

**biblioteki  
publiczne  
w liczbach**

**public  
libraries  
in figures**



**Biblioteka Narodowa  
Instytut Książki i Czytelnictwa**

**Biblioteka Narodowa  
Instytut Książki i Czytelnictwa  
The National Library  
The Books and Readers Institute**

**biblioteki  
publiczne  
w liczbach  
2003**

---

**public  
libraries  
in figures  
2003**

Biblioteka Narodowa  
Warszawa 2004

Opracował zespół w Zakładzie Bibliotekoznawstwa  
Instytutu Książki i Czytelnictwa, w składzie:

JERZY MAJ (kierownik)  
MAŁGORZATA JEZIEJSKA  
KRZYSZTOF MACIĄG

Oprogramowanie komputerowe:  
ANNA HALLAY

Komplet danych z Głównego Urzędu Statystycznego o działalności  
bibliotek oraz stanie ludności otrzymano w czerwcu 2004 r.  
Opracowanie zakończono w październiku 2004 r.

ISBN 83-7009-563-1  
ISSN 0137-2726

## PRZEDMOWA

„Biblioteki Publiczne w Liczbach” 2003, to trzydziesty trzeci kolejny rocznik naszej publikacji, przedstawiający obraz bibliotek publicznych w Polsce w ostatnim roku funkcjonowania naszego państwa poza Unią Europejską i po pięciu latach od przywrócenia trójstopniowego podziału administracyjnego kraju, a zatem i trzypoziomowej struktury sieci. Stabilizacja administracji państwowej i samorządowej w warunkach nowego podziału przyczyniła się do zmniejszenia liczby pomyłek w sprawozdaniach statystycznych. Wprawdzie nadal spotyka się pewne niejednoznaczności i niejasności klasyfikacyjne w niektórych kategoriach danych (np. wypożyczenia czasopism, udostępnienia na miejscu, liczba miejsc w czytelnich), są to jednak usterki o drugorzędnym znaczeniu.

Utrzymujemy – rzecz jasna – wprowadzoną w poprzednich rocznikach kategoryzację wariantów organizacyjnych bibliotek realizujących zadania ponadlokalne na rzecz sieci w powiecie. Jest to możliwe dzięki przychyleniu się przez Główny Urząd Statystyczny do prośby Instytutu Książki i Czytelnictwa Biblioteki Narodowej o uwzględnienie szczegółowego badania tego wątku. Dziękując za przyjęcie naszego postulatu i pewnych sugestii metodologicznych w tej kwestii, pragniemy jednocześnie podkreślić, że analizy tego materiału stały się przedmiotem zainteresowania resortu kultury w związku z przygotowaniem szczegółowych wytycznych do jednego z Narodowych Programów Kultury „Promocja Czytelnictwa i Rozwoju Sektora Książki” na lata 2004-2013.

Dążąc, jak zwykle, do utrzymania w naszej publikacji tzw. monotonii statystycznej, zapewniającej porównywalność danych w przekrojach wieloletnich, zachowujemy i w tym roczniku strukturę danych w układzie wojewódzkim, najbliższą stosowanej w latach dwustopniowego układu zarządzania państwem.

Zestaw danych i wskaźników w przekroju powiatowym jest analogiczny do zastosowanego w rocznikach 2001 i 2002. Z przyczyn techniczno-organizacyjnych jest on nadal ograniczony w stosunku do układu wojewódzkiego. Dokładniej o zawartości i układzie tablic w bieżącej publika-

cji informujemy w „Spisie treści” oraz w „Uwagach i objaśnieniach do tablic”.

Nadal nie wznowiliśmy publikowania analiz korelacyjnych, które zamieszczaliśmy w rozkładzie 49 województw „starego podziału”. Analizy takie w stosunku do zaledwie 16 jednostek wojewódzkich dałyby wyniki o niewysokim stopniu ufności statystycznej, badanie zaś na rozkładach o powiatowej skali szczegółowości, szeregującej łącznie powiaty ziemskie i grodzkie, wymaga jeszcze rozważenia różnych kwestii metodologicznych\* oraz specjalnego oprogramowania, które otrzymaliśmy w tym roku zbyt późno, aby je przetestować, nie mówiąc o praktycznym wykorzystaniu. Podobnie jak w roku ubiegłym, w części tekstowej zamieszczamy pewne analizy o charakterze zastępczym, a więc oprócz porównań o charakterze rankingowym w wojewódzkim stopniu szczegółowości, także prezentację kilku powiatów o najlepszych i kilku o najgorszych wskaźnikach, dotyczących: 1. – liczebności rejonów obsługi, 2. – potencjału księgozbiorowego, 3. – uzupełniania zbiorów, 4. – społecznego zasięgu czytelnictwa i 5. – aktywności czytelniczej.

Nadal tylko w rozkładzie wojewódzkim publikujemy kolorowe mapy statystyczne najważniejszych wskaźników. Mamy nadzieję, że publikacja kilku najważniejszych wskaźników także w postaci map w powiatowym stopniu szczegółowości będzie możliwa w następnym roczniku.

Dziękujemy za uwagi naszych Czytelników do poprzedniego rocznika, zwłaszcza do jego internetowej edycji, w której w ub. roku debiutowaliśmy. Uwzględniliśmy m.in. postulat wprowadzenia w edycji elektronicznej odrębnych wersji językowych (angielskiej i polskiej). Prosimy o dalsze uwagi i postulaty, które ułatwią nam przybliżenie kształtu naszego opracowania do oczekiwań Czytelników.

*Zespół Redakcyjny*

---

\* Zróżnicowanie warunków społeczno-ekonomicznych i demograficznych między powiatami grodzkimi a ziemskimi oraz w obrębie powiatów grodzkich – jest bardzo duże. Wystarczy wymienić przykładowo chociażby m. Katowice i m. Jastrzębie-Zdrój, czy m. Gdańsk i pow. bieszczadzki. Ujmowanie tak różnych jednostek we wspólne szeregi do korelatów byłoby metodologicznie co najmniej wątpliwe.

## **BIBLIOTEKI PUBLICZNE W 2003 R.**

### **Omówienie wybranych zagadnień**

#### **STAN I STRUKTURA SIECI**

Według zbilansowanych przez GUS sprawozdań K-03, w dniu 31 grudnia było 2003 r. 8727 placówek, w tym 2659 bibliotek i 6068 filii. Oznacza to w stosunku do roku 2002 ubytek kolejnych 56 jednostek organizacyjnych (0,6%). Ubytek placówek jest o 10 jednostek mniejszy niż w 2002 r. w stosunku do roku 2001, ale jest to czternasty rok utrzymywania się spadkowego trendu zasobów organizacyjnych sieci. Wykazywana w statystyce liczba bibliotek i filii nieczynnych była o 1 większa niż rok wcześniej i wynosiła 71 jednostek. Z punktu widzenia użytkownika dostępność placówek zmniejszyła się zatem o 127, czyli o 1,4%, bo jest mu obojętne, czy nie może skorzystać z biblioteki, bo została zlikwidowana, czy dlatego, że jest nieczynna.

W stosunku do 10 313 placówek w 1989 r. liczba bibliotek i filii zmniejszyła się o 1586 (15,4%). Średnio rocznie ubywało nieco powyżej 1%, nie licząc nieczynnych.

W komentarzu do rocznika 2001 r. odnotowano, że po raz pierwszy od lat wzrosła liczba placówek na wsi (o 18), natomiast w ubiegłorocznych uwagach wyrażono przypuszczenie, że ten przyrost miał czysto formalny charakter, tj. wynikał z błędów w klasyfikacji „miasto-wieś” w arkuszach K-03, związanych ze zmianami w podziale administracyjnym kraju. Domniemanie to potwierdza się drugi rok z rzędu: w roku 2003 ubyło placówek zarówno w miastach (16), jak i na wsi (40). Obecnie udział placówek wiejskich w ich liczbie ogółem w kraju wrócił do proporcji z lat poprzednich (ok. 66%). Trzeba jednak dodać, że od trzech lat tempo kurczenia się sieci spadło znacznie poniżej średniorocznego z 14 lat (1,1%). Należy też zauważyć, iż mimo wtórnej migracji mieszkańców na wieś, następuje proces koncentracji osadnictwa; ulegają likwidacji najmniejsze przysiółki, osady i kolonie. Wtórny napływ mieszkańców na wieś oznacza też zmiany jakościowe w strukturze lud-

ności wsi, w której znaczący udział mają mieszkańcy zatrudnieni poza rolnictwem, bardziej ruchliwi i lepiej wyposażeni w środki transportu indywidualnego (samochody). Można też zasadnie przewidywać nasilenie się zmian jakościowych w strukturze demograficznej mieszkańców wsi w wyniku przystąpienia Polski do Unii Europejskiej.

Z roku na rok zwiększa się liczba bibliotek i filii działających jako część innej struktury organizacyjnej. W 2003 r. liczba instytucji bibliotecznych działających w obrębie domów i ośrodków kultury, świetlic itp. wzrosła o 25 i wynosiła 1895. Ponadto 317 funkcjonowało w fuzji organizacyjnej z bibliotekami szkolnymi, 105 zaś „w strukturze innych instytucji”, m. in. urzędów gmin, agencji pocztowych. Liczba bibliotek publicznych działających w obrębie innej instytucji przekroczyła już 1/4 liczebności sieci, a więc stanowi zjawisko ilościowo liczne i społecznie istotne, tym bardziej, iż ponad 80% takich placówek spotyka się na wsi.

Tendencje integracyjne stały się u schyłku XX i na początku XXI w. charakterystycznym zjawiskiem nie tylko w sferze makro (integracja europejska, globalizacja ekonomiczna), ale również w skali lokalnej, regionalnej itp. Także w sferze kultury nasilają się tendencje do rozwiązań zintegrowanych, najczęściej tylko funkcjonalnych, ale niekiedy sięgających głęboko w sferę organizacji i zarządzania. Dotyczy to zwłaszcza szeroko rozumianych funkcji informacyjnych, a zatem nie mogło ominąć bibliotek. Jak zwykle, przodująca w tym zakresie była Dania, wnet dołączyła Finlandia i inne kraje skandynawskie, W. Brytania, Holandia, Niemcy i inne kraje zachodnioeuropejskie, a także Słowenia i Chorwacja.

Podobieństwa sytuacji w Polsce i w wymienionych krajach są jednak w większości wypadków pozorne. Wprawdzie zdarzają się w naszym kraju przypadki rozwiązań „integracyjnych” podyktowanych troską o zwiększenie funkcjonalności każdego z segmentów takiego kompleksu kulturalno-oświatowego, ale regułą są rozwiązania podyktowane wąsko rozumianymi względami oszczędnościowymi, których skutki dotkliwie odczuwają głównie właśnie biblioteki, którym ogranicza się nakłady na odnawianie księgozbioru, działalność imprezową, promującą książkę i czytelnictwo, lepsze meble i komputery, uniemożliwia dostęp do Internetu itd.

Byłoby niesprawiedliwym i nieuprawnionym uproszczeniem zrzucanie odpowiedzialności wyłącznie na brak zrozumienia dla spraw kultury i bibliotek ze strony samorządów. Borykają się one, jak wiadomo, z wieloma trudnymi zadaniami, przekraczającymi często ich możliwości organizacyjne i finansowe. Poza tym reforma samorządowa z biegiem lat coraz bardziej rozmijała się z zapowiedziami programowymi, przede wszystkim w sferze ich finansowania; coraz większy zakres zadań wła-

nych nie był proporcjonalnie kompensowany przyrostem środków finansowych. Zwłaszcza sprawa komputeryzacji, jak wskazują przykłady innych krajów europejskich, przekracza możliwości samorządów lokalnych i wymaga wsparcia odpowiednim programem rządowym oraz ewentualnie ze strony sponsorów prywatnych i instytucji pozarządowych.

Wszystko to sugeruje konieczność nieco innego postrzegania kwestii gęstości sieci bibliotecznej na wsi, *per analogiam* do zmian, jakie zachodziły w tej materii w innych krajach europejskich przed kilkoma już dziesiątkami lat. Szczegółowe dane na temat zmian w liczebności sieci zawarto w tabeli A.1.

Tabela A.1.

Biblioteki i filie w latach 1975 i 1989-2003				
Lata	B i b l i o t e k i i f i l i e			Przybyło/Ubyło* w kat. ogółem
	Ogółem	Miasta	Wieś	
1975	8974	2565	6409	–
↓	↓	↓	↓	↓
1989	10313	3342	6971	0,3
1990	10270	3339	6931	–0,4
1991	9936	3242	6694	–3,3
1992	9770	3187	6583	–1,7
1993	9605	3122	6483	–1,7
1994	9558	3120	6438	–0,5
1995	9505	3105	6400	–0,6
1996	9342	3075	6327	–1,7
1997	9230	3047	6183	–1,2
1998	9167	3031	6136	–0,7
1999	9046	2996	6050	–1,3
2000	8915	3041	5874	–1,5
2001	8849	2957	5892	–0,7
2002	8783	2944	5839	–0,7
2003	8727	2928	5799	–0,6

---

\*Poprzedni rok = 100%

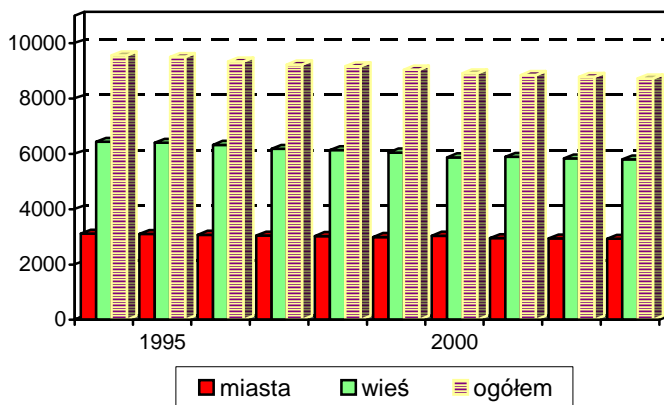


Liczbowo największe straty w sieci odnotowano w województwach:

łódzkim i pomorskim	po -11
dolnośląskim	-10
lubelskim	-7
podkarpackim	-5
mazowieckim	-4.

Rysunek A.1.

Placówki biblioteczne  
w latach 1994-2003



W grupie województw, które od 2000 r. zanotowały największe straty bezwzględne w sieci najczęściej powtarzają się: mazowieckie, łódzkie, śląskie i pomorskie. Na pierwszy rzut oka wskazywałoby to na tendencję do ograniczania liczebności bibliotek w województwach silnie zurbanizowanych i dysponujących największymi sieciami. Nie potwierdza tego jednak rozkład województw według strat względnych (% w stosunku do stanu poprzedniego), uwidoczniony poniżej:

pomorskie	-3,0%
łódzkie	-1,9%
dolnośląskie	-1,5%
lubelskie	-1,1%
opolskie	-0,9%.

Bo wprawdzie w roku sprawozdawczym pojawia się tu także pomorskie, łódzkie i dolnośląskie, ale w latach poprzednich często spotykano w tej grupie warmińsko-mazurskie, kujawsko-pomorskie, podlaskie i świętokrzyskie, które do wybitnie zurbanizowanych trudno zaliczyć.

Można odnieść wrażenie, że likwidowanie placówek w żadnym stopniu nie zależy od jakichkolwiek uwarunkowań ekonomicznych, kulturalnych, czy tradycji, lecz prawie wyłącznie od nieprzewidywalnych decyzji władz lokalnych, najczęściej motywowanych doraźnymi względami finansowymi.

Dodajmy, że w 2003 r. żadnych zmian ilościowych w sieci nie zanotowano w woj. śląskim i świętokrzyskim (!), niewielkie przyrosty wykazane zostały w małopolskim i zachodniopomorskim (po 2 placówki).

W wyniku zmniejszenia się liczby bibliotek i filii, nieznacznie zwiększyła się do 4376 (o 25 osób, tj. 0,6%) średnia liczebność rejonu obsługiwanego przez jedną placówkę biblioteczną.

Na liście województw według kryterium liczebności rejonu obsługi zmiany są znikome i tylko w środkowej strefie rozkładu. Pierwsze 6 miejsc (podkarpackie, opolskie, lubelskie, lubuskie, warmińsko-mazurskie, małopolskie) i 4 ostatnie pozycje pozostały bez zmian (zob. tablica VIII/1, s. 192).

W górnej części listy powiatów ziemskich według kryterium liczebności mieszkańców w rejonie obsługi nastąpiły drobne tylko przesunięcia. Nadal najmniejszy (tj. najbardziej korzystny) rejon obsługi ma powiat leski<sup>1</sup> (1404 mieszkańców), a następnie: parczewski (1687), wieruszowski (1704), poddębicki (1785), brzozowski (1825), suwalski (1870), przemyski (1877), skierniewicki (1914), lwówecki (1940) i pyrzycki (2005).

Wśród powiatów grodzkich przesunięcia są nieznaczne. Najmniejsza liczba osób w rejonie przypada miastom: Jaworzno (5372, rok temu było 2.), Zamość (5556), Sopot (5860), Krosno (6003), Piekary Śląskie (6033), Siemianowice Śląskie (6128), Rybnik (6186). W dolnej strefie tabeli praktycznie bez zmian: najliczniejszy rejon obsługi także w tym roku przypadał miastu Piotrków Trybunalski (26 837, minimalnie mniejszy niż przed rokiem), następnym jest m. Białystok z rejonem prawie 19,5 tys., potem Bytom, Radom i Kielce z rejonami rzędu 16-15 tys. mieszkańców. Jeszcze kilkanaście powiatów grodzkich wykazuje rejon obsługi liczące 13-10 tys. potencjalnych użytkowników biblioteki. Należy dodać, że w konsekwencji zmniejszania się liczby bibliotek i filii, prawie wszystkie województwa i powiaty wykazują wzrost liczby mieszkańców przypadających do obsługi 1 placówce bibliotecznego.

---

<sup>1</sup> Wyodrębniony w 2002 r. z dawnego powiatu bieszczadzkiego.

## PUNKTY BIBLIOTECZNE

Liczba punktów bibliotecznych w 2003 r. zmniejszyła się po raz kolejny, tym razem o 98 (5%) i wynosiła już tylko 1875 jednostek. Liczba punktów w miastach zmniejszyła się o 21 (3,5%), na wsi – o 77 (5,6%).

Tabela B.1.

Punkty biblioteczne w latach 1994-2003

Lata	Ogółem	Miasta	Wieś	Wieś w % ogółu
1994	4981	1104	3877	77,8
1995	4428	1007	3421	77,2
1996	3938	945	2993	76,0
1997	3565	921	2644	82,0
1998	3333	944	2389	71,6
1999	2870	820	2050	71,4
2000	2457	740	1717	69,9
2001	2163	669	1494	69,1
2002	1973	603	1370	69,4
2003	1875	582	1293	69,0

W 2003 r. z punktów bibliotecznych korzystało ponad 139 tys. czytelników, o ponad 1,5 tys. (tj. ok. 1,1%) mniej niż przed rokiem. Wypożyczono z punktów ok. 1 774 tys. książek, tj. o 74 tys. (4%) mniej niż w 2002 r. Przeciętnie z 1 punktu korzystało 74 czytelników, wypożyczając średnio 946 pozycji (13 rocznie na 1 czytelnika). W 2003 r. spadek liczby korzystających i liczby wypożyczeń był około trzykrotnie mniejszy niż w ostatnich kilku latach, zaś średnie arytmetyczne czytelników i wypożyczeń na 1 punkt wyraźnie wzrosły (zob. tabela B.2.).

Z punktów korzystało w 2003 r. już tylko 1,8% ogółu użytkowników bibliotek publicznych oraz 0,36% ogółu mieszkańców. Szczegółowe dane za ostatnie 10 lat zawiera tab. B.2.

Rysunek B.1.

### Punkty biblioteczne 1994-2003

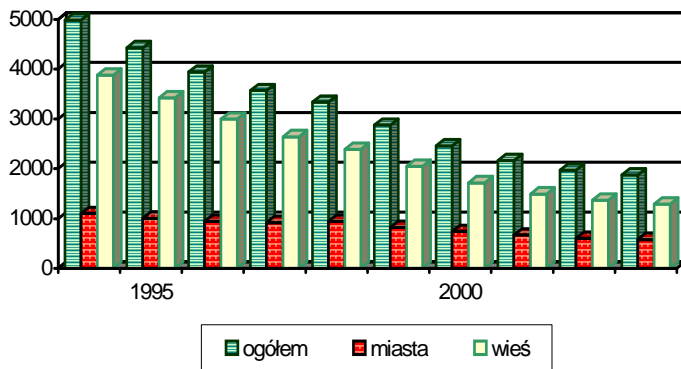


Tabela B.2.

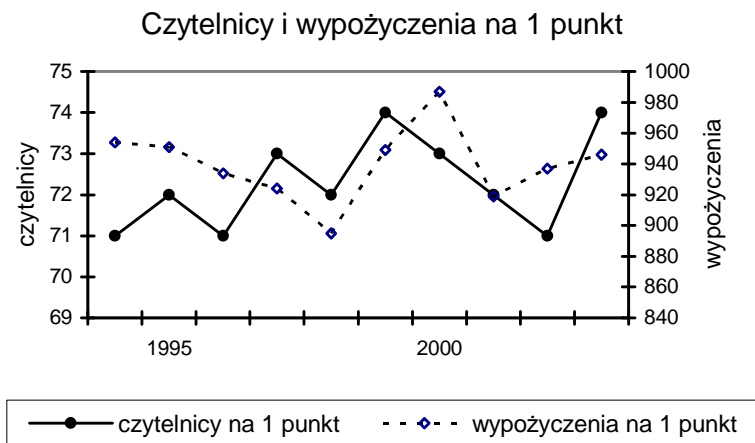
### Czytelnicy i wypożyczenia w punktach bibliotecznych w latach 1994-2003

Lata	Czytelnicy		Wypożyczenia*	
	ogółem (w tys.)	na 1 punkt	ogółem (w tys.)	na 1 punkt
1994	353	71	4756	954
1995	318	72	4211	951
1996	281	71	3681	934
1997	264	73	3294	924
1998	240	72	2983	895
1999	213	74	2725	949
2000	179	73	2423	987
2001	155	72	1988	919
2002	141	71	1848	937
2003	139	74	1774	946

\*Bez zbiorów specjalnych.

Tzw. społeczne punkty biblioteczne są tym elementem sieci bibliotek publicznych, które po transformacji ustrojowej lat 90. ubiegłego stulecia uległy totalnej katastrofie; w stosunku do 1989 r. pozostało ich zaledwie 8,5%. Były one często krytykowane zarówno w okresie PRL, jak i w ostatnich kilkunastu latach, także w tej publikacji. Jednakże obserwowane od kilku lat utrzymywanie się średniej liczby nieco ponad 70 czytelników i prawie 1000 wypożyczeń na 1 punkt skłania do zastanowienia się, czy aby na pewno idea takich na poły społecznych mini-bibliotek jest w obecnych warunkach ustrojowych całkowicie nieprzydatna. Wobec braku możliwości utrzymywania filii bibliotecznych w małych osadach i osiedlach, może warto powrócić do lansowanej w latach 70. koncepcji ryczałtowego punktu bibliotecznego, prowadzonego kątem w lokalu użyteczności publicznej lub w mieszkaniu prywatnym za niewielkim wynagrodzeniem.

Rysunek B.2.



W krajach skandynawskich, Holandii i W. Brytanii bibliobusy obsługują w małych miejscowościach po 60-90 czytelników, a więc grupy porównywalne z liczbą czytelników obsługiwanych przez 1 punkt biblioteczny w Polsce. Koszty obsługi bibliobusowej są wprawdzie niższe niż koszty utrzymywania małych filii, ale na pewno wyższe niż ewentualny ryczałt za prowadzenie punktu bibliotecznego. Obecnie wiele osób na wsi dysponuje nadmiarem czasu wolnego, a nawet niewielki ryczałt (100-200 zł) może być atrakcyjnym wynagrodzeniem w sytuacji materialnej wielu mieszkańców wsi.

Zakładając, że podstawą działania bibliotekarzy w środowisku lokalnym jest wiedza o rzeczywistych potrzebach społecznych i oczekiwaniach czytelników, a działania społecznych punktów bibliotecznych służą określonej społeczności, to mogą i powinny być one nadal prowadzone.

## KSIĘGOZBIORY

Na koniec 2003 r. zbiory bibliotek publicznych liczyły 134 237 896 wol. książek i czasopism<sup>2</sup>, tj. o 389 472 wol. (0,3%) mniej niż w roku poprzednim. Tendencja spadkowa liczebności księgozbiorów utrzymuje się od 1996 r.<sup>3</sup>. W roku sprawozdawczym przybyło 3 116 835 wol., w tym z zakupu finansowanego przez samorządy i z dotacji celowej Ministerstwa Kultury 1 953 881 wol., co stanowi ok. 63% z kategorii „przybyło ogółem”.

Ponad 346,5 tys. wol. przybytków to książki przejęte z innych, zlikwidowanych bibliotek, w większości z bibliotek w innych sieciach (m.in. księgozbiory zlikwidowanych szkół wiejskich). Pozostałe 816,5 tys. wol. to książki uzyskane z różnych źródeł (na ogół niezbyt wartościowe dary oraz zakupy „z funduszy Kół Przyjaciół Bibliotek”, czyli datków wrzucanych przez czytelników do puszek, które coraz częściej ustawiane są w wypożyczalniach.

Ze środków samorządowych i dotacji celowej ministra kultury zakupiono w 2003 r. nieznacznie mniej (o 37 825 wol.) książek niż w roku poprzednim (5-7 razy mniej niż w innych krajach Unii Europejskiej).

Sytuacja w zakresie środków na zakup książek staje się z roku na rok coraz bardziej dramatyczna. Mimo znacznych, w skali możliwości resortu kultury, dotacji celowych na zakupy nowości wydawniczych do bibliotek, wskaźnik zakupu po raz kolejny obniżył się z 5,2 do 5,1 na 100 mieszkańców.

W przeliczeniu na 1 mieszkańca Polski środki na zakup książek wyczerpały się w roku sprawozdawczym kwotą 1 zł 01 gr (3 gr mniej niż w roku 2002). Na 1 czytelnika przypadła na zakup nowych książek kwota 5 zł 09 gr (22 gr mniej niż rok wcześniej). Tak niski poziom finansowania zakupów powodował, że biblioteki kupowały książki najtańsze, w kartonowych oprawach, wydając na zakup 1 książki przeciętnie 19 zł 75 gr (w poprzednim roku 20 zł 04 gr).

---

<sup>2</sup> Bez zbiorów specjalnych.

<sup>3</sup> Pomijając anomalię w 2000 r., spowodowaną prawdopodobnie błędami w sprawozdawczości bibliotek, wynikłymi z reformy administracyjnej.

Tabela C.1.

## Stan i przyrosty księgozbiorów w latach 1994-2003

Lata	Księgozbiory (w tys. wol.)	Przyrost/ubytek w % poprz. roku
1994	136193	–
1995	136694	0,4
1996	136689	0,0
1997	135867	–0,6
1998	135630	–0,2
1999	135379	–0,2
2000	135765	0,3
2001	135246	–0,4
2002	134627	–0,5
2003	134238	–0,3

Z wielu bibliotek publicznych w kraju docierają sygnały, że (skądinąd godne uznania) wysiłki resortu kultury powodują tu i ówdzie ograniczanie dotacji na zakup przez samorządy lokalne („skoro i tak ministerstwo da...”). W tej sytuacji wydaje się wskazane opracowanie takiego mechanizmu rozdziału dotacji celowej resortu, który uzależniałby jej przyznanie i wysokość od „wkładu własnego” samorządu, analogicznie jak to się dzieje w przypadku funduszy unijnych. Wprowadzie może to powodować stratyfikację sytuacji bibliotek pod względem uzupełniania zbiorów, ale taki system byłby jednak czytelny i preferujący samorządy doceniające rolę bibliotek.

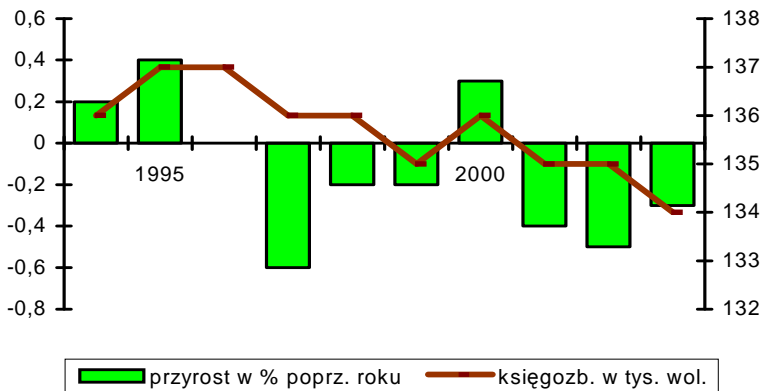
Najlepszymi wskaźnikami zakupu (7,0) legitymowały się w 2003 r. województwa: mazowieckie (analogicznie jak w 2002 r., aczkolwiek z minimalnym spadkiem o 0,1 wol. na 100 mieszkańców), śląskie (6,2 wol. – awansowało z 3. pozycji), podkarpackie (6,0 – spadło z 2. miejsca). Najniższe wskaźniki zakupu zanotowano w woj. podlaskim (3,6), świętokrzyskim i zachodniopomorskim (po 3,8) oraz łódzkim, kujawsko-pomorskim i warmińsko-mazurskim (po 3,9). Zarówno w górnej strefie, jak i na dole listy, przemieszczenia i wartości wskaźników są nieznaczne. Wynika to z niewielkiej rozpiętości wskaźnika zakupu (3,4); nawet

znikome wahnięcia jego poziomu mogą powodować znaczne przesunięcia w kolejności województw według tego kryterium. Warto zwrócić uwagę, że skala rozpiętości zakupu zmniejsza się w kolejnych latach, wskazując na coraz mniejsze zróżnicowanie zakupów na bardzo niskim poziomie.

Układ powiatów według wskaźnika zakupu wykazuje w roku sprawozdawczym spore przegrupowania na czele tabeli. Pierwsze miejsce ze wskaźnikiem 16,1 wol. na 100 mieszkańców zajmuje m. Jastrzębie-Zdrój; m. Krosno (ze wskaźnikiem 9,5) spadło z 1. miejsca w ub. roku na odległą, 16. pozycję. Drugie miejsce przypadło w roku sprawozdawczym m. Siedlce (przed rokiem 5.), trzecie miejsce utrzymał powiat leski *ex aequo* z bielskim (powiaty ziemskie – wskaźnik 12,3), piąty jest powiat kaliski (ziemski – wskaźnik 11,8). Miasto Katowice, które w 2001 r. zajmowało pierwsze miejsce z niewiarygodnie wysokim wskaźnikiem zakupu 24,9 wol. na 100 mieszkańców, w 2003 r. plasuje się na miejscu 6. (wskaźnik 11,3). Kolejne miejsca zajęły: m. Warszawa (10,4), pow. nowotomyski (10,1). bolesławiecki i człuchowski (po 10,0).

Rysunek C.1.

### Stan i przyrosty księgozbioru 1994-2003



Ostatnie miejsce zajmuje m. Piekary Śląskie (zakupiono bardzo niewielką liczbę książek), m. Toruń (0,1 wol. na 100 mieszkańców!), m. Suwałki (0,3), m. Chełm (0,8) i m. Tarnów (1,1). Komentowanie tych wyników wydaje się całkowicie zbędne.



W 2003 r. księżnice publiczne wykazały ubytki w wysokości 3 404,1 tys. wol., tj. ok. 2,5% stanu księgozbioru z końca poprzedniego roku. Liczbowo i procentowo ubytki zasobów księgozbiorowych były w 2003 r. prawie identyczne jak w roku 2002. Były zarazem wyższe od wpływów o ponad 287 tys. wol. Ubytki na 100 mieszkańców wyniosły w 2003 r. 8,9 wol., tyle samo, co w roku 2002 r. (zob. tab. D.1.).

Tabela D.1.

Zakup nowości i ubytki w latach 1994-2003

Lata	Zakup nowości w wol. na 100 mieszkańców	Ubytki w wol. na 100 mieszkańców
1994	7,4	6,7
1995	6,9	6,4
1996	6,7	4,7
1997	6,8	5,2
1998	6,7	10,2
1999	5,6	9,0
2000	5,5	9,5
2001	5,4	10,0
2002	5,2	8,9
2003	5,1	8,9

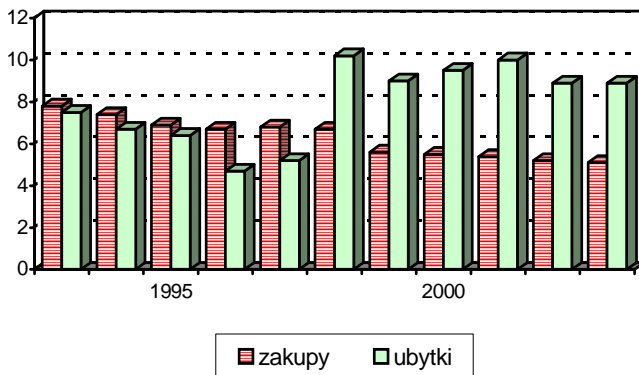
Obserwowany już 6 rok z rzędu wysoki poziom ubytków wynika nie tylko ze znanych od lat przyczyn, jak likwidacja bibliotek i filii, straty związane z przenoszeniem bibliotek do mniejszych lokali, przywłaszczenia przez niesolidnych czytelników<sup>4</sup>, ale też z fizycznego starzenia się książek, które po prostu rozsypują się, jeśli nawet nie są intensywnie użytkowane. Ponadto coraz większa liczba bibliotekarzy reaguje na

<sup>4</sup> Dwa są główne powody zwiększania się liczby przypadków odmowy zwrotu wypożyczonych książek: 1<sup>o</sup> – wysokie i stale rosnące ceny książek, zwłaszcza niebeletrystycznych, 2<sup>o</sup> – rosnące poczucie bezkarności takich zachowań, wynikające z upowszechnianego przez media przekonania, że postępowania sądowe w takich sprawach są nagminnie umarzane „ze względu na nikłą szkodliwość społeczną czynu”. Dodatkowo poczucie bezkarności wzmacnia możliwość odmowy legitymowania się w bibliotece (uboczny skutek ustawy o ochronie danych osobowych).

apele o oczyszczenie zatłoczonych zwykle regałów bibliotecznych z bezużytecznego balastu bezwartościowej literatury, zgromadzonej w czasach PRL.

Rysunek D.1.

Zakupy i ubytki w latach 1994-2003  
w wol. na 100 mieszkańców



Wskaźnik zasobności księgozbiorowej wyrażał się w 2003 r. liczbą 351 wol. na 100 mieszkańców, a więc był nieznacznie niższy niż w roku poprzednim (352) i o tyleż wyższy niż w roku 2001.

Lista województw według tego wskaźnika praktycznie nie uległa zmianie: najwyższymi wskaźnikami legitymowały się w 2003 r. województwa: podkarpackie (419 wol. na 100 mieszkańców, przed rokiem 418), zachodniopomorskie (417 wol., bez zmian) i opolskie (397, spadek o 1). Najniższe wskaźniki przypadły pomorskiemu (278, przed rokiem 291), mazowieckiemu (319, wzrost o 3) i lubelskiemu (323, spadek o 8); w 2002 r. 3. miejsce od końca zajmowało małopolskie (327). Pozostałe województwa zachowały swoje lokaty, na ogół z obniżonymi wskaźnikami. Szczegółową listę zawiera tablica VIII/4.

Wskaźnik zasobności księgozbiorowej jest w oczywisty sposób o wiele mniej zmienny niż omawiany wcześniej wskaźnik zakupu. Toteż rozkład tego pierwszego wskaźnika według powiatów nie uległ istotnym zmianom. Pierwsze miejsce przypadło ponownie powiatowi leskiemu ze wskaźnikiem 751 wol. na 100 mieszkańców. Tak wysoka pozycja tego 2 lata temu utworzonego powiatu tłumaczy się głównie niewielką gęsto-

ścią zaludnienia (Bieszczady); w takim rejonie przyrost nawet 100 wol. istotnie wpływa na dany wskaźnik. Na drugim miejscu sytuuje się m. Katowice z 731 wol. na 100 mieszkańców, co na pierwszy rzut oka może zaskakiwać (najwyższa gęstość zaludnienia w Polsce). To jednak z kolei tłumaczy się doliczaniem od kilku lat do zbiorów bibliotek publicznych tego miasta księgozbioru Biblioteki Śląskiej, bardzo zasobnej, ale w książki stare, o niewielkiej frekwencyjności. Z ubiegłorocznej pierwszej piątki utrzymały się w czołówce powiaty: łobeski (692), kamieński (654), które zamieniły się miejscami, oraz pyrzycki (646). W pierwszej dziesiątce znalazły się jeszcze powiaty: makowski, lwówecki, poddębicki i łańcucki; doszłusował na miejsce 10. powiat sejneński. Miasto Skierniewice (wskaźnik 473) spadło na odległe, 43. miejsce. Powiaty o najwyższej zasobności księgozbiorowej rekrutują się z rejonów o najniższej gęstości osadnictwa<sup>5</sup> (Podkarpacie, Pomorze Zachodnie, Suwalszczyzna, Podlasie).

Najgorsze wskaźniki zasobności księgozbiorowej wykazują te same powiaty grodzkie, co w 2002 r.: Zabrze (115, spadek ze 131), Radom (175, wzrost o 3 wol.) i Gdańsk (197). Dopełniają najgorszą piątkę powiaty: malborski (190) i myślenicki (203).

## ZBIORY AUDIOWIZUALNE I ELEKTRONICZNE

Liczebność zbiorów audiowizualnych charakteryzuje się w ostatnich latach niestabilnością wynikającą najprawdopodobniej z trudności kwalifikowania dokumentów nietradycyjnych do właściwych kategorii w sprawozdaniach K-03<sup>6</sup>. I tak oto, po niezwykle wysokim spadku o 10% w 2001 r., w 2002 r. nastąpił wzrost o 2,3% , a następnie, w roku spra-

---

<sup>5</sup> Często obserwowana prawidłowość statystyczna, iż najkorzystniejsze wskaźniki na 100 mieszkańców mają biblioteki publiczne rejonów słabo zaludnionych bierze się stąd, iż podziały administracyjne w Polsce zawsze przykrajano tak, aby nie było nadmiernego zróżnicowania jednostek pod względem wielkości obszaru, nie zwracając uwagi na znaczne dysproporcje w liczbie mieszkańców. Ponieważ struktura sieci bibliotek publicznych w naszym kraju zawsze była i jest nadal bezpośrednio podwiązana do podziału administracyjnego, zatem „w sensie statystycznym” zawsze korzystniejsza była i jest sytuacja bibliotek na terenach o mniejszej gęstości demograficznej.

<sup>6</sup> Spadek ten w zasadniczym stopniu wynikał ze zmian w zasadach rejestracji tzw. zbiorów nietradycyjnych. Przedtem powszechną praktyką w polskim bibliotekarstwie było wpisywanie do kategorii „audiowizualne” wszystkich niekonwencjonalnych dokumentów, a więc m.in. tzw. książki mówionej oraz różnego rodzaju programów z udziałem muzyki i obrazu, zapisywanych na dyskach kompaktowych, a nawet programów komputerowych, zarówno gier, programów edukacyjnych, jak również tzw. programów użytkowych, zapisywanych na dyskach optycznych i dyskietykach.

wzrostem znowu spadek o 1,4%. Liczba dokumentów elektronicznych wzrosła natomiast o prawie 5 tys. jedn. inwentarzowych (15,7%).

Zbiory audiowizualne i elektroniczne, uważane powszechnie za *signum* nowoczesności, stanowiły w polskich bibliotekach publicznych nadal niespełna 2% całości zbiorów, elektroniczne zaś zupełnie marginalną ich część (0,03%).

Ewidencje zbiorów nieksiążkowych od wielu lat charakteryzowały się niespójnością i niestabilnością. Adaptacja Normy ISO 2789 „Statystyka biblioteczna”, podjęta przez Polski Komitet Normalizacyjny, stwarza realne nadzieje, że w najbliższych latach dane sprawozdawcze z naszych bibliotek publicznych ustabilizują się i zyskają na wiarygodności.

Tabela E.1.

Zbiory audiowizualne i elektroniczne  
w latach 1994-2003

Lata	audiowizualne		elektroniczne	
	w tys. jedn. inwentarz.	przyrost w %poprz. roku	w tys. jedn. inwentarz.	przyrost w % poprz. roku
1994	2318,5	–	Przed 1999 r. w Dzienniku Biblioteki Publicznej i w arkuszu K-03 GUS nie rejestrowano odrębnie danych o liczbie dokumentów elektronicznych.	
1995	2416,3	4,2		
1996	2519,0	4,3		
1997	2597,0	3,1		
1998	2634,3	1,4		
1999	2697,2	2,4	4,3	–
2000	2751,4	2,0	16,1	274,4
2001	2477,2	–10,0	21,3	32,3
2002	2535,1	2,3	31,0	45,5
2003	2499,1	–1,4	35,8	15,7

Podobnie marginalna była w 2003 r. wielkość udostępniania tych zbiorów. Liczba zbiorów audiowizualnych udostępnionych łącznie na miejscu i na zewnątrz w 2003 r. to 3 474 tys. jedn. inw. (88 tys., tj. o 2,5% mniej niż przed rokiem). Analogiczna liczba udostępnień dokumentów elektronicznych wynosiła blisko 303 tys. jedn. inw., tj. o prawie 37 tys. (14%) więcej niż w roku 2002. Łączna liczba udostępnionych dokumentów

elektronicznych stanowiła 0,2% wszystkich udostępnień, a więc znacznie więcej niż wynosi udział takich dokumentów w całości zbiorów bibliotek publicznych w Polsce (0,03%).

## CZYTELNICY

Utrzymuje się nadal tendencja wzrostu liczby czytelników w bibliotekach publicznych. W 2003 r. korzystało z nich 7 576 405 osób<sup>7</sup>, tj. o 67 826 (0,9%) więcej niż w poprzednim roku. Jest to przyrost minimalnie niższy niż w 2002 r. w stosunku do roku 2001. W miastach przybyło prawie 60 tys. (1,1%) czytelników, na wsi 7,7 tys. (0,4%).

Tabela F.1.

Czytelnicy ogółem i bez punktów bibliotecznych w latach 1994-2003

Lata	Czytelnicy ogółem		Czytelnicy bez korzystających z punktów	
	(w tys.)	Przyrost/ ubytek*	(w tys.)	Przyrost/ ubytek*
1994	6893,2	–	6540,2	–
1995	7023,1	1,9	6810,7	4,1
1996	7176,0	2,2	6895,1	1,2
1997	7222,0	0,6	6958,8	0,9
1998	7314,1	1,3	7073,6	1,7
1999	7332,0	0,2	7119,0	0,6
2000	7391,6	0,8	7212,5	1,3
2001	7436,2	0,6	7281,2	1,0
2002	7508,6	1,0	7367,7	1,2
2003	7576,4	0,9	7437,1	0,9

\*W % poprzedniego roku

Warto szczególnie podkreślić fakt, że po raz trzeci z rzędu odnotowano przyrost czytelników na wsi, co jest swoistym ewenementem, gdyż od 1989 do 2000 r. zawsze notowano spadek liczby czytelników w bi-

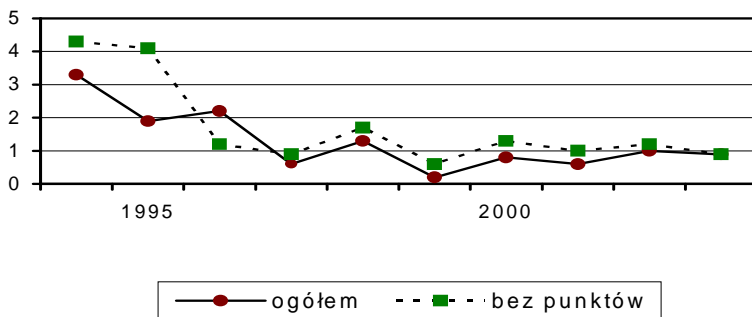
<sup>7</sup> Łącznie z czytelnikami w filiach i punktach bibliotecznych.

bliotekach wiejskich. Przyrost liczby czytelników na wsi potwierdza występowanie w Polsce zdumiewającego fenomenu kulturowego, jakim jest przyrost zainteresowania bibliotekami publicznymi w warunkach ich chronicznego niedoinwestowania, zwłaszcza na wsi.

To przecież na wsi kupuje się najmniej nowych książek do bibliotek, to w tych środowiskach jest najmniejsze nasycenie komputerami i najczęściej likwidowane są filie. Jest wprawdzie dość prawdopodobne, że rosnące zainteresowanie bibliotekami na wsi wynika w pewnym stopniu ze zmian w strukturze demograficznej wsi (rosnący udział mieszkańców nie-rolników i rolników „nowej generacji”), ale to nie zmienia optymistycznej wymowy omawianych wskaźników. Podważa też tak często powtarzane w mediach tezy o „strukturalnym kryzysie zainteresowania książką”, „powszechnym upadku czytelnictwa” itp.

Rysunek F.1.

Przyrost czytelników z roku na rok w %



Przez wiele lat w statystyce bibliotek publicznych, zwłaszcza wiejskich, znaczącą rolę odgrywały liczby czytelników i wypożyczeń w punktach bibliotecznych. W ostatnich kilkunastu latach systematyczny spadek liczby punktów obniżał ogólny bilans wzrostu liczby czytelników i wypożyczeń, wynikający z powiększania się liczby użytkowników bibliotek i filii bibliotecznych. Wobec nikłej obecnie liczby punktów, wspomniany mechanizm staje się coraz mniej znaczący, a dalsze jego obserwowanie w tej publikacji traci rację bytu. Dlatego po raz ostatni zamieszczamy w tym roku tabele F.1. i G.1. w ich obecnym kształcie (tj. z wyodrębnieniem „czytelników bez punktów”) i rezygnujemy z graficznej prezentacji tych parametrów.

W ostatnich kilku latach<sup>8</sup> ostrożnie sygnalizowano na tych stronach niewielki, ale wyraźny trend wzrostu wskaźnika społecznego zasięgu oddziaływania bibliotek publicznych (mierzonego odsetkiem czytelników wśród ogółu mieszkańców). W 2003 r. nastąpił, po raz kolejny rok z rzędu, wzrost tego parametru o kolejne 0,2 punktu procentowego. Pozwala to na stwierdzenie, że tendencja ta ma charakter stabilny i wskazuje jednoznacznie, że bibliotekarstwo publiczne nie tylko nie traci społecznego zainteresowania, lecz nawet zyskuje na popularności, pomimo wielokrotnie wskazywanych trudności materialnych i organizacyjnych.

Tabela G.1.

Czytelnicy na 100 mieszkańców ogółem  
i bez punktów bibliotecznych 1994-2003

Lata	o g ó ł e m		n a w s i	
	ogółem	bez punktów	ogółem	bez punktów
1994	17,9	16,8	14,1	12,4
1995	18,2	17,6	13,9	12,5
1996	18,6	17,8	13,8	12,6
1997	18,7	18,0	13,6	12,5
1998	18,9	18,3	13,4	12,4
1999	19,0	18,4	13,3	12,4
2000	19,1	18,7	13,0	12,2
2001	19,2	18,8	13,0	12,4
2002	19,6	19,3	13,2	12,6
2003	19,8	19,5	13,2	12,7

Należy z naciskiem podkreślić, że trend ten jest od 2000 r. obserwowany we wszystkich przekrojach, corocznie analizowanych w tym opracowaniu, a więc nie tylko w kategorii „ogółem”, lecz także w grupie bibliotek wiejskich, że przejawia się w danych uwzględniających czytelników w punktach bibliotecznych, jak i bez nich. W kategorii „wieś z czytelnikami punktów” wzrost jest minimalny, wyraża się wartością 2 promi-

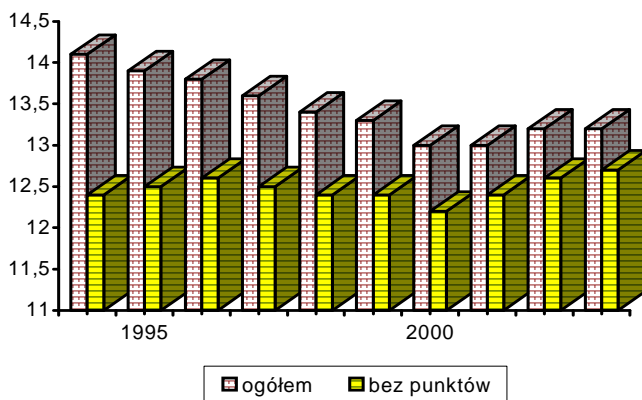
<sup>8</sup> *Biblioteki Publiczne w Liczbach* 1998, s. 25; 1999, s. 21; 2000, s. 24; 2001, s. 25.

le, co – oczywiście – wynika z omawianego wcześniej zmniejszania się liczby punktów.

O wzroście społecznego zainteresowania korzystaniem z bibliotek publicznych świadczy też obserwowany już dwunasty rok wzrost średniej liczby czytelników korzystających z jednej placówki (tj. z biblioteki lub filii, nie uwzględniono punktów bibliotecznych).

Rysunek G.1.

Czytelnicy na wsi na 100 mieszkańców



W dekadzie 1994-2003 zwiększyła się ona w kategorii „ogółem” o 147 osób, tj. o 20,4% (zob. tab. G.2., kol. 2). Na wsi w tych samych latach przyrost liczby czytelników na 1 placówkę był znacznie mniejszy, bo tylko o 4%, ale od 2000 r. i tu rysuje się stabilna tendencja wzrostowa: w 2003 r. przypadało na 1 placówkę wiejską 335 osób, tj. 1,2% więcej w stosunku do roku poprzedniego (zob. tab. G.2., kol. 3). Jest to kolejne potwierdzenie tezy o wzrastającym zainteresowaniu korzystaniem z bibliotek publicznych w Polsce.

Po transformacji ustrojowej lat 1989-1990 spadek zainteresowania książką z biblioteki publicznej trwał w istocie tylko 2 lata i zapewne wynikał zarówno z ogólnej sytuacji społeczno-politycznej, jak i z niebywałej eksplozji wydawniczej książek poprzednio niedostępnych, nie tylko zresztą *stricte* politycznych, ale też „memuarów”, sensacji, romansów, książek o tematyce astrologicznej, „magicznej” itp. Późniejszy efekt spadku statystycznego liczby czytelników w bibliotekach wynikał już jednak głównie z likwidacji punktów bibliotecznych.



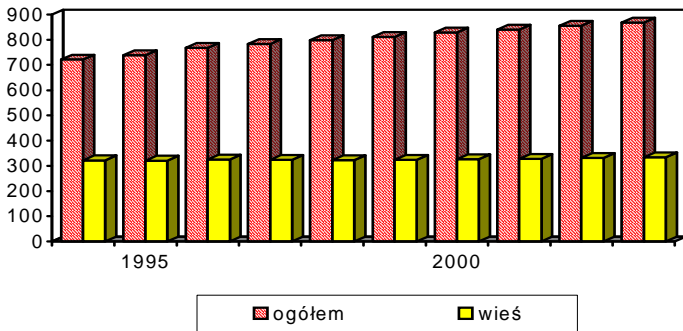
Tabela G.2.

Czytelnicy na 1 placówkę biblioteczną  
w latach 1994-2003

Lata	Liczba czytelników na 1 placówkę	
	ogółem	na wsi
1994	721	322
1995	739	321
1996	768	325
1997	783	324
1998	798	323
1999	811	324
2000	829	326
2001	840	327
2002	855	331
2003	868	335

Rysunek G.2.

Czytelnicy na 1 placówkę



Układ województw według wskaźnika zasięgu czytelnictwa w stosunku do 2002 roku nie uległ istotnym przegrupowaniom, zmieniła się natomiast wartość niektórych wskaźników. Nadal na pierwszym miejscu znajduje się województwo śląskie (23,2 czytelników na 100 mieszkańców, wzrost o 0,3), na drugim dolnośląskie (22,5, bez zmian), na trzecim małopolskie (21,8, przyrost o 0,5); następne miejsca zajmują lubelskie (21,1, wzrost o 0,3) i lubuskie (20,9, bez zmian); te dwa województwa zamieniły się miejscami.

Ostatnie miejsce, jak w poprzednim roku, przypadło województwu podlaskiemu (16,2, spadek o 0,2), świętokrzyskie (17,1) i opolskie (17,2) znów zamieniły się lokatami<sup>9</sup>. Trzeci rok z rzędu awansuje w tej klasyfikacji woj. mazowieckie i obecnie zajmuje miejsce 12. ze wskaźnikiem 17,8, tj. o 0,5 punktu wyższym niż przed rokiem.

Rozkład wskaźnika liczby czytelników na 100 mieszkańców według powiatów w 2003 r. niewiele zmienił się w stosunku do 2 lat poprzednich. Nadal na czele listy znajdujemy powiaty grodzkie (w nawiasach miejsce z poprzedniego roku i aktualny wskaźnik): Krosno (I – 39,0), Katowice (VI – 37,4), Chełm (V – 37,1), Białą Podlaską (III – 37,0), Ostrołękę (IV – 36,5), Jastrzębie-Zdrój (II – 34,7), Zamość (VII – 33,9). Identycznie jak w 2002 r. dopiero na 8. miejscu pojawia się pierwszy powiat ziemski (kamieński – 33,6), a na 10. pow. chrzanowski (32,0), poprzedzony przez m. Jaworzno (32,1). Podobnie jak przed rokiem w drugiej dziesiątce także dominują powiaty grodzkie (8 na 10). Wszystkie wspomniane powiaty charakteryzują się bardzo wysokimi wskaźnikami czytelnictwa, w przedziale od 39 do ponad 28 czytelników na 100 mieszkańców. Są to wskaźniki porównywalne ze średnimi w wielu krajach zachodnioeuropejskich. Szczegółowe dane podajemy w tab. 16.

Ostatnie miejsca w tym rankingu zajmują powiaty ziemskie, osiągające 3-4 razy niższe wskaźniki: wysokomazowiecki (10,0, spadek w stosunku do 2002 r. o 0,2), gorzowski (10,6), łowicki (11,0), kazimierski (11,2), szydłowiecki (11,3), warszawski zachodni (11,7), pucki (11,9) i przemyski (12,0).

## STRUKTURA UŻYTKOWNIKÓW

Sprawozdania K-03, a zatem i zbilansowane dane GUS, rejestrują od kilku lat, na prośbę Biblioteki Narodowej, dwie cechy struktury społeczno-zawodowej użytkowników bibliotek publicznych, tj. wiek i tzw. zaję-

---

<sup>9</sup> Analogicznie było w 2002 w stosunku do 2001 r.

cie<sup>10</sup>. Do 2002 r. nie omawiano tych kwestii w naszych komentarzach z powodu braku czasu na przeprowadzenie odpowiednich analiz w toku kilkutygodniowego okresu przygotowywania publikacji; analizy takie były jednak przez nas przeprowadzane później i wykorzystywane w opracowaniach roboczych, raportach, referatach, ekspertyzach itp.

Tabela G.3.

Struktura użytkowników według wieku w 2003 r.

Wiek w latach	Liczba	% ogółu*	% ogółu skumul.	Waga (lata)	Wsk. skoryg.	% ogółu (skoryg.)
do 15	2234982	29,5	29,5	11	2,7	20,9
16-19	1444057	19,1	48,6	4	4,8	37,2
20-24	1371069	18,1	66,7	5	3,6	27,9
25-44	1507893	19,9	86,6	20	1,0	7,7
45-60	688990	9,1	95,7	16	0,6	4,7
pow. 60	329414	4,3	100,0	19	0,2	1,6
RAZEM	7576405	100,0	x	x	12,9	100,0

\* Surowy, obliczony z przedziałów o nierównej rozpiętości.

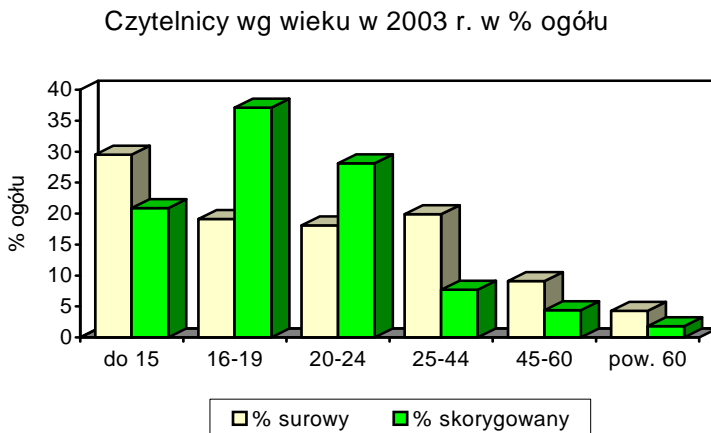
Od dwóch lat poświęcamy kilka zdań komentarza kwestii struktury użytkowników bibliotek publicznych, m.in. w celu sprostowania mylnych, a niestety często lansowanych w mediach twierdzeń, jakoby dzieci i młodzież masowo odchodziły od czytania, a więc i od bibliotek. Analiza statystyczna nie potwierdza takiego mniemania.

Jak wynika z tab. G.3., kol. 4, czytelnicy do lat 19 stanowią połowę ogółu użytkowników bibliotek publicznych, łącznie zaś z następną frakcją (20-24 lata), odsetek młodych czytelników zbliża się do 70% ogółu. W surowym wskaźniku struktury (kol. 3) najliczniej reprezentowana jest

<sup>10</sup>Pojęcie to tylko w części pokrywa się z terminem „zawód wykonywany”, gdyż obejmuje m.in. osoby niezatrudnione, będące na utrzymaniu współmałżonków, rodziców itp., a także niezatrudnionych z własnymi źródłami dochodów (emeryci, renciści) i bez takich źródeł (bezrobotni). Zatem termin „zajęcie” w istocie jest najbardziej adekwatny odpowiedzi na pytanie „czym się (ktoś) zajmuje”.

kategoria najmłodszych (do lat 15), która nie może jednak być uznana za dominantę statystyczną, ze względu na nierówne rozpiętości przedziałów w arkuszu K-03. W celu uzyskania poprawnego obrazu struktury wieku użytkowników, obliczono wskaźniki skorygowane (ważone przez liczbę lat w każdym przedziale wieku)<sup>11</sup>.

Rysunek G.3.



W rozkładzie ważonym dominanta przypada na kategorię 16-19 lat, kumulacja dwóch pierwszych przedziałów daje 58%, a w zakresie do 24 lat znajduje się ponad 86% ogółu korzystających z bibliotek publicznych.

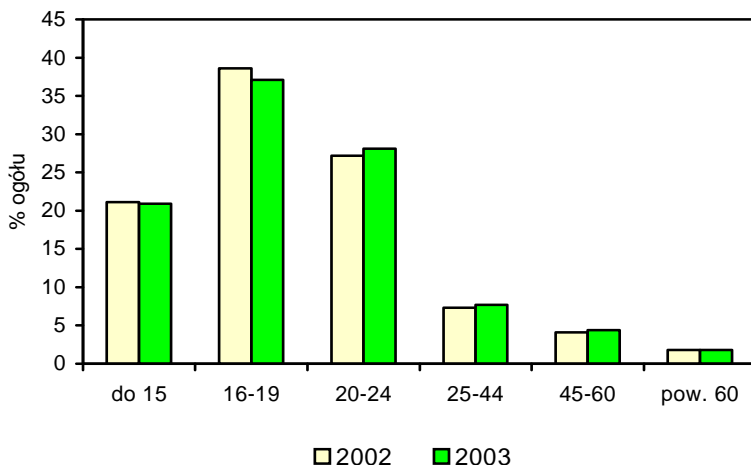
W stosunku do 2002 r. nastąpiły pewne przesunięcia w rozkładzie frakcji procentowych czytelników. W skali 1 punktu procentowego zmniejszył się udział kategorii najmłodszych i młodzieży w wieku 16-19 lat (wpływ niżu demograficznego w tych przedziałach), zwiększyły się proporcjonalnie wartości frakcji „20-24 lata” i następnej. W niczym nie podważa to prawdziwości stwierdzenia, że biblioteki publiczne służą przede wszystkim ludziom młodym, odpowiadając na ich potrzeby in-

<sup>11</sup> Skorygowane frakcje procentowe w kol. 7 obliczono następująco: 1) przyjęto jako wagi liczbę lat równą rozpiętości przedziałów, przy tym dla niedomkniętego przedziału pierwszego przyjęto okres o rok dłuższy od formalnego początku edukacji szkolnej, dla ostatniego 19 lat (dość umowna granica wieku 75 lat jako ustania aktywności czytelniczej); 2) przez liczbę lat, przyjętą jako wagi, podzielono każdy „surowy” procent ogółu danej kategorii, a ilorazy wpisano w kol. 6 i zsumowano; 3) traktując tę sumę jako 100%, obliczono frakcje procentowe od każdej wartości w kol. 6 i wpisano ją jako skorygowany (ważony) wskaźnik procentowy struktury wieku, uzyskując wyniki proporcjonalne do pojemności każdego „surowego” przedziału.

formacyjne i edukacyjne, jak i oczekiwania lekturowe o charakterze autotelicznym. Struktura czytelników według „zajęcia” w arkuszu K-03, mimo jej rozwinięcia w stosunku do poniesianej przed kilkunastu laty, jest nadal uproszczona, a kwalifikowanie do poszczególnych kategorii zapewne niezbyt precyzyjne i konsekwentne. Warto jednak zwrócić uwagę, że poprawność przydziałów do określonych kategorii społeczno-zawodowych jest „od zawsze” najtrudniejszym i budzącym mnóstwo sporów – problemem socjologii. W omawianym wypadku dodatkową trudność nastręcza Ustawa o ochronie danych osobowych, pozwalająca osobie zapisującej się do biblioteki nie ujawniać swojego zajęcia lub zadeklarować je dowolnie bez konieczności dokumentowania.

Rysunek G.4.

Czytelnicy wg wieku w 2002 i 2003 r. w % ogółu



Pomimo to kategorie przyjęte w K-03 poprawnie rysują ogólny obraz struktury społeczno-zawodowej użytkowników bibliotek publicznych w świetle badania pełnego, co nie byłoby możliwe do uzyskania bez wyspecjalizowanego w takich badaniach aparatu GUS<sup>12</sup>.

<sup>12</sup> Wypada dodać, że aktualna struktura czytelników według zajęcia została wprowadzona przez GUS do K-03 po wnikliwej konsultacji z Zakładem Bibliotekoznawstwa Instytutu Książki i Czytelnictwa Biblioteki Narodowej.

Kolejnym potwierdzeniem znaczenia bibliotekarstwa publicznego w całości procesów edukacyjnych dzieci i młodzieży w Polsce jest łatwo dostrzegalna zbieżność procentowego udziału dwóch pierwszych przedziałów w „surowych” frakcjach procentowych rozkładu wieku (tab. G.3.) z udziałem procentowym kategorii „uczniowie” (w tab. G.4.).

Tabela G.4.

Użytkownicy bibliotek publicznych wg zajęcia w 2003 r.

Zajęcie	Liczba (w tys.)	% ogółu
M – uczniowie*	3834,4	50,6
S – studenci**	928,3	12,3
U – prac. umysłowi***	1004,8	13,3
P – robotnicy****	417,2	5,5
R – rolnicy*****	69,4	0,9
I – inni zatrudnieni*****	189,6	2,5
Nz – niezatrudn.*****	1132,6	14,9
Razem	7576,4	100,0

\* Nie pracująca młodzież, ucząca się w szkołach podstawowych, średnich i pอมaturalnych.

\*\* Studenci stacjonarni w szkołach wyższych; studenci zaoczni (pracujący) są kwalifikowani zgodnie z kategorią zatrudnienia.

\*\*\* Zatrudnieni na podstawie umowy o pracę lub nominacji, etatowi członkowie ciał przedstawicielskich (parlamentu, organów samorządowych, rad nadzorczych itp.), przedstawiciele wolnych zawodów (adwokaci, artyści itp.).

\*\*\*\* Z wyjątkiem robotników zatrudnionych w rolnictwie i leśnictwie (należą do kategorii R), robotnicy w przetwórstwie rolnym, a także inni pracownicy najemni nie będący pracownikami umysłowymi.

\*\*\*\*\* Będący właścicielami lub dzierżawcami gospodarstw rolnych oraz członkowie ich rodzin, jeśli nie kwalifikują się do innych grup (np. uczące się dzieci rolników należą do kategorii M lub S).

\*\*\*\*\* W tym właściciele przedsiębiorstw wytwórczych, handlowych i usługowych.

\*\*\*\*\* Emeryci, renciści, bezrobotni, żony na utrzymaniu męża (z wyjątkiem żon mężczyn kwalifikujących się do kat. R; żony też kwalifikuje się wówczas do tej kategorii).

Jak już zwracano uwagę w komentarzu do poprzedniego rocznika, udział dorosłych rolników w korzystaniu z bibliotek publicznych (niespełna 1%) jest alarmująco niski, wskazujący na konieczność jak najszybszego usprawnienia i uatrakcyjnienia działalności bibliotek publicznych na wsi.

Dość optymistycznie natomiast rysuje się znaczny i rosnący udział (13,3%) tzw. pracowników umysłowych w korzystaniu z bibliotek publicznych. W tej pojemnej kategorii mieści się wielu pracowników średniego i niższego szczebla, mających bezpośredni wpływ na funkcjonowanie wielu obszarów życia gospodarczego i społecznego. Być może jest to optymistyczny symptom perspektyw rozwoju kraju, w tym także w sferze oświaty i kultury.

Najogólniejszym wnioskiem z analizy struktury wieku i zajęcia osób korzystających z bibliotek publicznych jest przede wszystkim ogromny udział tych instytucji w zapewnieniu lektur dzieciom, młodzieży i młodym ludziom, którzy już wkroczyli w dorosłe życie, ale jeszcze aspirują do zdobycia w nim znaczącej pozycji. Ta optymistyczna konstatacja podważa zarazem stereotypowe i powierzchowne opinie, jakoby inwestowanie w tak tradycyjne formy uczestnictwa w kulturze miało się z celem.

Okazuje się, że biblioteki publiczne, skazywane przez niektórych publicystów na atroficzną egzystencję jako postsocjalistyczne przytułki kultury dla niezamożnych, bezrobotnych i emerytów, w istocie są masowo oblegane przez ludzi młodych, zabiegających o zdobycie wykształcenia i wyższego poziomu życia, nie tylko w sferze dóbr materialnych.

Kategoria „niezatrudnionych” to niespełna 15% ogółu korzystających z „darmowej książki bibliotecznej”.

## WYPOŻYCZENIA

Czytelnicy dokonali w 2003 r. ponad 153 622 tys. wypożyczeń z bibliotek, filii i punktów bibliotecznych, w tym prawie 150 132 tys. wol. książek i czasopism oraz 3 490 tys. jednostek inwentarzowych zbiorów specjalnych. Oznacza to przyrost o ponad 1 466 tys. (prawie 1%) w stosunku do stanu wypożyczeń sprzed roku. Ponieważ po raz drugi z rzędu mamy do czynienia z przyrostem liczby wypożyczeń, należy to odnotować ze szczególną uwagą i zadowoleniem, zdaje się bowiem wskazywać na zahamowanie tendencji spadkowej wypożyczeń, obserwowanej w latach 1997-2001 (zob. tab. H.1., kol. 3).

Tabela H.1.

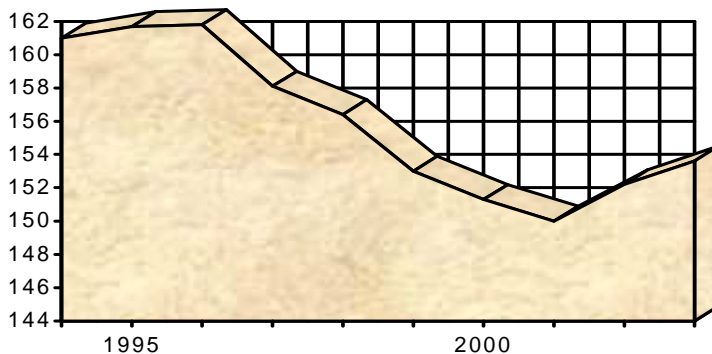
Wypożyczenia ogółem w latach 1994-2003

Lata	Wypożyczenia* (w tys.)	Przyrost/spadek w % poprz. roku
1994	161019,9	–
1995	161715,8	0,4
1996	161768,9	0,03
1997	158093,8	–2,6
1998	156438,7	–10,5
1999	153035,6	–2,2
2000	151272,7	–1,2
2001	149619,9	–1,1
2002	152156,0	1,7
2003	153622,1	1,0

\* Łącznie ze zbiorami specjalnymi.

Rysunek H.1.

Wypożyczenia ogółem w latach 1994-2003





Wprawdzie kilkuletnia tendencja spadkowa liczby wypożyczeń i znana z dawniejszych lat niestabilność tego wskaźnika nakazują pewną dozę ostrożności we wnioskowaniu, ale zarazem nie wydaje się prawdopodobne, aby kolejny, znaczny przyrost liczby wypożyczeń mógł być przypadkową anomalią statystyczną lub błędem sprawozdawczym<sup>13</sup>.

W wyniku omawianego wzrostu bezwzględnego, wzrósł też do 402 wskaźnik liczby wypożyczeń na 100 mieszkańców. Ponieważ przyrost liczby wypożyczeń i liczby czytelników były procentowo zbliżone, wskaźnik liczby wypożyczeń na 1 czytelnika nie zmienił się i wynosił 20,3 (zob. tab. I.1.).

Tabela I.1.

Wypożyczenia w latach 1994-2003  
na 100 mieszkańców i na 1 czytelnika

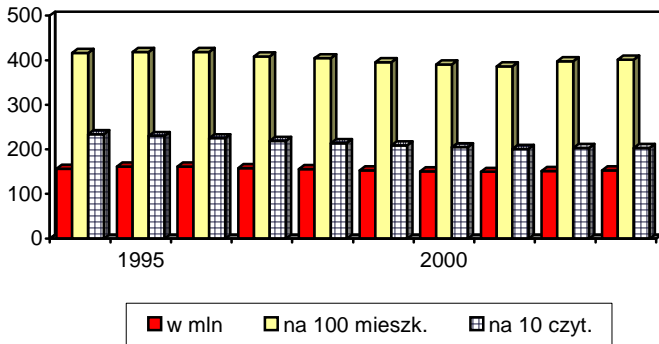
Lata	Wypożyczenia	
	na 100 mieszkańców	na 1 czytelnika
1994	417	23,4
1995	419	23,0
1996	419	22,5
1997	409	21,9
1998	405	21,4
1999	396	20,9
2000	391	20,5
2001	387	20,1
2002	398	20,3
2003	402	20,3

Jak łatwo zauważyć w danych tabeli I.1. oraz na odpowiadającym jej wykresie (rys. I.1.), po kilkuletnim okresie tendencji spadkowej na rys. I.2. względne wskaźniki wypożyczeń trzeci rok z rzędu wykazują lekką tendencję wzrostową. Jak wszystkie zjawiska kulturowe, tak i to jest wielorako uwarunkowane, jednak nie można nie zauważyć, że początek „wychodzenia wypożyczeń z dołka” zbiega się w czasie z rozpoczęciem dofinansowywania przez resort kultury zakupu nowości wydawniczych.

<sup>13</sup> Charakterystyczne dla zmian w podziale administracyjnym kraju zaburzenia w sprawozdawczości bibliotecznej nie miały już wpływu na statystykę z 2003 r.

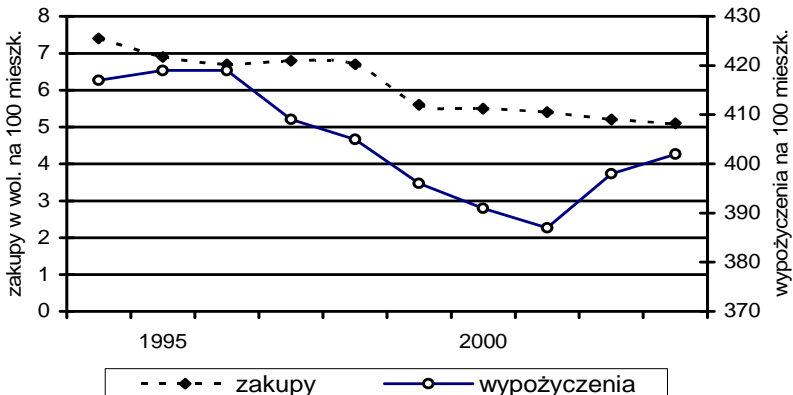
Rysunek I.1.

Wypożyczenia:  
ogółem, na 100 mieszkańców  
i na 10 czytelników



Rysunek I.2.

Zakupy nowości a wypożyczenia  
na 100 mieszkańców



Bibliotekarze-praktycy doskonale wiedzą, że najskuteczniejszym sposobem intensyfikacji zainteresowania biblioteką publiczną jest zadowalający ilościowo i regularny dopływ nowości wydawniczych.

Dodajmy przy tym, że to rozpowszechnione przekonanie bibliotekarzy znalazło potwierdzenie także i w analizie tegorocznych danych staty-

stycznych. Dofinansowanie resortowe było wprawdzie o wiele za małe w stosunku do oczekiwań, a i sposób podziału środków też mógł budzić rozmaite zastrzeżenia, ale mimo to nawet takie doraźne wsparcie zakupu nowości przyniosło w skali kraju efekty uchwytne statystycznie (zob. rys. I.1. i I.2.).

Tabela I.3.

Korelacja zakupu nowości i wypożyczeń na 100 mieszkańców

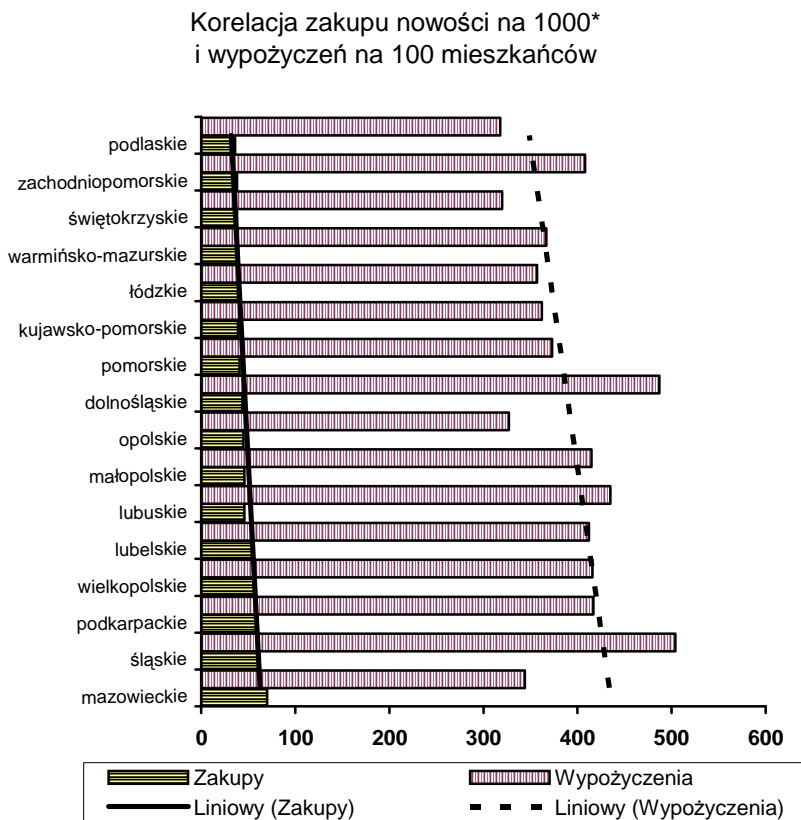
Województwa	Zakup w wol.	Wypożyczenia na 100 mieszkańców
dolnośląskie	4,4	487
kujawsko-pomorskie	3,9	362
lubelskie	5,4	412
lubuskie	4,6	435
łódzkie	3,9	357
małopolskie	4,6	415
mazowieckie	7,0	344
opolskie	4,5	327
podkarpackie	6,0	417
podlaskie	3,6	318
pomorskie	4,1	373
śląskie	6,2	504
świętokrzyskie	3,8	320
warmińsko-mazurskie	3,9	367
wielkopolskie	5,8	416
zachodniopomorskie	3,8	408

Potwierdzeniem zależności wskaźników wypożyczeń od poziomu uzupełniania zbiorów w nowości wydawnicze w dłuższej perspektywie czasowej jest także charakterystyczny układ linii na rys. I.2. Wskazuje on wprawdzie, że na wartość współczynnika wypożyczeń mają wpływ także inne zmienne, ale zarazem nie pozostawia większych wątpliwości co do powiązań między wielkością uzupełniania zbiorów a intensywnością ich wykorzystania.

Przeprowadzona w ubiegłym roku analiza korelacji wskaźników zakupu nowości na 100 mieszkańców z liczbą wypożyczeń na 100 miesz-

kańców przyniosła wynik 0,33 (według Pearsona); w 2003 r. uzyskano współczynnik korelacji tylko nieznacznie wyższy (0,37), ale potwierdzający występowanie współzwiązku omawianych zjawisk.

Rysunek I.3.



\*Na wykresie zastosowano zróżnicowanie skal, w celu uzyskania porównywalności wizualnej oraz ukazano regresje liniowe obydwu wskaźników dla uwydatnienia podobieństwa rozkładów.

Analiza terytorialna rozkładu wypożyczeń nie potwierdza stereotypowych opinii o jakoby przemożnym wpływie konkurencji telewizyjnej, a w szczególności seriali, na spadek zainteresowania książką z biblioteki publicznej. Gdyby taki wpływ istniał w istotnym wymiarze, to najwięk-

sze spadki wypożyczeń powinny być notowane w dużych miastach, gdzie oferta telewizyjna prezentuje wysoki poziom techniczny (tv kablowa) i jest obfita i zróżnicowana pod względem repertuaru. W rzeczywistości liczba wypożyczeń spada najbardziej w bibliotekach wiejskich i na tzw. „provincji”, tj w rejonach, gdzie dostępne jest zaledwie 5-7 programów, z tego większość (słabe nadajniki komercyjne) oferują niestabilny obraz i zanikający dźwięk<sup>14</sup>.

Często spotykane w publicystyce twierdzenie o wypieraniu czytelnictwa książek przez media związane z techniką komputerową (gry komputerowe, surfowanie w Internecie) też nie brzmi zbyt przekonująco. Wyposażenie polskich gospodarstw domowych w komputery nadal nie przekracza 30%, a tylko ok. 1/3 z tej liczby ma dostęp do Internetu, w większości przez modem telefoniczny (*dial up*), a więc dość kosztowny.

Wyposażenie bibliotek publicznych w komputery sięga w Polsce, według różnych szacunków, od 9 do 14%, a to nie są liczby mogące w istotnej skali wpływać na korzystanie z tradycyjnej książki. Ponadto wiele obserwacji i wycinkowych badań wskazuje, że zbiory tzw. internautów i czytelników książek są tylko w niewielkim stopniu rozłączne, a iloczyn tych zbiorów przewyższa granicę 70%. Nie udowodniono też, że wpływ komputerów na czytelnictwo jest wyłącznie inhibicyjny. Przeciwnie, w wielu krajach Europy Zachodniej zauważono, że korzystanie z komputera często pobudza, skłania do sięgania po lektury, najprzód dość często związane z wiedzą o komputerze, ale w następnej kolejności także z bardzo różną tematyką, zainspirowaną treściami napotkanymi w Internecie, w zapowiedziach wydawców i księgarzy na witrynach www itd.

## UDOSTĘPNIENIA PREZENCYJNE

Według danych GUS w 2003 r. biblioteki publiczne dysponowały 108 585 miejscami do korzystania ze zbiorów na miejscu, co oznacza spadek w stosunku do poprzedniego roku o 801 miejsc (ponad 0,7%).

Liczba miejsc do czytania w polskich bibliotekach publicznych zawsze charakteryzowała się dużą niestabilnością (zob. tab. J.1.).

Jedną z przyczyn były zapewne niezbyt jednoznaczne w niektórych latach instrukcje do K-03, co należy zaliczać, a czego nie zaliczać do tego

---

<sup>14</sup> Dostępna także poza wielkimi aglomeracjami tv satelitarna jest dla większości mieszkańców poza zasięgiem finansowym.

pojęcia<sup>15</sup>. Bardzo poważne ostatnio ubytki miejsc, bo liczone w setkach, nie dają się wytłumaczyć niedokładnościami sprawozdawczo-statystycznymi i są niepokojące. Tym bardziej, że gdy jeszcze rok temu zmniejszanie się liczby miejsc w kategorii „wieś” było w znacznym stopniu kompensowane przyrostami w miastach, to – niestety – w roku sprawozdawczym ubyło miejsc do czytania zarówno w bibliotekach wiejskich (–575, tj. –1%), jak miejskich (–226, czyli 0,4%).

Tabela J.1.

Liczba miejsc w czytelniach w latach 1994-2003

Lata	Liczba miejsc		Przyrost/spadek w ogółem*	
	ogółem	na wsi	liczba	%
1994	108731	58453	–	–
1995	108665	58338	–66	–0,1
1996	107651	57796	–1014	–0,9
1997	107973	57694	322	0,3
1998	109209	58122	1236	1,1
1999	109507	58072	298	0,3
2000	110837	57153	1330	1,2
2001	109826	57694	–1011	–0,9
2002	109386	56785	–440	–0,4
2003	108585	56210	–801	–0,7

\*W stosunku do poprzedniego roku.

Liczba udostępnień prezencyjnych w ostatnich dziesięciu latach rosła ze średnim tempem ok. 5%, aczkolwiek dość kapryśnie w poszczególnych latach. Dlatego musi niepokoić niespodziewane załamanie tej tendencji w 2003 r. Obciążenie czytelni w bibliotekach wszystkich typów i kategorii jest jednym z najbardziej charakterystycznych zjawisk w sferze bibliotekarstwa od kilkunastu lat i tłumaczy się z jednej strony niebywałym pędem Polaków do zdobywania wiedzy i kwalifikacji, z drugiej jednak także trudnymi warunkami mieszkaniowymi, ciasnotą w akademikach i zbyt małą liczbą egzemplarzy poszukiwanych tytułów.

<sup>15</sup> Np. kryteria podziału na czytelnie i tzw. kącki czytelniane były od 1970 r. zmieniane kilkakrotnie.

Tabela K.1.

## Udostępnienia na miejscu w latach 1994-2003

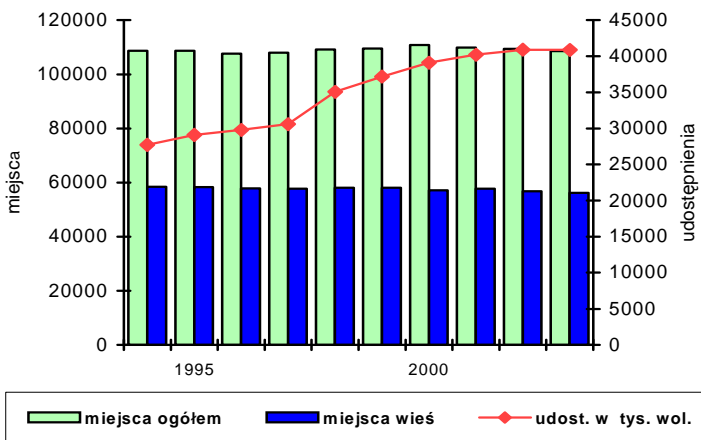
Lata	Udostępnienia*	Przyrost/spadek**	
	w tys.	w tys.	%
1994	27712,2	–	–
1995	29111,6	1399,4	5,1
1996	29813,0	701,4	2,4
1997	30589,0	776,0	2,6
1998	35052,3	4463,3	14,6
1999	37197,9	2145,7	6,1
2000	39107,8	1910,0	5,1
2001	40221,8	1114,0	2,8
2002	40921,8	700,0	1,7
2003	40865,6	–56,2	–0,1

\* Bez zbiorów specjalnych.

\*\* W stosunku do poprzedniego roku.

Rysunek K.1.

## Miejsca w czytelnich i udostępnienia



Tzw. wskaźniki „obłożenia” miejsc czytelnianych w bibliotekach publicznych w Polsce (ponad 700 osób na 1 miejsce w skali roku) są już około trzykrotnie wyższe od analogicznych parametrów w większości krajów Unii Europejskiej. Jedną z głównych przyczyn tego stanu rzeczy jest gwałtowny w ostatnich latach rozwój szkolnictwa prywatnego wszystkich szczebli<sup>16</sup>.

Zachwianie proporcji między liczbą chętnych do korzystania ze zbiorów bibliotek publicznych na miejscu, a liczbą miejsc niebezpiecznie zbliża się do granicy sprawności obsługowej: oczekiwanie na wolne miejsce w czytelni wydłuża się w niektórych dniach nawet do 3 godzin. W tej sytuacji sygnalizowany w statystyce trzeci kolejny rok spadku liczby miejsc (łącznie ponad 2250 miejsc!) należy ocenić jako zjawisko wysoce niepokojące, zagrażające funkcji wspierania edukacyjnych aspiracji społecznych przez biblioteki publiczne.

W przekroju wojewódzkim sytuacja w zakresie liczby miejsc w czytelniach na 100 mieszkańców jest bardzo mało zróżnicowana (współczynnik zmienności 5,7%) i od poprzedniego roku pogorszyła się mniej więcej proporcjonalnie. W woj. lubuskim, podkarpackim, zachodniopomorskim, opolskim, warmińsko-mazurskim i dolnośląskim przypadało 0,4 miejsca na 100 mieszkańców, w lubelskim, kujawsko-pomorskim, wielkopolskim, łódzkim i świętokrzyskim po 0,3, w podlaskim, małopolskim, mazowieckim, śląskim(!) i pomorskim – tylko po 0,2 miejsca na każdych 100 mieszkańców.

## POWIERZCHNIA LOKALI BIBLIOTECZNYCH

W 2003 r. lokale bibliotek publicznych i ich filii dysponowały 917 413 m<sup>2</sup> powierzchni użytkowej. W stosunku do poprzedniego roku (916 312 m<sup>2</sup>) oznacza to przyrost o ponad 1100 m<sup>2</sup> (0,1%). Jest to przyrost znaczny, ale procentowo prawie pięciokrotnie niższy niż w 2002 r. w stosunku do 2001 r. Na jedną placówkę biblioteczną przypadało przeciętnie około 105 m<sup>2</sup> (o 1 m<sup>2</sup> więcej niż przed rokiem), na 1 bibliotekę (bez względu na rodzaj) przypadało ponad 190 m<sup>2</sup> (o 2 m<sup>2</sup> więcej), na jedną filię ok. 68 m<sup>2</sup> (1 m<sup>2</sup> więcej). W miastach 1 placówka dysponowała przeciętnie powierzchnią 197 m<sup>2</sup> (o 1 więcej), na wsi – 58<sup>17</sup> (bez zmian).

---

<sup>16</sup> Wiele szkół i uczelni prywatnych nie zadaje sobie trudu organizowania własnych bibliotek.

<sup>17</sup> Ze względu na inne pojemności niektórych kategorii po zmianach związanych z reformą podziału administracyjnego i niemożliwość osiągnięcia porównywalności wskaźników z podawanymi przed 1999 r., zrezygnowano z wyodrębniania bibliotek „kategorii podstawowej” (pojęcie to jest obecnie zupełnie niejednoznaczne), wprowadzając na to miejsce możliwe do jednoznacznego określenia podziały na biblioteki i filie (z wyodrębnieniem dziecięcych) oraz według lokalizacji (miasto – wieś).



Średnia powierzchnia filii dla dzieci i młodzieży zwiększyła się w 2003 roku o 3 m<sup>2</sup> i wynosiła ponad 96 m<sup>2</sup><sup>18</sup>.

Rozkład wskaźnika powierzchni w układzie wojewódzkim praktycznie nie zmienił się. Najlepszą sytuację lokalową (powyżej 3 m<sup>2</sup> na 100 mieszkańców) mają zachodniopomorskie i lubuskie, najgorszą (poniżej 2 m<sup>2</sup>) pomorskie, mazowieckie i małopolskie (niespełna 2,0) oraz świętokrzyskie i podlaskie (2,1)<sup>19</sup>. Największe (potencjalnie) zatłoczenie bibliotek przypada także w małopolskim i pomorskim (10-11 „statystycznych” czytelników na 1 m<sup>2</sup> powierzchni bibliotecznej). Najmniej ciasno mają czytelnicy w województwie zachodniopomorskim, opolskim, lubuskim i warmińsko-mazurskim (5-7 czytelników na 1 m<sup>2</sup>)<sup>20</sup>.

## PRACOWNICY DZIAŁALNOŚCI PODSTAWOWEJ

Do roku 2000 zatrudnienie w działalności podstawowej bibliotek wzrastało. Działo się tak, mimo iż rokrocznie ubywało ok. 1% placówek. Zjawisko to było niezbyt zrozumiałe, bo przecież likwidację placówek z reguły uzasadniano względami oszczędnościowymi, a skądinąd wiadomo, że płace (z pochodnymi) pochłaniają ok. 70-75% ogólnych kosztów utrzymania biblioteki publicznej. Po bliższej analizie i licznych konsultacjach z bibliotekami różnych stopni okazało się, że do 1999 r. włącznie likwidowano głównie małe placówki z zatrudnieniem najwyżej 1-1,5 etatu, a zarazem w tym czasie rosło nieznacznie zatrudnienie w bibliotekach większych, co w sumie przynosiło wzrost wskaźnika zatrudnienia w skali krajowej, głównie za sprawą podejmowania prac związanych z komputeryzacją<sup>21</sup>.

Ponadto w niektórych sieciach miejskich biblioteki główne lub inne biblioteki na terenie miasta przejmowały część pracowników likwidowanych agend, uzasadniając to wobec władz koniecznością wzmocnienia obsługi w istniejących placówkach w wyniku zwiększonego napływu użytkowników z rejonów obsługi jednostek zlikwidowanych. Obecnie od trzech lat notowane są jednak spadki zatrudnienia (tab. L.1.).

---

<sup>18</sup> Wykazany tu przyrost wielkości powierzchni filii dla dzieci jest pierwszym od kilkunastu lat. Niestety nie pozwala on na jednoznaczne stwierdzenie, czy istotnie poprawiła się sytuacja placówek dla dzieci, bowiem częste ostatnio przemianowania filii na oddziały dla dzieci i odwrotnie nie pozwalają na taką ocenę. Rzecz w tym, że w strukturze arkusza GUS nie można wyróżnić i obliczyć powierzchni oddziałów dla dzieci (oddziały nie są traktowane jako odrębne jednostki sprawozdawcze).

<sup>19</sup> Szczegóły tab. VIII/2.

<sup>20</sup> Szczegółowe dane w tab. IX/2.

<sup>21</sup> W fazie wdrażania komputeryzacji zwiększenie zatrudnienia jest nieuniknione. Redukcja zatrudnienia następuje po kilku latach od wdrożenia systemu.

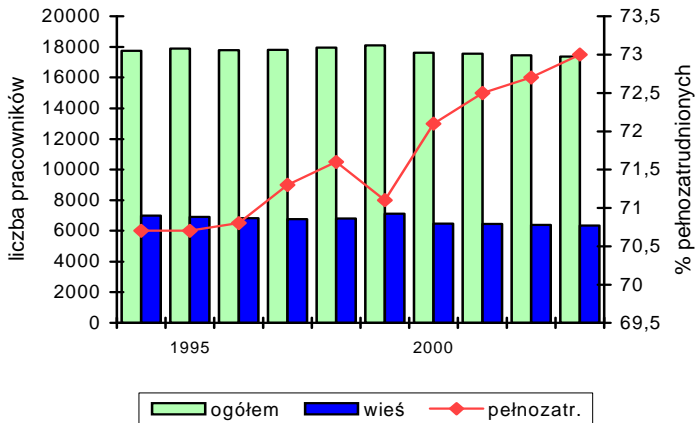
Tabela L.1.

Wykształcenie pracowników działalności podstawowej  
w latach 1994-2003

Lata	Ogółem	Wyższe bibl.	Średnie bibl.	Pozostali
1994	17741	2105	8491	7145
1995	17894	2193	8697	7004
1996	17773	2268	8685	6820
1997	17828	2396	8741	6691
1998	17946	2513	8941	6492
1999	18089	2717	8813	6559
2000	17618	3058	8630	5930
2001	17566	3335	8437	5794
2002	17447	3710	8074	5663
2003	17375	4122	7733	5520

Rysunek L.1.

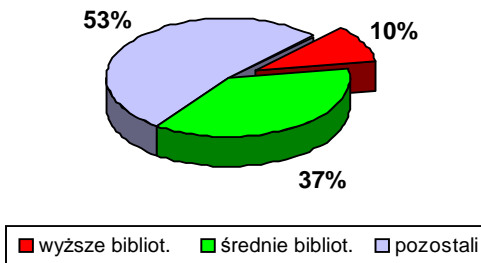
Pracownicy ogółem i na wsi



Spadła liczba zatrudnionych w działalności podstawowej także w 2003 r. (o 72 tj. o 0,4%). Wielkość spadku jest prawie dwukrotnie niższa niż rok temu i o 0,2 punktu procentowego mniejsza od odsetka zlikwidowanych placówek bibliotecznych w tymże roku.

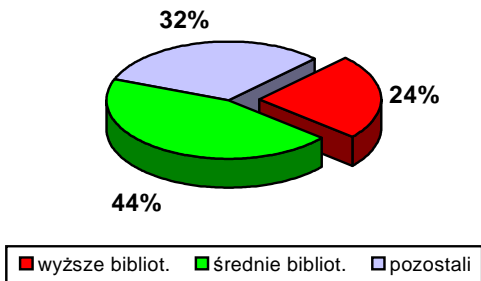
Rysunek L.2.

Struktura kwalifikacji w 1991 r.



Rysunek L.3.

Struktura kwalifikacji w 2003 r.



Nie sprawdziły się obawy bibliotekarzy o drastyczne ograniczenia zatrudnienia pełnoetatowego po przejęciu pieczy nad bibliotekami przez samorządy lokalne. Zapewne tu i ówdzie zdarzają się próby takich „oszczędnościowych” rozwiązań, ale w skali danych ogólnokrajowych ujawnia się raczej tendencja powiększania się udziału pracowników pełnoetatowych wśród ogółu pracowników działalności podstawowej;

w ciągu mijającej dekady odsetek pracowników pełnoetatowych wzrósł do 73% (o nieco ponad 2% więcej niż w 1994 r.).

W latach poprzednich zatrudnienie spadało tylko na wsi, od 2 lat zmniejsza się także w placówkach miejskich. I tak w 2003 r. w bibliotekach i filiach miejskich stan zatrudnienia zmniejszył się o 22 pracowników (0,2% stanu z poprzedniego roku), w bibliotekach i filiach na wsi o 50 osób (0,8%, czyli czterokrotnie więcej niż w mieście).

Przejęcie przez samorządy lokalne pieczy nad bibliotekami publicznymi zaowocowało korzystnymi zmianami w strukturze zatrudnienia bibliotekarzy. W 1991 r. pracownicy z kwalifikacjami bibliotekarskimi stanowili mniej niż połowę (47%) ogółu, w roku 2003 ich udział wśród ogółu zatrudnionych w działalności podstawowej w bibliotekach publicznych przekroczył już 2/3 populacji (68,2%). Pracownicy z wyższym wykształceniem bibliotekarskim stanowili prawie 24%, ze średnim 44,5% (por. rys. L.2. i L.3.).

Tabela M.1.

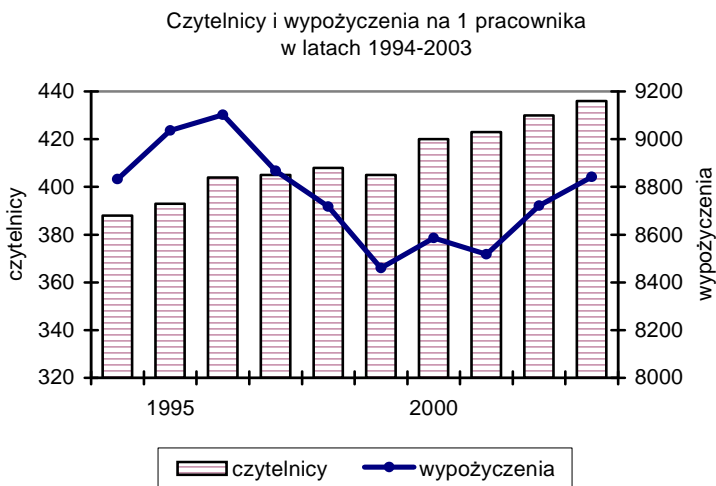
Wskaźniki efektywności pracowników działalności podstawowej w latach 1994-2003

Lata	Pracownicy na 1 placówkę	Czytelnicy na 1 pracownika		Wypożyczenia* na 1 pracownika	
		liczba	Przyrost w % poprzedniego roku	liczba	Przyrost w % poprzedniego roku
1994	1,9	388	—	9072	—
1995	1,9	393	1,3	9037	2,3
1996	1,9	404	2,7	9102	0,7
1997	1,9	405	0,2	8868	-2,6
1998	2,0	408	0,7	8717	-1,7
1999	2,0	405	-0,7	8460	-2,9
2000	2,0	420	3,7	8586	1,5
2001	2,0	423	0,7	8518	-0,8
2002	2,0	430	1,7	8721	2,4
2003	2,0	436	1,4	8842	1,4

\*Łącznie ze zbiorami specjalnymi.

Korzystny trend w strukturze kwalifikacji, zapoczątkowany u progu lat 90., utrzymuje się nadal. Spadek udziału pracowników ze średnim wykształceniem bibliotekarskim wynika z przechodzenia części z nich do kategorii osób z wykształceniem wyższym zawodowym. Byłoby oczywiście lepiej, gdyby odsetek pracowników działalności podstawowej z wykształceniem średnim powiększał się kosztem frakcji pracowników bez kwalifikacji, ale i tak trzeba z zadowoleniem zauważyć, że ta ostatnia frakcja zmniejszyła się w ciągu roku o 1%. Ponieważ liczba pracowników zmniejszyła się w stopniu mniejszym niż liczba bibliotek i filii, przeciętna pracowników działalności podstawowej na 1 placówkę minimalnie wzrosła w stosunku do poprzedniego roku i wynosiła 1,99.

Rysunek M.1.



Liczba czytelników na 1 pracownika wzrosła z 430 do 436 (1,4%), a liczba wypożyczeń na 1 pracownika zwiększyła się z 8721 do 8842, tj. także o 1,4% (przed rokiem notowano wzrost o 2,4%, zob. tab. M.1.).

Dostrzegalna od 1999 r. (na wykresie M.1.) tendencja wzrostu wypożyczeń na 1 pracownika tylko w niewielkim stopniu wynika z redukcji zatrudnienia (bo ta jest prawie 3 razy mniejsza), a głównie zaś z ogólnego przyrostu wypożyczeń. Rzecz jest godna uwagi, bo w warunkach starzenia się zbyt słabo uzupełnianych księgozbiorów, wielu niedostatków w wyposażeniu, ograniczeń finansowych i innych utrudnień, trzeba to przypisać wysiłkom i inwencji bibliotekarzy, poszukujących we własnym zakresie rozwiązań zmierzających do możliwie najlepszego zaspokojenia oczekiwań czytelników.

## ZAKOŃCZENIE

W ściśle powiązanej ze strukturą administracyjną państwa organizacji sieci bibliotek publicznych każda zmiana ustroju i podziału terytorialnego kraju wywoływała sporo zamieszania. Nie inaczej było ze skutkami ostatniej reformy, która dokonała się w 1999 r. Gdy jednak po reformach 1954 i 1975 r. już po około dwóch latach sieć przystosowywała się do nowych warunków działania i porządkowała organizacyjnie, to tym razem, po upływie 5 już lat nadal nie można mówić o ustabilizowaniu się sytuacji w tym względzie.

Nadzieje pokładane w przywróceniu powiatowego ogniwa sieci, nie ziściły się. Mimo wysiłków SBP, które już od 1996 r. organizowało wiele konferencji i seminariów na ten temat, nie udało się wypracować ogólnie akceptowalnej koncepcji modelu biblioteki stopnia powiatowego, adekwatnej do nowych warunków ustrojowych. Jednym z głównych tego powodów był brak zainteresowania ze strony ogółu bibliotekarzy, którzy nie dostrzegali żadnych korzyści w przywróceniu „powiatowego nadzorczy”, a innej roli biblioteki powiatowej nie umieli sobie wyobrazić. Zabrakło też dostatecznego nadzoru ze strony odpowiednich organów kontrolnych nad realizacją określonych zapisów Ustawy o bibliotekach<sup>22</sup>, co powodowało, że część urzędników samorządowych okazywała wręcz manifestacyjne lekceważenie jej postanowień. Wszystko to zaowocowało chaosem organizacyjnym i doprowadziło do sytuacji, że po 5 latach od wydania Ustawy liczba bibliotek nominalnie pełniących funkcje biblioteki powiatowej ledwie sięga 2/3 liczby powiatów. Trudniej określić, ile bibliotek rzeczywiście pełni wymagane przez Ustawę funkcje ponadlokalne, ale nawet przy optymistycznych szacunkach nie jest to więcej niż 1/5 ogółu<sup>23</sup>.

Jak wiadomo, od lat pogłębia się rozdziew pomiędzy sytuacją bibliotek publicznych w mieście i na wsi. W okresie PRL niedostatki potencjału organizacyjnego bibliotek na wsi próbowano wspomagać obfitością tzw. społecznych punktów bibliotecznych, których liczba formalnie sięgała w połowie lat 70. czterokrotności łącznej liczby bibliotek i filii.

---

<sup>22</sup>Nakazujących „utworzenie w każdym powiecie co najmniej 1 biblioteki powiatowej”. *Ustawa z dnia 24 lipca 1998 r. o zmianie niektórych ustaw określających kompetencje organów administracji publicznej - w związku z reformą ustrojową państwa* (Dz.U nr 106 poz. 668).

<sup>23</sup>Z prowadzonych także w 2002 r. badań Instytutu Książki i Czytelnictwa BN pod kierunkiem B. Budyńskiej i M. Jezierskiej oraz bezpośrednich kontaktów z bibliotekarzami zatrudnionymi w takich jednostkach wynika, że w bardzo licznych wypadkach nie są realizowane z braku środków organizacyjnych i finansowych, ale także wskutek braku motywacji do prowadzenia takiej działalności.

Institucja społecznego punktu bibliotecznego nie jest jednak wynalazkiem Polski Ludowej. Podobne formy wolontariatuowego wspomaganie obsługi bibliotecznego były znane wcześniej w wielu krajach europejskich.

Obecnie, w wyniku rozwoju komputeryzacji ogólnej, informatyzacji bibliotek oraz motoryzacji indywidualnej, problem docierania z książką do małych miejscowości bardzo stracił w wielu krajach Europy na ostrości. Symptomy zmian tego typu zaczynają się rysować także w niektórych zamożniejszych rejonach kraju (Wielkopolska, Śląsk). Mimo to nie wydaje się, aby w Polsce można już obecnie całkowicie zrezygnować z pomocniczych, społecznych form ułatwienia dostępu do książki bibliotecznego. W warunkach krajowych (m.in. stan dróg lokalnych) nie można realnie liczyć na rozwiązania typu „bibliobus do każdej wsi”.

W chwili pisania tych uwag Polska jest formalnie i faktycznie członkiem Unii Europejskiej. Określenie miejsca polskiego bibliotekarstwa publicznego wśród dokonań bibliotekarzy w „starej” i w „nowej, powiększonej” UE nie jest łatwe. W niektórych aspektach, jak na przykład aktywność i zaangażowanie bibliotekarzy, kwalifikacje i doskonalenie zawodowe, inicjatywność w zdobywaniu środków na poprawę technicznych i technologicznych warunków działania, wypadamy w porównaniach z innymi krajami UE całkiem nieźle. W Polsce biblioteki publiczne okazały się tą grupą instytucji kultury utrzymywanych z pieniędzy publicznych, które – jako jedyne w takim zakresie – udowodniły, że dotowanie ich działania jest społecznie opłacalne. Po krótkim załamaniu na początku lat 90., mimo działania w trudnych i stale pogarszających się warunkach, w pierwszych latach XXI wieku odtworzyły społeczny zasięg czytelnictwa bibliotecznego z przełomu lat 80. i 90. ubiegłego stulecia. Pokrewne instytucje, jak domy i ośrodki kultury, świetlice, klubokawiarnie, zespoły folklorystyczne, chóry czy muzea, potraciły po kilkaset, a nawet kilka tysięcy procent swojej publiczności.

Systematyczne i wieloaspektowe analizy ogólnokrajowych danych statystycznych, prowadzone od lat w Zakładzie Bibliotekoznawstwa IKiCz BN i tylko częściowo przytaczane w tych komentarzach wskazują, że nie ma spadku zainteresowania książką tam, gdzie nie ma bariery ekonomicznej na drodze do jej uzyskania, a więc przede wszystkim w bibliotekach publicznych. Niestety, finansowanie zakupu nowych książek na poziomie 0,24 euro na mieszkańca i wynikające stąd uzupełnianie w nowości na poziomie 5 wol. na 100 mieszkańców rocznie jest żenująco niskie. W tym kontekście podjęte przez resort kultury działania w zakresie dotacji celowych na zakup nowości i zapowiedzi trzykrotnego ich podwyższenia w następnych latach budzą ogromne nadzieje na poprawę sytuacji.

Drugim, poza zwiększeniem dopływu nowości do bibliotek, ułatwieniem dostępności lektur mogłoby być szersze wprowadzenie na rynek księgarski względnie tanich książek w masowych nakładach, zapewniających opłacalność takich inicjatyw. Kolejna możliwość w tym zakresie to rozszerzenie sieci stałych i ruchomych punktów sprzedaży, zwłaszcza w środowiskach poniżej miasta powiatowego, gdzie oferta księgarska dociera w stopniu dalece mniejszym od potencjalnego popytu. Jednym z rozwiązań mogłoby być tworzenie punktów sprzedaży książek (także na zamówienie) w bibliotekach i filiach na wsi i w małych miastach.

W uśredniających wskaźnikach od 9 lat trend czytelnictwa bibliotecznego charakteryzuje się niewielkim, ale stabilnym wzrostem, zarówno w kategorii społecznego oddziaływania, jak i udostępnień ogółem. Podobnie jednak jak i w innych dziedzinach życia społecznego, także w stosunku do książki obserwuje się od 1990 r. narastające tendencje różnicowania się sytuacji w różnych przekrojach i kategoriach społecznych. Ogólnie czytelnictwo spada na wsi, w miastach rośnie, mniej czyta się beletrystyki, więcej literatury „użytkowej”, zmienia się styl czytania, praktycznie nie spotyka się „pochłaniaczy tytułów”, ale odsetek ludzi czytających kilka książek rocznie jest znacznie większy niż w gloryfikowanych niekiedy w publicystyce latach 60. i 70.

Jak już powiedziano, problemem w Polsce jest nie tyle kryzys zainteresowania czytaniem, co trudny dostęp do książki. Czynnikiem ułatwiającym dostęp do książki bibliotecznego mogłaby być komputeryzacja. Niestety, jej rozmiary w Polsce, charakter (niejednorodność systemów) i struktura (głównie komputeryzują się biblioteki w miastach), a także niewielkie wyposażenie gospodarstw domowych w komputery (22%, z tego 4/5 w miastach) bardzo odbiegają od poziomu informatyzacji w innych krajach UE. Wyrównanie szans w tym zakresie wymaga powszechnego skomputeryzowania bibliotek publicznych, zwłaszcza na wsi i w mniejszych miastach, bo tam poszukiwanie książki jest najtrudniejsze. Powszechna komputeryzacja bibliotek publicznych może pośrednio prowadzić do racjonalizacji rozmiarów sieci i przynieść po kilku latach oszczędności przekraczające poniesione nakłady na sprzęt i oprogramowanie.

Zamierzeń w zakresie komputeryzacji i restrukturyzacji sieci nie da się jednak podjąć i przeprowadzić bez zdecydowanej poprawy finansowania bibliotek publicznych z różnych źródeł, w tym lokalnego biznesu. Możliwości samorządów, nawet tych najzasobniejszych i doceniających biblioteki, są z natury rzeczy ograniczone finansowo i terytorialnie. Działania systemowe w tej materii (komputeryzacja, modele organizacji sieci, ogólne założenia polityki w zakresie gromadzenia zbiorów) powinny



być wspierane i koordynowane na poziomie agendy rządowej, dysponującej funduszem specjalnym na wspomaganie inicjatyw lokalnych, zgodnych z „ogólnym planem przestrzennego zagospodarowania bibliotecznego”. Tak jak to jest w niektórych krajach europejskich, gdzie przemyślany i powiązany z działalnością samorządów interwencjonizm państwa w sferę bibliotekarstwa publicznego jest traktowany jako długoterminowa, ale wysoce zyskowna inwestycja w kształcenie społeczeństwa.

Ogłoszony w okresie wakacyjnym 2004 r., m.in. w Internecie, pakiet dokumentów pod nazwą: „Narodowa Strategia Rozwoju Kultury i Narodowy Program Kultury na lata 2004-2013 – Promocja Czytelnictwa i Rozwój Sektora Książki” wywołał żywe zainteresowanie i ożywioną dyskusję w środowisku bibliotekarzy. Miejmy nadzieję, że dyskusje wokół tego ważnego dokumentu nie ucichną wraz z przyjęciem go przez Radę Ministrów. Operuje on bowiem, co zrozumiałe, stwierdzeniami o dużym stopniu ogólności. Realizacja strategicznych zamierzeń wymaga jednak, używając nadal języka „sztabowego”, uprzedniego opracowania szczegółów taktycznych i operacyjnych. Wiele z nich staraliśmy się sugerować w naszych corocznych opracowaniach, do wielu innych dostarczać półproduktów analitycznych. Byłoby dla nas ogromną satysfakcją, gdyby niektóre z naszych analiz i wniosków okazały się przydatne w przygotowaniach do szczegółowego opracowania działań wynikających z założeń przyjętych we wspomnianej „Strategii”.

Jerzy Maj

## UWAGI I OBJAŚNIENIA DO TABLIC

### UWAGI OGÓLNE

Część tabelaryczna „Bibliotek Publicznych w Liczbach” za 2003 r. składa się z:

1. Zestawienia zbiorczego o stanie i działalności sieci bibliotek publicznych w 2003 r.
2. Tablic statystycznych danych i wskaźników w porządku alfabetycznym jednostek administracyjnych:
  - a) w układzie wojewódzkim,
  - b) w układzie powiatowym.
3. Tzw. tablic indeksowych, w układzie wynikającym z wartości danego wskaźnika.

Szczegółowy układ zawartości prezentuje „Spis treści”, w języku polskim i angielskim.

Tablice statystyczne w układzie wojewódzkim i powiatowym oraz tzw. tablice indeksowe posiadają dwujęzyczną wersję „główek”.

### UWAGI DO POSZCZEGÓLNYCH TABLIC

**Zestawienie zbiorcze o stanie i działalności sieci bibliotek publicznych w 2003 r.** – wersja drukowana bez zmian w stosunku do poprzedniego rocznika. W wersji internetowej rozszerzono zakres danych o informacje dotyczące dokumentów elektronicznych. W wierszu 13 podano stan liczbowy dokumentów elektronicznych na 31.12.2003 r., w wierszu 30 wypożyczenia na zewnątrz, w wierszu 34 udostępnienia na miejscu.

### TABLICE W UKŁADZIE WOJEWÓDZKIM

Publikacja zawiera dane bezwzględne i procentowe w tabl. 1-7 oraz wskaźniki natężenia w tabl. 8, 9, 10.

Tablice oznaczone liczbami rzymskimi (VIII, IX, X) zawierają wykazy województw według średnich wartości zindeksowanych bazy materialno-organizacyjnej, obciążenia usługami i efektywności. Tablice oznaczone liczbami rzymskimi, łamanymi przez kolejne liczby arabskie – zawierają wykazy województw według indywidualnych wskaźników bazy, obciążenia i efektywności; numeracja tych wykazów jest zgodna z numeracją tablic oznaczonych liczbą 8, 9, 10, w których te same wskaźniki podane są w porządku administracyjnym województw (np. dane w tabl. IX/2 odpowiadają, w innym uszeregowaniu, danym w tabl. 9, kol. 2); wyjątek stanowi tabl. VIII/4 (odpowiada danym w tabl. 8, kol. 3) oraz tabl. VIII/3 (wskaźniki te nie są prezentowane w tabl. 8).

**Uwagi metodyczne do tablic indeksowych** zamieszczono bezpośrednio pod odpowiednimi tablicami.

### **Tabl. 1 – Biblioteki, oddziały, filie – ogółem. Powierzchnia użytkowa**

Bez zmian w stosunku do poprzedniego rocznika.

W bieżącym roczniku (tak jak i w ubiegłorocznym) jako biblioteki stopnia powiatowego wykazano tylko te placówki, które zadeklarowały się jako posiadające w swoich statutach zapis powinności na rzecz bibliotek w powiecie, oraz biblioteki miast na prawach powiatu. Materiał ten nie prezentuje więc wszystkich wariantów organizacyjnych bibliotek realizujących zadania powiatowe oraz nie określa w pełni stanu ilościowego tego typu placówek. Przypominamy, że w formularzu K-03 zaproponowano określenie rodzaju placówki bibliotecznej według funkcji zapisanej w statucie jednostki oraz dodatkowo według zadań ponadlokalnych (powiatowych) realizowanych na podstawie umów, zleceń (bez wprowadzania zmian w statucie instytucji).

Kolumny od 3 do 8 zawierają kolejno wyliczenia bibliotek stopnia: wojewódzkiego, powiatowego (włącznie z kategorią „biblioteka miasta na prawach powiatu”), miejskiego (włącznie z dawną kategorią „biblioteka dzielnicowa”), miejsko-wiejskiego, gminnego (wiejskiego), inne (nie mieszczące się w żadnej z poprzednich kategorii).

W kol. 1 podano sumę liczebności zawartych w kol. 2 i 9. Kol. 2 jest sumą zawartości kolumn od 3 do 8. Kol. 10 zawiera część liczebności z kol. 9 (co należy czytać jako „w tym dla dzieci”). Kol. 11 „biblioteki publiczno-szkolne” zawiera zarówno część liczebności kol. 1 jak 2 i 9. Kol. 12 nie jest sumowana do wartości kol. 1 (oddziały dla dzieci nie są traktowane jako samodzielne jednostki organizacyjne i sprawodawcze). W kol. 13 podano łącznie powierzchnię użytkową bibliotek i filii, wykazanych w kol. 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9.

## **Tabl. 2, 5, 6, 7 i 9**

Bez zmian w stosunku do poprzedniego rocznika.

## **Tabl. 3 – Zbiory biblioteczne – stan, uzupełnianie i wydatki**

W związku z wyodrębnieniem przez GUS w 2001 r., w części dotyczącej wpływów w ciągu roku, informacji „w tym przejęto z innych bibliotek” w tabl. 3 dane prezentowane są w następujący sposób: stan księgozbiorów z ubiegłego roku podano w kol.1 bez wyodrębnienia „na wsi”; w kol. 2, 3 i 4 zamieszczono dane dotyczące przybytków w podziale na „ogółem”, „w tym zakup książek” oraz „z innych bibliotek”; w kol. 5 podano „ubyło ogółem” (książek), w kol. 6 i 7 podano stan księgozbiorów na 31.12.2003 r. „ogółem” i „na wsi”; w kol. 8 i 9 wykazano stan zbiorów specjalnych „ogółem” i „w tym audiowizualnych”; w kol. 10,11 i 12 podano wydatki na zakup w tys. złotych, kolejno na: książki, zbiory specjalne, „w tym audiowizualne”.

## **Tabl. 4 – Czytelnicy i wypożyczenia**

Kolumna 2 zawiera część liczebności kol.1 (co należy czytać jako „w tym na wsi”). W kol. 3-8 podano procentową strukturę czytelników według wieku, zaś w kol. 9-15 – według grup społeczno-zawodowych.

Informacje o liczbie wypożyczeń podano w kol. 16 i 17 łącznie z wypożyczeniami zbiorów specjalnych.

## **Tabl. 8 – Wskaźniki bazy materialno-organizacyjnej**

Także w bieżącym roczniku zrezygnowano z podania wskaźnika zakupu (do roku 2000 kol. 6), który obliczany był jako arytmetyczna różnica od wskaźnika określonego w *Zarządzeniu nr 42 Min. Kult. i Sztuki z dnia 24 XI 1980 r. w sprawie norm zaopatrzenia bibliotek publicznych w nowości wydawnicze* (DzU MKiS nr 7, poz. 27), ponieważ zarządzenie straciło moc obowiązującą.

## **Tabl. 10 – Wskaźniki efektywności**

Dane w kol. 3 (udostępnienia), 4 i 5 (wypożyczenia) podano łącznie z wypożyczeniami zbiorów specjalnych. W kol. 4 wskaźnik podano na 1 jednostkę inwentarzową.

## **TABLICE W UKŁADZIE POWIATOWYM**

Piąty z kolei rok prezentowane są zestawienia tabelaryczne przedstawiające stan i działalność sieci bibliotek publicznych w przekroju powiatowym. Tegoroczny rocznik prezentuje dane w niezmiennym układzie w stosunku do publikacji za 2001 r. i 2002 r.

Nadal zakres danych i struktura tablic nie jest adekwatna do zestawień w układzie wojewódzkim, co wynika z konieczności ograniczenia zbyt szczegółowej prezentacji danych i wskaźników o drugorzędnym znaczeniu.

Dane bezwzględne prezentowane są w tablicach 11, 12, 13, 14, a wskaźniki natężenia w tablicach 15 i 16. Zawartość merytoryczna tablic nie uległa zmianie w stosunku do poprzedniego rocznika.

Zmianie natomiast uległa liczba prezentowanych powiatów. W wyniku dalszych korekt podziału administracyjnego kraju, z dniem 01.01.2003 r. nastąpiło połączenie powiatu ziemskiego wałbrzyskiego z miastem na prawach powiatu Wałbrzych. W wyniku tej zmiany funkcjonuje jeden powiat wałbrzyski (tzw. ziemski).

#### **Tabl. 11 – Biblioteki, filie, powierzchnia użytkowa**

Bez zmian w stosunku do poprzedniego roku.

#### **Tabl. 12 – Zbiory biblioteczne – stan, uzupełnianie, wydatki**

W tablicy 12 dane dotyczące zbiorów w układzie powiatowym prezentowane są analogicznie do przekroju wojewódzkiego (z wyjątkiem części dotyczącej wsi oraz stanu księgozbiorów z ubiegłego roku). W kol. 1, 2 i 3 zamieszczono dane dotyczące przybytków w podziale na „ogółem”, „w tym z innych bibliotek” oraz „w tym zakup książek”; w kol. 4 podano „ubyło ogółem” (książek), w kol. 5 podano stan księgozbiorów na 31.12.2003 r. „ogółem” bez wyodrębnienia „w tym na wsi”; w kol. 6 i 7 wykazano stan zbiorów specjalnych „ogółem” i „w tym audiowizualnych”; w kol. 8, 9 i 10 podano wydatki na zakup w tys. złotych, kolejno na: książki, zbiory specjalne, „w tym audiowizualne”.

#### **Tabl. 13 – Czytelniczy, wypożyczenia, udostępnianie**

Informacje o liczbie wypożyczeń podano łącznie z wypożyczeniami zbiorów specjalnych (do 2000 r. podawano tylko książek i czasopism oprawnych i nieoprawnych). Trzeci już rok przedstawiamy dane o udostępnianiu prezencyjnym (kol. 3 – udostępnienia na miejscu książek, czasopism oprawnych i nieoprawnych, zbiorów specjalnych oraz kol. 4 – liczba miejsc w czytelniach).

#### **Tabl. 14 – Pracownicy działalności podstawowej**

Kol. 1 zawiera liczbę pracowników zatrudnionych w działalności podstawowej bibliotek publicznych, kol. 2 liczbę pracowników pracujących w pełnym wymiarze czasu. Kol. 3 i 4 pokazują udział pracowników z wyższym wykształceniem bibliotekarskim i ze średnimi kwalifikacjami bibliotekarskimi w strukturze zatrudnienia.

### **Tabl. 15 – Wskaźniki bazy materialno-organizacyjnej**

Bez zmian w stosunku do poprzedniego rocznika. W kol. 4 podano zakup książek w wol. na 100 mieszkańców (a nie wpływy, jak podawano do 2000 r.).

### **Tabl. 16 – Wskaźniki efektywności**

W kolumnach 2, 3, 4 wypożyczenia podano łącznie z wypożyczeniami zbiorów specjalnych (tak jak w części dotyczącej województw). W kol. 3 wskaźnik podano na 1 jednostkę inwentarzową (od 2000 r. podawano na 1 wolumin), zatem dane nie są porównywalne w stosunku do wskaźników sprzed 2001 r.

### **Oznaczenia umowne, stosowane w tablicach:**

- (kreska) – oznacza, że zjawisko nie występuje;

0 (zero) – oznacza, że zjawisko występuje, ale w wielkości mniejszej, niż stopień dokładności przyjęty w opracowaniu, tj. ma wartość większą od 0,0, ale mniejszą od 0,05;

x (krzyżyk) – oznacza, że wypełnienie rubryki jest niecelowe, nielogiczne lub niemożliwe.

## Zestawienie zbiorcze o stanie i działalności sieci bibliotek publicznych w 2003 r.

Wyszczególnienie		Ogółem	Miasto	Wieś
0		1	2	3
Biblioteki i filie biblioteczne		8 727	2 928	5 799
Oddziały dla dzieci		847	691	156
Księgozbiór w wol.	Ogółem w dniu 31.XII.2002 r.	134 627 368	78 461 154	56 166 214
	przybyło w ciągu roku	3 116 835	2 117 885	998 950
	w tym z zakupu	1 953 881	1 210 162	743 719
	w tym przejęto z innych bibliotek	346 510	227 393	119 117
	ubyło w ciągu roku	3 404 068	2 196 874	1 207 194
	ogółem w dniu 31.XII.2003 r.	134 237 896	78 472 780	55765116
	w tym czasopisma	1 547 572	1 532 160	15 412
Zbiory specjalne w dniu 31.XII.2003 r.		4 084 730	4 020 011	64 719
w tym audiowizualne		2 499 060	2 439 976	59 084
Czytelnicy zarejestrowani w ciągu roku		7 576 405	5 633 852	1 942 553
Czytelnicy według wieku	do 15 lat	2 234 982	x	x
	16-19 lat	1 444 057	x	x
	20-24 lat	1 371 069	x	x
	25-44 lat	1 507 893	x	x
	45-60 lat	688 990	x	x
	powyżej 60 lat	329 414	x	x
Czytelnicy według zajęcia	uczniowie	3 834 443	x	x
	studenci	928 323	x	x
	pracownicy umysłowi	1 004 786	x	x
	robotnicy	417 215	x	x
	rolnicy	69 428	x	x
	inni zatrudnieni	189 624	x	x
	niezatrudnieni	1 132 586	x	x
Wypożyczenia do domu książek i czasopism		150 131 881	109 175 170	40 956 711
Wypożyczenia zbiorów specjalnych w jedn. inw.		3 490 202	3 389 470	100 732
Udostępnienie na miejscu	miejsca do korzystania ze zbiorów	108 585	52 375	56 210
	książki i czasopisma udostępnione ogółem	40 865 585	33 767 529	7 098 056
	zbiory specjalne udostępnione ogółem	642 423	593 231	49 192
Punkty biblioteczne	liczba punktów razem	1 875	582	1 293
	czytelnicy zarejestrowani w ciągu roku	139 289	59 678	79 611
	wypożyczenia księgozbioru w wol.	1 773 883	697 392	1 076 491
Pracownicy	pracownicy ogółem	17 375	11 030	6 345
	w tym pełnozatrudnieni	12 684	9 761	2 923
	Z wyższym wykształceniem	4 122	3 498	624
	bibliotekarskim	3 646	3 265	381
Powierzchnia użytkowa lokali bibliotecznych w m <sup>2</sup>		917 413	577 914	339 499
Wydatki w zł na zakup	książek	38 585 956	25 138 946	13 447 010
	zbiorów specjalnych	1 594 837	1 527 523	67 314
	w tym audiowizualnych	1 074 674	1 024 973	49 701

**TABLICE STATYSTYCZNE**  
**w układzie administracyjnym**  
**województw**



TABLICA 1 **BIBLIOTEKI, ODDZIAŁY, FILIE – OGÓŁEM POWIERZCHNIA UŻYTKOWA**

WOJEWÓDZTWO	BIBLIOTEK I FILIE OGÓŁEM (rubr. 2+9)	BIBLIOTEKI							FILIE		Biblioteki publiczno- szkolne	Oddziały dla dzieci	Powierz. użytkowa (m <sup>2</sup> )
		Ogółem	woje- wódzkie	powia- towe*	miejskie	miejsko- wiejskie	gmin wiejskich	inne	Ogółem	dla dzieci			
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<b>Polska</b>	8 727	2 659	18	105	259	560	1 613	104	6 068	219	317	847	917 413
dolnośląskie	674	188	1	3	32	55	95	2	486	17	20	79	80 955
kujawsko-pomorskie	475	145	2	8	8	34	92	1	330	25	10	61	46 600
lubelskie	627	221	1	12	16	21	171	-	406	5	13	69	48 615
lubuskie	270	81	2	-	9	31	38	1	189	5	24	34	32 036
łódzkie	575	194	1	15	20	18	137	3	381	26	35	17	60 178
małopolskie	773	188	1	7	12	39	126	3	585	8	2	70	64 409
mazowieckie	1 040	334	1	6	49	50	226	2	706	65	25	66	100 467
opolskie	326	72	1	1	2	31	37	-	254	5	10	34	29 947
podkarpackie	704	208	1	7	9	26	111	54	496	4	7	56	55 030
podlaskie	259	115	1	2	10	23	79	-	144	2	27	33	25 430
pomorskie	357	128	1	5	22	17	83	-	229	7	9	22	38 290
śląskie	845	168	1	19	30	22	96	-	677	13	10	95	124 012
świętokrzyskie	304	106	1	2	4	26	70	3	198	8	7	20	27 364
warmińsko-mazurskie	356	137	1	2	14	33	60	27	219	2	45	54	38 865
wielkopolskie	752	236	1	9	13	88	117	8	516	19	34	80	80 090
zachodniopomorskie	390	138	1	7	9	46	75	-	252	8	39	57	65 125

\* Łącznie: powiatów ziemskich (według funkcji zapisanych w statucie) i miast na prawach powiatu. Nie uwzględniono bibliotek realizujących zadania na rzecz placówek w powiecie na podstawie umów.

TABLICA 2 **BIBLIOTEKI I FILIE – NA WSI**

WOJEWÓDZTWO	BIBLIOTEKI I FILIE OGÓŁEM (rubr. 2+3)	BIBLIOTEKI	FILIE		ODDZIAŁY DLA DZIECI
			Ogółem	w tym dla dzieci	
0	1	2	3	4	5
<b>Polska</b>	5 799	1 711	4 088	3	156
dolnośląskie	421	98	323	1	7
kujawsko-pomorskie	301	93	208	-	14
lubelskie	483	170	313	1	26
lubuskie	182	39	143	-	1
łódzkie	379	140	239	1	2
małopolskie	574	126	448	-	9
mazowieckie	641	228	413	-	15
opolskie	247	37	210	-	10
podkarpackie	588	163	425	-	23
podlaskie	193	78	115	-	5
pomorskie	210	85	125	-	4
śląskie	355	96	259	-	4
świętokrzyskie	234	74	160	-	3
warmińsko-mazurskie	256	87	169	-	4
wielkopolskie	487	122	365	-	20
zachodniopomorskie	248	75	173		9

TABLICA 3

## ZBIORY BIBLIOTECZNE – STAN, UZUPEŁNIANIE I WYDATKI

WOJEWÓDZTWO	KSIĘGOZBIÓR							ZBIORY SPECJALNE		WYDATKI NA ZAKUP		
	Stan 31.XII.2002 ogółem	Przybyło			Ubyło ogółem	Stan na 31.XII.2003		Ogółem	w tym audiowizu- alne	KSIĄŻEK	ZBIORÓW SPECJALNYCH	
		Ogółem	w tym zakup książek	z innych bibliotek		Ogółem	na wsi				Ogółem	w tym audiowizu- alnych
	w tys. woluminów							w jedn. inw.		w tys. zł		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
<b>Polska</b>	134 627,4	3 116,8	1 953,9	346,5	3 404,1	134 237,9	55 765,1	4 084 730	2 499 060	38 586,0	1 594,8	1 074,7
dolnośląskie	10 838,8	218,7	128,3	11,2	347,1	10 744,0	4 136,0	432 564	283 566	2 575,7	134,9	117,4
kujawsko-pomorskie	7 689,8	125,0	81,3	5,3	132,5	7 676,3	3 045,9	139 308	56 829	1 364,5	41,5	34,9
lubelskie	7 264,4	184,6	118,7	28,8	339,1	7 076,9	4 105,2	219 786	86 079	2 096,7	42,6	25,0
lubuskie	3 906,1	79,0	46,9	8,3	74,3	3 924,2	1 566,9	160 902	109 703	880,1	43,2	33,7
łódzkie	8 935,6	158,6	101,1	11,9	192,6	8 895,6	3 547,9	215 533	157 771	2 298,4	64,4	34,5
małopolskie	10 574,1	208,0	148,2	9,1	218,8	10 595,2	5 321,9	224 671	182 400	2 815,9	66,1	26,5
mazowieckie	16 210,5	475,5	361,6	29,1	397,8	16 386,7	6 366,9	396 417	232 985	8 252,2	380,9	231,7
opolskie	4 220,2	73,6	47,2	5,3	99,1	4 194,7	2 136,1	131 247	97 758	920,3	55,0	45,0
podkarpackie	8 802,9	167,3	126,3	8,4	176,9	8 789,7	5 197,0	147 263	127 058	2 206,0	58,3	40,4
podlaskie	4 318,7	124,8	44,0	41,7	89,7	4 353,8	1 997,4	77 986	30 120	828,3	17,1	12,7
pomorskie	6 344,3	159,6	90,3	6,6	213,9	6 086,8	2 220,0	134 000	129 769	1 792,5	41,6	38,1
śląskie	16 744,0	475,5	293,5	58,2	438,8	16 749,0	3 780,9	701 949	314 815	5 511,3	361,8	254,5
świętokrzyskie	4 394,0	75,5	49,5	2,8	82,3	4 384,1	2 390,4	60 465	47 078	921,1	30,3	18,6
warmińsko-mazurskie	5 471,0	147,2	56,0	57,1	157,5	5 460,7	2 264,0	155 224	92 874	1 086,0	54,8	30,8
wielkopolskie	11 841,8	286,2	196,0	20,8	291,9	11 843,2	5 202,0	459 810	286 712	3 779,9	132,9	78,2
zachodniopomorskie	7 071,1	157,7	65,0	41,8	151,8	7 077,0	2 486,7	427 605	263 543	1 257,1	69,4	51,8

TABLICA 4 **CZYTELNICI I WYPOŻYCZENIA**

WOJEWÓDZTWO	CZYTELNICI															WYPOŻYCZENIA*	
	Ogółem	na wsi	wg wieku						wg zajęcia						Ogółem	na wsi	
			do lat 15	16-19 lat	20-24 lat	25-44 lat	45-60 lat	pow. 60 lat	cznio- wie	stu- denci	prac. umysł.	robot- nicy	rolnicy	inni zatrud.			niezatrud- nieni
	w tysiącach		w % ogółu						w % ogółu						w tysiącach		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
<b>Polska</b>	7 576,4	1 942,6	29,5	19,1	18,1	19,9	9,1	4,3	50,6	12,3	13,3	5,5	0,9	2,5	14,9	153 622,1	41 057,4
dolnośląskie	650,9	129,6	28,8	19,2	17,6	20,0	9,9	4,5	50,2	11,1	13,0	6,1	0,6	2,7	16,4	14 113,0	2 849,7
kujawsko-pomorskie	380,2	106,6	34,2	17,5	17,3	17,7	8,8	4,5	53,1	11,0	11,9	5,0	1,3	2,2	15,4	7 479,3	2 179,3
lubelskie	462,1	171,2	32,2	18,9	18,2	18,9	8,0	3,8	53,3	12,6	12,3	3,9	2,0	1,6	14,4	9 022,6	3 663,7
lubuskie	211,2	47,4	32,2	18,2	18,1	19,0	8,6	3,9	53,9	10,7	10,9	4,7	0,5	3,1	16,1	4 384,6	1 123,4
łódzkie	479,3	111,6	27,4	18,3	17,4	21,0	10,8	5,1	48,7	12,6	13,5	5,9	1,3	2,4	15,7	9 263,9	2 163,7
małopolskie	708,9	222,7	28,6	20,5	19,2	18,7	8,4	4,6	50,0	14,8	13,0	5,2	1,1	2,5	13,4	13 508,5	4 382,6
mazowieckie	911,9	208,4	26,8	19,2	17,3	20,8	9,8	6,1	47,6	13,3	17,0	4,7	1,0	2,8	13,6	17 654,8	4 085,3
opolskie	181,4	56,3	32,2	20,8	17,0	19,3	7,5	3,3	54,4	11,0	12,0	5,3	0,8	2,8	13,8	3 450,3	1 064,9
podkarpackie	427,5	181,1	36,2	21,3	15,7	17,0	6,7	3,1	59,3	9,3	10,8	4,4	0,9	2,0	13,3	8 739,9	3 918,9
podlaskie	195,6	53,7	35,1	20,3	15,9	18,4	7,1	3,2	57,8	10,1	11,0	5,5	1,6	2,2	11,9	3 828,5	1 271,9
pomorskie	382,3	84,1	27,1	18,6	17,9	21,5	10,1	4,8	48,2	10,7	14,1	6,1	0,5	2,8	17,6	8 154,9	1 891,0
śląskie	1 096,1	154,6	24,0	17,8	20,2	23,3	10,5	4,1	44,1	13,4	15,2	7,6	0,2	2,2	17,3	23 756,9	3 321,5
świętokrzyskie	220,4	75,5	30,2	20,4	19,1	19,1	8,0	3,2	51,7	15,2	11,1	4,3	1,5	2,7	13,6	4 137,5	1 546,7
warmińsko-mazurskie	284,9	72,7	34,0	20,0	17,1	17,8	7,8	3,3	56,0	10,7	11,3	4,5	0,7	1,8	15,0	5 247,5	1 665,2
wielkopolskie	643,0	195,9	32,5	18,9	17,6	18,6	8,5	3,8	54,2	11,0	11,9	6,0	1,3	2,7	12,8	13 960,7	4 367,0
zachodniopomorskie	340,6	71,2	29,5	17,5	20,1	19,8	8,9	4,1	49,5	13,4	11,8	4,8	0,4	3,8	16,2	6 919,3	1 562,9

\* Łącznie z wypożyczeniami zbiorów specjalnych.

TABLICA 5

## UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW NA MIEJSCU

WOJEWÓDZTWO	MIEJSCA DO KORZYSTANIA ZE ZBIORÓW		LICZBA UDOSTĘPNIONYCH					
			KSIĄŻEK (w tys. wol.)		CZASOPISM (w tys. egz.)		ZBIORÓW SPECJALNYCH (w jedn. inw.)	
	ogółem	na wsi	ogółem	na wsi	ogółem	na wsi	ogółem	na wsi
0	1	2	3	4	5	6	7	8
<b>Polska</b>	108 585	56 210	19 717,3	3 874,0	21 148,3	3 224,0	642 423	49 192
dolnośląskie	10 227	5 097	1 800,5	350,1	1 549,3	201,4	50 365	302
kujawsko-pomorskie	5 962	2 909	938,2	234,3	737,6	140,5	27 406	1 112
lubelskie	6 634	4 406	610,6	203,2	948,9	294,1	10 172	454
lubuskie	4 171	2 206	819,5	198,4	982,3	228,9	33 871	112
łódzkie	7 042	3 659	1 141,3	189,9	1 400,4	210,5	74 677	14 525
małopolskie	7 751	4 615	1 514,3	342,0	1 217,4	154,3	39 957	2 123
mazowieckie	11 924	5 387	2 359,3	375,7	1 931,3	251,6	132 188	5 212
opolskie	4 022	2 509	566,8	134,0	659,7	83,3	4 636	-
podkarpackie	8 423	6 065	978,6	228,3	1 041,4	270,2	20 534	6 304
podlaskie	2 975	1 698	425,3	68,7	536,5	107,1	26 976	164
pomorskie	4 513	2 030	1 306,9	246,8	1 608,4	277,2	27 084	646
śląskie	10 413	2 936	2 446,8	197,7	2 817,7	117,7	89 579	3 409
świętokrzyskie	3 401	2 192	603,0	166,1	1 075,7	113,9	8 628	29
warmińsko-mazurskie	5 094	2 831	702,7	161,0	1 208,6	243,8	22 265	857
wielkopolskie	9 219	4 681	1 639,2	349,1	1 617,4	211,3	25 818	11 390
zachodniopomorskie	6 814	2 989	1 864,3	428,7	1 815,6	318,1	48 267	2 553

TABLICA 6

## PUNKTY BIBLIOTECZNE

WOJEWÓDZTWO	LICZBA PUNKTÓW		CZYTELNICY (w tys.)		WYPOŻYCZENIA* (w tys.)	
	ogółem	na wsi	ogółem	na wsi	ogółem	na wsi
0	1	2	3	4	5	6
<b>Polska</b>	1 875	1 293	139,3	79,6	1 955,0	1 084,8
dolnośląskie	147	107	10,9	6,0	162,3	71,6
kujawsko-pomorskie	184	109	13,4	7,0	170,4	96,2
lubelskie	147	128	9,6	7,5	140,8	110,7
lubuskie	103	64	5,6	2,9	91,1	49,7
łódzkie	82	40	7,6	2,4	154,2	26,1
małopolskie	69	39	6,2	2,8	63,8	28,3
mazowieckie	226	111	18,3	5,8	218,7	73,0
opolskie	13	9	0,7	0,4	3,5	1,7
podkarpackie	47	38	5,6	2,0	76,2	32,9
podlaskie	85	67	2,9	2,4	39,1	34,4
pomorskie	108	75	7,2	5,1	114,5	54,5
śląskie	52	27	5,0	2,2	61,4	32,9
świętokrzyskie	25	23	0,9	0,8	15,5	12,2
warmińsko-mazurskie	138	103	5,7	4,5	93,6	85,4
wielkopolskie	329	255	27,1	19,4	397,0	286,5
zachodniopomorskie	120	98	12,6	8,2	152,9	88,6

\* Łącznie z wypożyczeniami zbiorów specjalnych.

TABLICA 7

## PRACOWNICY DZIAŁALNOŚCI PODSTAWOWEJ

WOJEWÓDZTWO	OGÓŁEM	na wsi	PEŁNOZA- TRUDNIENI		Z KWALIFIKACJAMI BIBLIOTEKARSKIMI	
			Ogółem	na wsi	wyższymi	średnimi
0	1	2	3	4	5	6
<b>Polska</b>	17 375	6 345	12 684	2 923	4 122	7 733
dolnośląskie	1 362	426	1 071	222	323	665
kujawsko-pomorskie	853	323	607	145	237	353
lubelskie	1 119	569	791	278	255	593
lubuskie	473	170	337	74	110	210
łódzkie	1 212	431	898	190	302	469
małopolskie	1 408	619	900	224	391	571
mazowieckie	2 278	715	1 761	401	589	847
opolskie	526	241	299	63	82	193
podkarpackie	1 163	653	694	228	189	630
podlaskie	484	215	414	149	102	277
pomorskie	867	249	663	130	200	418
śląskie	2 139	414	1 635	174	461	914
świętokrzyskie	514	254	370	131	167	234
warmińsko-mazurskie	676	269	495	125	191	291
wielkopolskie	1 416	539	1 081	274	317	734
zachodniopomorskie	840	258	668	115	206	334

TABLICA 8 **WSKAŹNIKI BAZY MATERIALNO-ORGANIZACYJNEJ**

WOJEWÓDZTWO	Mieszk. na 1 placówkę*	Powierz. użytkowa	Woluminy	Zakup książek w zł	Zakup książek w wol.
0	1	2	3	4	5
<b>Polska</b>	4 376	2,4	351	101,0	5,1
dolnośląskie	4 300	2,8	371	88,9	4,4
kujawsko-pomorskie	4 354	2,3	371	66,0	3,9
lubelskie	3 495	2,2	323	95,7	5,4
lubuskie	3 736	3,2	389	87,2	4,6
łódzkie	4 517	2,3	343	88,5	3,9
małopolskie	4 208	2,0	326	86,6	4,6
mazowieckie	4 938	2,0	319	160,7	7,0
opolskie	3 238	2,8	397	87,2	4,5
podkarpackie	2 979	2,6	419	105,2	6,0
podlaskie	4 653	2,1	361	68,7	3,6
pomorskie	6 131	1,7	278	81,9	4,1
śląskie	5 580	2,6	355	116,9	6,2
świętokrzyskie	4 249	2,1	339	71,3	3,8
warmińsko-mazurskie	4 014	2,7	382	76,0	3,9
wielkopolskie	4 468	2,4	352	112,5	5,8
zachodniopomorskie	4 349	3,8	417	74,1	3,8

\* To jest na 1 bibliotekę lub filię biblioteczną.



TABLICA 9

## WSKAŹNIKI OBCIĄŻENIA USŁUGAMI

WOJEWÓDZTWO	Czytelnicy na 1 placówkę*	Czytelnicy na 1m <sup>2</sup> pow. użytkowej	Czytelnicy na 1 pracownika	Wypożycz. na 1 pracownika**	Udostępn. na 1 miejsce**
0	1	2	3	4	5
<b>Polska</b>	868	8,3	436	8 842	382
dolnośląskie	966	8,0	478	10 362	332
kujawsko-pomorskie	800	8,2	446	8 768	286
lubelskie	737	9,5	413	8 063	237
lubuskie	782	6,6	446	9 270	440
łódzkie	834	8,0	395	7 643	372
małopolskie	917	11,0	503	9 594	358
mazowieckie	877	9,1	400	7 750	371
opolskie	557	6,1	345	6 559	306
podkarpackie	607	7,8	368	7 515	242
podlaskie	755	7,7	404	7 910	332
pomorskie	1 071	10,0	441	9 406	652
śląskie	1 297	8,8	512	11 107	514
świętokrzyskie	725	8,1	429	8 050	496
warmińsko-mazurskie	800	7,3	421	7 763	380
wielkopolskie	855	8,0	454	9 859	356
zachodniopomorskie	873	5,2	405	8 237	547

\* To jest na jedną bibliotekę lub filię biblioteczną.

\*\* Łącznie ze zbiorami specjalnymi.

TABLICA 10

## WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI

WOJEWÓDZTWO	Czytelnicy	Wypożyczenia*	Udostępn. na miejscu*	Wypożyczenia na 1 jedn. inw.*	Wypożyczenia na 1 czytelnika*
	na 100 mieszkańców				
0	1	2	3	4	5
<b>Polska</b>	19,8	402	109	1,1	20,3
dolnośląskie	22,5	487	117	1,3	21,7
kujawsko-pomorskie	18,4	362	82	1,0	19,7
lubelskie	21,1	412	72	1,2	19,5
lubuskie	20,9	435	182	1,1	20,8
łódzkie	18,5	357	101	1,0	19,3
małopolskie	21,8	415	85	1,2	19,1
mazowieckie	17,8	344	86	1,1	19,4
opolskie	17,2	327	117	0,8	19,0
podkarpackie	20,4	417	97	1,0	20,4
podlaskie	16,2	318	82	0,9	19,6
pomorskie	17,5	373	134	1,3	21,3
śląskie	23,2	504	114	1,4	21,7
świętokrzyskie	17,1	320	131	0,9	18,8
warmińsko-mazurskie	19,9	367	135	0,9	18,4
wielkopolskie	19,1	416	98	1,1	21,7
zachodniopomorskie	20,1	408	220	0,9	20,3

\* Łącznie ze zbiorami specjalnymi.

**TABLICE STATYSTYCZNE**  
**w układzie administracyjnym**  
**powiatów**

TABLICA 11

**BIBLIOTEKI, FILIE, POWIERZCHNIA UŻYTKOWA**

POWIAT	BIBLIOTEKI I FILIE OGÓŁEM	FILIE		POWIERZ. UŻYTKOWA (m <sup>2</sup> )
		Ogółem	w tym dla dzieci	
0	1	2	3	4
DOLNOŚLĄSKIE				
bolesławiecki	23	10	-	2 233
dzierżoniowski	24	17	-	3 130
głogowski	19	13	-	2 795
górowski	11	7	-	1 701
jaworski	17	11	-	1 994
jeleniogórski	25	13	-	1 882
kamiennogórski	12	7	-	965
kłodzki	54	39	2	6 355
legnicki	19	9	-	1 720
lubański	18	10	-	2 138
lubiński	25	17	1	2 554
lwówecki	25	20	-	2 187
milicki	11	8	-	843
oleśnicki	23	15	-	2 398
oławski	16	12	-	1 697
polkowicki	22	16	2	2 364
strzeliński	13	8	-	1 312
średzki	18	13	-	1 617
świdnicki	30	22	-	4 940
trzebnicki	14	8	-	1 685
wałbrzyski	39	30	4	5 656
wołowski	13	10	-	2 202
wrocławski	41	32	-	3 327
ząbkowicki	27	20	-	2 418

TABLICA 11

**BIBLIOTEKI, FILIE, POWIERZCHNIA UŻYTKOWA**

POWIAT	BIBLIOTEKI I FILIE OGÓŁEM	FILIE		POWIERZ. UŻYTKOWA (m <sup>2</sup> )
		Ogółem	w tym dla dzieci	
0	1	2	3	4
zgorzelecki	28	21	-	2 771
złotoryjski	19	13	-	1 885
<b>Jelenia Góra</b>	9	8	-	2 108
<b>Legnica</b>	16	15	2	2 922
<b>Wrocław</b>	63	62	6	11 156
KUJAWSKO-POMORSKIE				
aleksandrowski	15	6	-	1 064
brodnicki	32	22	-	1 807
bydgoski	21	13	2	1 469
chełmiński	15	8	-	1 125
golubsko-dobrzyński	19	13	1	1 076
grudziądzki	14	8	-	956
inowrocławski	44	35	2	3 809
lipnowski	20	11	-	1 300
mogileński	10	6	-	816
nakielski	23	19	1	1 810
radziejowski	12	5	-	1 359
rypiński	21	15	-	1 315
sępoleński	11	6	-	1 297
świecki	25	14	1	1 680
toruński	30	21	1	2 037
tucholski	18	12	1	1 092
wąbrzeski	14	8	1	850
włocławski	29	16	-	1 803

TABLICA 11

**BIBLIOTEKI, FILIE, POWIERZCHNIA UŻYTKOWA**

POWIAT	BIBLIOTEKI I FILIE OGÓŁEM	FILIE		POWIERZ. UŻYTKOWA (m <sup>2</sup> )
		Ogółem	w tym dla dzieci	
0	1	2	3	4
żniński	21	15	-	1 716
<b>Bydgoszcz</b>	36	35	11	7 504
<b>Grudziądz</b>	11	10	-	1 907
<b>Toruń</b>	18	17	2	5 836
<b>Włocławek</b>	16	15	2	2 972
LUBELSKIE				
białski	42	24	-	2 699
biłgorajski	37	23	3	2 887
chełmski	35	20	-	2 041
hrubieszowski	24	15	-	1 707
janowski	18	11	-	978
krasnostawski	25	13	-	2 382
kraśnicki	29	19	-	1 799
lubartowski	41	27	-	2 755
lubelski	57	41	-	3 460
łęczyński	19	12	-	1 227
łukowski	26	16	-	1 733
opolski	29	21	-	1 810
parczewski	22	14	-	977
puławski	31	19	-	2 177
radzyński	21	13	1	1 398
rycki	19	13	-	1 270
świdnicki	16	11	-	1 217
tomaszowski	26	13	-	2 037
włodawski	18	10	-	1 329

TABLICA 11

**BIBLIOTEKI, FILIE, POWIERZCHNIA UŻYTKOWA**

POWIAT	BIBLIOTEKI I FILIE OGÓŁEM	FILIE		POWIERZ. UŻYTKOWA (m <sup>2</sup> )
		Ogółem	w tym dla dzieci	
0	1	2	3	4
zamojski	34	19	-	2 125
<b>Biała Podlaska</b>	7	6	-	1 428
<b>Chełm</b>	5	4	-	1 715
<b>Lublin</b>	34	31	-	6 129
<b>Zamość</b>	12	11	1	1 335
LUBUSKIE				
gorzowski	13	7	-	1 167
krośnieński	23	16	-	1 869
międzyrzecki	22	16	-	2 539
nowosolski	26	18	-	2 483
słubicki	15	10	-	1 573
strzelecko-drezdenecki	16	11	-	1 113
sulęciński	13	8	-	1 281
świebodziński	15	9	-	1 411
wschowski	8	5	-	972
zielonogórski	30	20	-	2 322
żagański	31	22	-	2 668
żarski	28	19	-	3 178
<b>Gorzów Wielkopolski</b>	16	15	4	3 447
<b>Zielona Góra</b>	14	13	1	6 013
ŁÓDZKIE				
bełchatowski	20	11	-	2 616
brzeziński	6	-	-	785
kutnowski	31	20	-	2 567
łaski	17	12	1	1 396
łęczycki	14	6	-	1 150

TABLICA 11

## BIBLIOTEKI, FILIE, POWIERZCHNIA UŻYTKOWA

POWIAT	BIBLIOTEKI I FILIE OGÓŁEM	FILIE		POWIERZ. UŻYTKOWA (m <sup>2</sup> )
		Ogółem	w tym dla dzieci	
0	1	2	3	4
łowicki	18	7	1	1 539
łódzki wschodni	11	5	-	1 252
opoczyński	21	14	-	1 666
pabianicki	18	11	3	2 041
pajęczański	26	17	-	2 007
piotrkowski	38	22	-	2 134
poddębicki	24	17	1	1 401
radomszczański	31	17	-	4 507
rawski	12	6	-	901
sieradzki	41	29	1	3 152
skierniewicki	20	11	-	1 332
tomaszowski	24	13	-	2 000
wieluński	33	22	1	2 251
wieruszowski	25	17	-	1 524
zduńskowolski	16	13	1	1 089
zgierski	36	27	2	3 274
<b>Łódź</b>	<b>85</b>	<b>78</b>	<b>15</b>	<b>16 612</b>
<b>Piotrków Trybunalski</b>	<b>3</b>	<b>2</b>	<b>-</b>	<b>1 551</b>
<b>Skierniewice</b>	<b>5</b>	<b>4</b>	<b>-</b>	<b>1 431</b>
MAŁOPOLSKIE				
bocheński	37	28	-	2 784
brzeski	30	23	-	1 994
chrzanowski	38	33	1	3 589
dąbrowski	18	11	-	1 661
gorlicki	30	21	-	2 200



TABLICA 11

## BIBLIOTEKI, FILIE, POWIERZCHNIA UŻYTKOWA

POWIAT	BIBLIOTEKI I FILIE OGÓŁEM	FILIE		POWIERZ. UŻYTKOWA (m <sup>2</sup> )
		Ogółem	w tym dla dzieci	
0	1	2	3	4
krakowski	61	44	-	3 349
limanowski	37	25	-	2 371
miechowski	16	9	-	1 384
myślenicki	26	17	1	1 658
nowosądecki	63	47	2	3 609
nowotarski	60	46	-	3 370
olkuski	33	27	-	2 974
oświęcimski	39	30	1	3 086
proszowicki	13	7	-	671
suski	36	27	-	2 187
tarnowski	64	48	-	4 694
tatrzański	17	12	-	1 374
wadowicki	46	36	-	2 920
wielicki	20	15	-	1 539
<b>Kraków</b>	69	61	3	12 883
<b>Nowy Sącz</b>	7	6	-	1 868
<b>Tarnów</b>	13	12	-	2 244
MAZOWIECKIE				
białobrzeski	11	5	-	854
ciechanowski	20	10	-	2 129
garwoliński	29	15	-	2 114
gostyniński	15	10	-	1 073
grodziski	14	7	-	986
grójecki	21	11	1	1 388
kozienicki	18	12	-	1 250

TABLICA 11

**BIBLIOTEKI, FILIE, POWIERZCHNIA UŻYTKOWA**

POWIAT	BIBLIOTEKI I FILIE OGÓŁEM	FILIE		POWIERZ. UŻYTKOWA (m <sup>2</sup> )
		Ogółem	w tym dla dzieci	
0	1	2	3	4
legionowski	20	15	1	1 086
lipski	17	11	-	1 040
łosicki	13	7	-	776
makowski	22	12	-	1 807
miński	31	17	-	2 187
mławski	20	10	-	1 737
nowodworski	15	9	-	1 237
ostrołęcki	35	24	-	2 400
ostrowski	20	10	-	1 838
otwocki	32	24	2	2 043
piaseczyński	25	19	-	1 917
płocki	37	22	-	2 283
płoński	17	6	-	1 266
pruszkowski	21	14	4	1 543
przasnyski	21	14	2	1 513
przysuski	18	10	-	1 075
pułtuski	15	8	-	986
radomski	46	33	-	2 825
siedlecki	28	14	-	1 539
sierpecki	19	12	-	1 387
sochaczewski	21	13	2	1 677
sokołowski	22	13	-	1 341
szydłowiecki	11	6	-	896
warszawski zachodni	19	11	-	1 388

TABLICA 11

## BIBLIOTEKI, FILIE, POWIERZCHNIA UŻYTKOWA

POWIAT	BIBLIOTEKI I FILIE OGÓŁEM	FILIE		POWIERZ. UŻYTKOWA (m <sup>2</sup> )
		Ogółem	w tym dla dzieci	
0	1	2	3	4
węgrowski	27	18	-	2 028
wołomiński	36	25	-	2 661
wyszkowski	24	18	-	3 181
zwoleński	14	9	-	1 004
żuromiński	18	12	-	1 060
żyrardowski	17	12	2	1 335
<b>Ostrołęka</b>	8	7	1	1 424
<b>Płock</b>	15	14	1	3 894
<b>Radom</b>	15	14	1	2 415
<b>Siedlce</b>	6	5	-	765
<b>Warszawa</b>	187	168	48	33 119
OPOLSKIE				
brzeski	31	25	1	3 113
głubczycki	14	10	-	966
kędzierzyńsko-kozielski	27	21	-	3 268
kluczborski	22	18	-	1 492
krapkowicki	33	28	1	2 717
namysłowski	15	10	-	1 252
nyski	42	33	-	3 526
oleski	30	23	1	2 155
opolski	48	35	-	3 512
prudnicki	22	18	-	1 899
strzelecki	23	16	-	1 827
<b>Opole</b>	19	17	2	4 220

TABLICA 11

## BIBLIOTEKI, FILIE, POWIERZCHNIA UŻYTKOWA

POWIAT	BIBLIOTEKI I FILIE OGÓŁEM	FILIE		POWIERZ. UŻYTKOWA (m <sup>2</sup> )
		Ogółem	w tym dla dzieci	
0	1	2	3	4
<b>PODKARPACKIE</b>				
bieszczadzki	11	8	-	1 490
brzozowski	36	30	-	2 047
dębicki	42	32	-	2 921
jarosławski	36	20	-	2 430
jasielski	26	16	-	1 811
kolbuszowski	25	19	-	2 217
krośnieński	38	29	-	1 931
leski	19	14	-	1 784
leżajski	25	20	-	1 896
lubaczowski	25	17	-	2 053
łańcucki	33	13	-	2 999
mielecki	47	32	2	3 641
niżański	25	18	-	1 541
przemyski	38	28	-	2 054
przeworski	32	23	-	2 248
ropczycko-sędziszowski	25	17	-	1 402
rzeszowski	74	49	-	4 564
sanocki	36	18	-	2 781
stalowowolski	27	21	-	1 926
strzyżowski	27	22	-	2 431
tarnobrzeski	18	15	-	1 517
<b>Krosno</b>	8	7	1	1 652
<b>Przemyśl</b>	7	6	-	1 501
<b>Rzeszów</b>	17	16	1	3 177
<b>Tarnobrzeg</b>	7	6	-	1 016

TABLICA 11

## BIBLIOTEKI, FILIE, POWIERZCHNIA UŻYTKOWA

POWIAT	BIBLIOTEKI I FILIE OGÓŁEM	FILIE		POWIERZ. UŻYTKOWA (m <sup>2</sup> )
		Ogółem	w tym dla dzieci	
0	1	2	3	4
<b>PODLASKIE</b>				
augustowski	22	15	-	1 611
białostocki	35	20	-	3 364
bielski	10	3	-	1 275
grajewski	11	5	-	926
hajnowski	14	5	-	1 499
kolneński	16	10	-	837
łomżyński	22	13	-	1 482
moniecki	12	5	-	892
sejneński	10	5	-	802
siemiatycki	14	5	-	1 147
sokólski	25	15	-	2 236
suwalski	19	10	-	1 130
wysokomazowiecki	14	5	-	1 062
zambrowski	9	5	-	1 040
<b>Białystok</b>	15	14	1	4 042
<b>Łomża</b>	6	5	1	1 042
<b>Suwałki</b>	5	4	-	1 043
<b>POMORSKIE</b>				
bytowski	21	10	-	1 959
chojnicki	18	11	-	1 395
człuchowski	15	8	-	1 452
gdański	13	5	-	1 048
kartuski	20	12	-	1 803

TABLICA 11

**BIBLIOTEKI, FILIE, POWIERZCHNIA UŻYTKOWA**

POWIAT	BIBLIOTEKI I FILIE OGÓŁEM	FILIE		POWIERZ. UŻYTKOWA (m <sup>2</sup> )
		Ogółem	w tym dla dzieci	
0	1	2	3	4
kościerski	17	8	-	1 282
kwidzyński	18	11	-	1 577
łęborski	12	7	-	1 455
malborski	9	3	1	632
nowodworski	15	10	-	1 276
pucki	13	6	-	1 242
słupski	24	14	-	1 782
starogardzki	23	10	2	1 735
sztumski	14	9	-	838
tczewski	21	15	1	2 433
wejherowski	29	19	-	3 257
<b>Gdańsk</b>	36	35	3	6 450
<b>Gdynia</b>	23	22	-	3 759
<b>Słupsk</b>	9	8	-	1 961
<b>Sopot</b>	7	6	-	954
ŚLĄSKIE				
będziński	36	28	-	5 822
bielski	43	33	-	3 502
bieruńsko-lędziński	9	4	-	911
cieszyński	33	21	-	3 314
częstochowski	40	24	-	3 301
gliwicki	27	19	1	2 647
kłobucki	26	17	-	1 892
lubliniecki	29	21	-	2 366

TABLICA 11

**BIBLIOTEKI, FILIE, POWIERZCHNIA UŻYTKOWA**

POWIAT	BIBLIOTEKI I FILIE OGÓŁEM	FILIE		POWIERZ. UŻYTKOWA (m <sup>2</sup> )
		Ogółem	w tym dla dzieci	
0	1	2	3	4
mikołowski	20	15	-	2 728
myszkowski	19	14	-	1 124
pszczyński	33	27	-	2 232
raciborski	32	24	-	3 007
rybnicki	21	16	-	1 920
tarnogórski	35	26	1	4 093
wodzisławski	34	25	-	4 604
zawierciański	38	28	1	3 627
żywiecki	43	28	-	2 783
<b>Bielsko-Biała</b>	18	17	-	3 561
<b>Bytom</b>	12	11	-	4 683
<b>Chorzów</b>	14	13	1	2 375
<b>Częstochowa</b>	25	24	-	5 319
<b>Dąbrowa Górnicza</b>	19	18	-	3 165
<b>Gliwice</b>	25	24	1	3 956
<b>Jastrzębie-Zdrój</b>	12	11	-	2 540
<b>Jaworzno</b>	18	17	-	1 859
<b>Katowice</b>	38	36	1	17 240
<b>Mysłowice</b>	11	10	-	2 617
<b>Piekary Śląskie</b>	10	9	-	1 306
<b>Ruda Śląska</b>	15	14	1	2 098
<b>Rybnik</b>	23	22	-	5 492
<b>Siemianowice Śląskie</b>	12	11	1	1 815
<b>Sosnowiec</b>	22	21	1	7 355
<b>Świętochłowice</b>	7	6	-	1 444

TABLICA 11

**BIBLIOTEKI, FILIE, POWIERZCHNIA UŻYTKOWA**

POWIAT	BIBLIOTEKI I FILIE OGÓŁEM	FILIE		POWIERZ. UŻYTKOWA (m <sup>2</sup> )
		Ogółem	w tym dla dzieci	
0	1	2	3	4
<b>Tychy</b>	16	15	2	2 400
<b>Zabrze</b>	22	21	2	2 847
<b>Żory</b>	8	7	-	2 067
<b>ŚWIĘTOKRZYSKIE</b>				
buski	18	8	-	1 367
jędrzejowski	29	20	-	2 113
kazimierski	15	10	1	1 189
kielecki	49	30	1	3 404
konecki	25	17	1	1 843
opatowski	20	12	-	1 614
ostrowiecki	22	16	2	2 088
pińczowski	18	12	-	2 404
sandomierski	24	15	-	1 603
skarżyski	12	6	-	1 469
starachowicki	24	19	2	1 827
staszowski	19	11	-	1 353
włoszczowski	15	10	1	1 234
<b>Kielce</b>	14	12	-	3 856
<b>WARMIŃSKO-MAZURSKIE</b>				
bartoszycki	18	7	-	2 226
braniewski	12	5	-	1 082
działdowski	24	18	-	1 573
elbląski	20	10	-	1 958
ełcki	13	8	-	1 109



TABLICA 11

## BIBLIOTEKI, FILIE, POWIERZCHNIA UŻYTKOWA

POWIAT	BIBLIOTEKI I FILIE OGÓŁEM	FILIE		POWIERZ. UŻYTKOWA (m <sup>2</sup> )
		Ogółem	w tym dla dzieci	
0	1	2	3	4
giżycki	14	8	-	1 495
gołdapski	6	3	-	901
iławski	21	10	-	1 734
kętrzyński	21	10	-	2 460
lidzbarski	16	11	-	1 637
mragowski	12	7	-	1 180
niedzicki	8	4	-	776
nowomiejski	16	11	-	1 175
olecki	9	5	-	935
olsztyński	43	29	-	4 193
ostródzki	27	18	-	2 499
piski	14	10	-	1 182
szczycieński	23	12	-	2 048
węgorzewski	7	4	-	911
<b>Elbląg</b>	12	11	1	3 394
<b>Olsztyn</b>	20	18	1	4 397
WIELKOPOLSKIE				
chodzieski	9	5	-	1 264
czarnkowsko-trzcianecki	28	20	-	2 897
gnieźnieński	24	14	-	2 892
gostyński	16	9	-	2 180
grodziski	13	8	-	1 211
jarociński	16	12	1	1 791
kaliski	27	16	-	1 733
kępiński	19	11	-	1 317

TABLICA 11

## BIBLIOTEKI, FILIE, POWIERZCHNIA UŻYTKOWA

POWIAT	BIBLIOTEKI I FILIE OGÓŁEM	FILIE		POWIERZ. UŻYTKOWA (m <sup>2</sup> )
		Ogółem	w tym dla dzieci	
0	1	2	3	4
kolski	25	14	1	1 728
koniński	34	16	-	2 709
kościański	20	15	-	2 420
krotoszyński	21	15	-	2 070
leszczyński	18	11	-	1 531
międzychodzki	10	6	-	941
nowotomyski	19	13	-	2 271
obornicki	12	9	-	1 235
ostrowski	42	34	1	3 678
ostrzeszowski	12	5	-	1 243
pilski	29	20	-	3 342
pleszewski	21	15	-	1 696
poznański	68	51	-	5 316
rawicki	15	10	-	1 557
słupecki	16	8	-	1 331
szamotulski	21	13	-	1 750
średzki	15	9	-	1 475
śremski	13	9	-	1 525
turecki	20	11	1	1 492
wągrowiecki	17	9	-	2 435
wolsztyński	15	9	-	1 358
wrzesiński	22	17	1	1 853
złotowski	19	11	-	2 177
<b>Kalisz</b>	10	9	-	1 797

TABLICA 11

**BIBLIOTEKI, FILIE, POWIERZCHNIA UŻYTKOWA**

POWIAT	BIBLIOTEKI I FILIE OGÓŁEM	FILIE		POWIERZ. UŻYTKOWA (m <sup>2</sup> )
		Ogółem	w tym dla dzieci	
0	1	2	3	4
<b>Konin</b>	13	12	2	1 715
<b>Leszno</b>	8	7	-	1 568
<b>Poznań</b>	65	63	12	12 592
ZACHODNIOPOMORSKIE				
białogardzki	9	2	-	1 207
choszczeński	22	16	-	1 671
drawski	16	10	1	1 428
goleniowski	24	18	1	2 980
gryficki	15	6	-	3 949
gryfiński	26	17	-	2 698
kamieński	20	14	-	2 133
kołobrzeski	19	12	-	1 881
koszaliński	25	17	-	1 507
łobeski	14	9	-	1 800
myśliborski	18	13	-	2 271
policki	12	8	1	1 692
pyrzycki	20	14	-	2 680
sławieński	15	6	-	1 608
stargardzki	28	12	-	3 552
szczecinecki	23	11	-	2 224
świdwiński	15	6	-	1 831
wałeccki	10	6	-	982
<b>Koszalin</b>	13	12	2	3 990
<b>Szczecin</b>	40	38	3	20 444
<b>Świnoujście</b>	6	5	-	2 597

TABLICA 12

## ZBIORY BIBLIOTECZNE – STAN, UZUPEŁNIANIE, WYDATKI

POWIAT	KSIĘGOZBIÓR					ZBIORY SPECJALNE		WYDATKI NA ZAKUP		
	Przybyło			Ubyło ogółem	stan 31.XII.2003	Ogółem	w tym audiowizualne	Książek	Zbiorów specjalnych	
	Ogółem	w tym z innych bibl.	w tym zakup ks.						Ogółem	w tym audiowizualne
	w tys. woluminów					w jedn. inw.		w tys. zł		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
DOLNOŚLĄSKIE										
bolesławiecki	9,4	-	8,8	5,4	366,6	9 212	9 204	168,7	0,4	0,0
dzierżoniowski	13,5	7,8	4,6	9,3	408,3	5 326	4 816	107,4	1,9	1,6
głogowski	3,8	0,0	2,8	9,8	250,0	6 500	5 871	55,2	0,6	0,6
górowski	1,9	-	1,8	1,3	165,6	1 729	1 608	31,2	1,6	1,6
jaworski	2,3	0,0	1,8	1,9	240,6	7 005	7 005	34,6	2,7	2,7
jeleniogórski	2,9	0,0	2,3	22,0	326,3	181	181	45,6	-	-
kamiennogórski	2,5	0,0	2,3	6,8	166,8	913	465	45,2	-	-
kłodzki	10,5	0,5	5,6	21,0	976,9	6 534	5 849	122,6	1,4	0,7
legnicki	3,7	0,2	3,3	2,2	245,0	1 984	660	55,0	0,7	0,7
lubański	2,4	-	1,6	1,8	275,9	3 486	1 907	32,3	-	-
lubiński	9,7	0,2	5,9	11,2	312,2	7 794	7 708	118,3	2,6	1,0
lwówecki	3,6	0,4	2,5	3,8	290,9	632	617	65,7	1,8	1,5
milicki	2,8	-	2,6	2,8	152,0	-	-	52,0	-	-
oleśnicki	11,0	0,7	5,5	12,3	392,2	6 533	1 917	108,7	12,9	5,2
oławski	3,4	0,0	2,1	3,8	210,4	16 363	9	37,5	0,5	0,5
polkowicki	5,8	0,0	5,0	11,8	264,8	3 291	3 250	85,2	15,1	15,1
strzeliński	3,7	-	3,1	1,7	185,3	38	38	59,2	-	-
średzki	1,6	-	1,2	1,1	205,0	1	-	22,9	0,0	-
świdnicki	7,3	-	4,9	9,5	513,3	12 950	12 536	97,8	4,0	2,9
trzebnicki	4,1	-	3,4	2,8	284,9	6 955	3 551	64,6	0,8	0,7
wałbrzyski	8,6	0,0	3,8	22,5	711,6	39 641	37 175	82,9	4,3	4,3
wołowski	3,4	0,0	3,1	9,6	186,6	14 521	14 521	51,5	9,2	9,2
wrocławski	6,9	0,0	5,6	6,6	465,2	2 393	2 360	106,5	0,0	0,0
ząbkowicki	6,8	1,2	4,5	21,1	308,3	2 428	2 406	85,0	1,5	1,2

TABLICA 12

## ZBIORY BIBLIOTECZNE – STAN, UZUPEŁNIANIE, WYDATKI

POWIAT	KSIĘGOZBIÓR					ZBIORY SPECJALNE		WYDATKI NA ZAKUP		
	Przybyło			Ubyło ogółem	stan 31.XII.2003	Ogółem	w tym audiowizualne	Książek	Zbiorów specjalnych	
	Ogółem	w tym z innych bibl.	w tym zakup ks.						Ogółem	w tym audiowizualne
	w tys. woluminów					w jedn. inw.		w tys. zł		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
zgorzelecki	7,3	-	5,1	6,7	398,7	6 990	5 365	111,9	2,9	1,9
złotoryjski	3,9	-	3,6	1,8	255,3	4 831	4 791	61,4	1,0	0,2
<b>Jelenia Góra</b>	3,3	-	2,2	12,5	269,6	18 695	9 697	51,2	9,0	6,1
<b>Legnica</b>	5,9	-	3,1	7,0	370,0	64 529	32 458	74,3	7,6	7,1
<b>Wrocław</b>	66,7	-	26,2	117,1	1 545,9	181 109	107 601	541,2	52,5	52,4
KUJAWSKO-POMORSKIE										
aleksandrowski	3,5	-	2,6	4,0	224,3	345	297	49,7	0,8	0,6
brodnicki	7,0	-	5,4	2,9	274,4	1 956	1 699	70,7	0,1	-
bydgoski	4,8	-	3,2	3,3	278,5	801	785	49,7	0,6	-
chełmiński	5,1	-	3,8	2,6	225,9	4 686	4 360	59,1	0,4	0,0
golubsko-dobrzyński	2,8	-	2,4	0,9	231,4	68	20	31,0	0,1	-
grudziądzki	2,5	-	2,1	2,2	135,3	-	-	36,7	-	-
inowrocławski	8,8	0,3	6,6	9,3	718,3	2 269	1 570	115,0	1,9	1,4
lipnowski	8,3	0,0	4,5	5,5	292,1	180	180	68,9	-	-
mogileński	4,7	-	3,6	0,8	176,5	291	237	69,5	0,0	-
nakielski	3,7	0,0	3,1	4,0	284,3	952	952	58,9	-	-
radziejowski	5,8	2,7	2,6	2,0	198,5	201	95	50,8	-	-
rypiński	3,2	-	3,0	5,3	246,2	215	201	45,5	0,2	-
sępoleński	3,2	-	2,1	10,7	197,8	171	170	32,0	-	-
świecki	6,0	0,0	5,6	5,3	335,2	548	483	107,7	-	-
toruński	6,6	-	5,9	4,1	337,3	7 552	3 687	89,7	15,7	13,6
tucholski	3,8	0,0	2,7	4,9	208,5	-	-	34,5	-	-
wąbrzeski	1,6	-	0,6	1,8	130,3	414	47	10,5	0,0	-
wrocławski	4,5	1,6	2,8	8,2	334,6	64	54	47,5	0,0	-

TABLICA 12

## ZBIORY BIBLIOTECZNE – STAN, UZUPEŁNIANIE, WYDATKI

POWIAT	KSIĘGOZBIÓR					ZBIORY SPECJALNE		WYDATKI NA ZAKUP		
	Przybyło			Ubyło ogółem	stan 31.XII.2003	Ogółem	w tym audiowizualne	Książek	Zbiorów specjalnych	
	Ogółem	w tym z innych bibl.	w tym zakup ks.						Ogółem	w tym audiowizualne
	w tys. woluminów					w jedn. inw.		w tys. zł		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
żniński	5,7	-	4,6	4,1	328,9	1 161	481	79,1	0,2	0,2
<b>Bydgoszcz</b>	12,5	0,2	5,7	9,3	1 085,3	48 629	11 898	117,6	11,6	9,4
<b>Grudziądz</b>	5,3	-	3,8	4,6	231,2	18 333	18 208	68,8	3,9	3,7
<b>Toruń</b>	9,2	-	0,3	21,0	774,4	47 293	8 226	8,5	1,5	1,5
<b>Włocławek</b>	6,5	0,1	4,4	15,6	427,2	3 179	3 179	63,0	4,5	4,5
LUBELSKIE										
białski	10,5	4,0	4,8	35,1	385,7	556	551	76,6	1,1	1,0
biłgorajski	5,9	0,1	4,5	27,3	387,3	29	29	69,0	-	-
chełmski	6,2	0,0	4,1	12,9	360,0	200	182	64,3	-	-
hrubieszowski	7,3	1,2	3,9	22,1	280,1	325	310	59,6	-	-
janowski	2,9	0,1	2,3	12,5	145,5	-	-	41,3	-	-
krasnostawski	6,6	0,1	4,8	8,5	304,4	113	84	87,9	-	-
kraśnicki	9,3	0,4	8,0	25,2	251,5	2 063	2 063	131,4	-	-
lubartowski	10,0	0,3	8,7	14,4	342,6	10 478	10 416	143,4	0,3	0,2
lubelski	12,5	1,2	9,7	17,1	485,9	200	141	164,5	1,0	-
łęczyński	4,9	0,0	4,4	4,6	174,4	448	428	88,0	0,7	0,5
łukowski	6,9	0,4	5,2	23,0	307,0	598	469	79,0	0,8	-
opolski	5,6	0,5	4,9	11,7	227,8	6 537	6 183	74,5	0,5	0,2
parczewski	2,6	0,3	2,1	6,5	160,1	457	447	34,7	1,0	1,0
puławski	10,8	0,4	9,4	13,6	318,9	9 284	9 226	174,8	3,0	3,0
radzyński	3,7	-	3,0	4,6	177,7	337	337	43,2	-	-
rycki	5,4	0,4	4,4	1,8	203,0	563	563	65,0	-	-
świdnicki	4,3	0,5	3,6	8,6	174,5	3 720	3 720	68,4	0,8	0,8
tomaszowski	5,0	-	4,3	27,3	339,5	682	681	71,7	0,0	-
włodawski	2,6	0,2	1,0	7,0	200,4	969	927	68,1	0,1	0,1

TABLICA 12

## ZBIORY BIBLIOTECZNE – STAN, UZUPEŁNIANIE, WYDATKI

POWIAT	KSIĘGOZBIÓR					ZBIORY SPECJALNE		WYDATKI NA ZAKUP		
	Przybyło			Ubyło ogółem	stan 31.XII.2003	Ogółem	w tym audiowizualne	Książek	Zbiorów specjalnych	
	Ogółem	w tym z innych bibl.	w tym zakup ks.						Ogółem	w tym audiowizualne
	w tys. woluminów					w jedn. inw.		w tys. zł		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
zamojski	18,8	9,3	8,0	22,7	430,3	311	285	113,2	1,0	-
<b>Biała Podlaska</b>	5,3	0,9	3,0	3,6	202,4	7 369	5 978	60,5	0,4	0,3
<b>Chełm</b>	12,8	8,0	0,6	5,5	195,6	33 414	31 180	19,9	2,4	2,4
<b>Lublin</b>	18,6	0,2	13,4	15,4	771,5	131 886	9 545	272,3	29,4	15,6
<b>Zamość</b>	6,1	0,0	0,8	8,1	250,8	9 247	2 334	25,5	-	-
LUBUSKIE										
gorzowski	3,1	0,0	2,5	1,3	174,6	54	54	42,2	-	-
krośnieński	4,6	0,1	2,7	6,1	251,9	4 203	1 801	43,7	1,2	0,3
międzyrzecki	2,6	-	1,6	2,2	266,2	847	846	35,2	0,4	0,4
nowosolski	11,6	6,1	4,5	4,7	364,4	791	773	67,7	1,4	1,3
słubicki	2,8	-	2,4	3,1	187,4	1 061	919	44,7	0,4	0,2
strzelecko-drezdenecki	1,4	-	0,8	1,6	171,8	12	12	10,3	0,2	0,2
sulęciński	2,2	-	1,6	1,1	161,2	21	21	25,2	-	-
świebodziński	4,5	1,2	2,1	3,1	190,3	527	262	44,7	-	-
wschowski	3,5	-	3,4	8,1	145,7	794	793	46,5	0,8	0,8
zielonogórski	7,8	0,1	6,3	7,0	355,5	6 725	6 722	113,3	1,4	1,2
żagański	5,9	-	4,1	1,4	446,6	1 261	1 119	67,1	3,6	3,6
żarski	6,2	0,8	3,3	5,5	379,9	20 545	6 123	69,4	0,0	0,0
<b>Gorzów Wielkopolski</b>	8,8	-	6,1	12,1	395,8	33 284	29 468	135,1	18,6	17,4
<b>Zielona Góra</b>	14,1	0,0	5,8	16,9	433,0	90 777	60 790	134,9	15,0	8,1
ŁÓDZKIE										
bełchatowski	8,5	0,0	4,9	2,5	321,8	1 608	1 446	130,6	3,0	0,3
brzeziński	0,8	0,0	0,7	7,0	119,6	1 147	1 147	12,1	-	-
kutnowski	6,1	-	4,6	9,9	431,7	24 576	24 493	87,9	13,4	13,1
łaski	2,5	-	1,5	2,2	247,8	3 310	3 301	23,2	0,0	-
łęczycki	3,3	-	2,9	5,2	230,1	2 895	2 596	50,3	1,4	-

TABLICA 12

## ZBIORY BIBLIOTECZNE – STAN, UZUPEŁNIANIE, WYDATKI

POWIAT	KSIĘGOZBIÓR					ZBIORY SPECJALNE		WYDATKI NA ZAKUP		
	Przybyło			Ubyło ogółem	stan 31.XII.2003	Ogółem	w tym audiowizualne	Książek	Zbiorów specjalnych	
	Ogółem	w tym z innych bibl.	w tym zakup ks.						Ogółem	w tym audiowizualne
	w tys. woluminów					w jedn. inw.		w tys. zł		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
łowicki	6,0	0,4	4,9	5,3	218,7	13 626	12 819	97,0	-	-
łódzki wschodni	2,9	-	2,2	5,2	168,1	330	326	33,8	-	-
opoczyński	2,6	0,0	1,6	2,3	243,2	34	34	24,4	-	-
pabianicki	3,7	0,6	1,6	12,0	327,4	1 546	1 281	29,4	1,0	0,6
pajęczański	3,8	-	3,3	2,6	241,2	-	-	119,4	-	-
piotrkowski	5,6	0,8	3,7	3,5	374,3	68	48	65,8	-	-
poddębicki	3,1	0,0	2,5	0,7	255,4	70	17	47,4	0,0	-
radomszczański	8,4	0,0	7,2	5,5	412,3	9 375	8 470	164,8	3,5	2,2
rawski	2,8	-	2,3	3,0	154,7	656	656	292,4	-	-
sieradzki	11,6	0,0	9,1	8,0	557,6	9 614	7 062	162,8	0,5	0,2
skierniewicki	2,2	-	2,0	1,7	192,5	175	129	30,6	0,2	-
tomaszowski	7,8	0,2	6,7	3,4	394,3	2 314	2 266	131,3	1,0	0,7
wieluński	7,0	0,5	5,5	3,2	368,6	172	46	114,7	0,6	-
wieruszowski	2,7	-	2,4	1,9	188,1	679	670	48,0	0,4	0,0
zduńskowolski	1,6	-	1,2	2,9	244,3	6 729	6 648	16,4	0,7	0,7
zgierski	8,2	0,5	4,4	34,1	522,9	4 086	4 021	78,5	4,5	2,8
<b>Łódź</b>	45,5	8,7	16,2	63,0	2 162,2	87 265	36 762	341,5	26,0	9,5
<b>Piotrków Trybunalski</b>	6,9	-	4,8	2,8	288,8	23 908	22 254	91,5	0,6	-
<b>Skierniewice</b>	4,9	-	4,7	4,8	230,0	21 350	21 279	104,6	7,3	4,4
MAŁOPOLSKIE										
bocheński	7,4	0,2	5,9	7,4	393,9	15 198	14 495	92,4	6,2	3,5
brzeski	8,0	0,0	7,4	7,0	405,9	452	396	130,5	0,4	-
chrzanowski	11,3	1,9	7,7	24,8	541,5	10 787	10 394	155,1	13,7	7,4
dąbrowski	3,1	0,1	2,1	3,9	192,2	181	181	30,2	-	-
gorlicki	7,0	0,1	5,3	5,2	384,4	16 245	15 448	109,4	0,1	0,0



TABLICA 12

## ZBIORY BIBLIOTECZNE – STAN, UZUPEŁNIANIE, WYDATKI

POWIAT	KSIĘGOZBIÓR					ZBIORY SPECJALNE		WYDATKI NA ZAKUP		
	Przybyło			Ubyło ogółem	stan 31.XII.2003	Ogółem	w tym audiowizualne	Książek	Zbiorów specjalnych	
	Ogółem	w tym z innych bibl.	w tym zakup ks.						Ogółem	w tym audiowizualne
	w tys. woluminów					w jedn. inw.		w tys. zł		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
krakowski	12,8	1,6	8,0	7,8	630,5	847	799	145,5	0,2	-
limanowski	8,1	0,3	5,7	12,5	454,7	11 265	10 449	86,7	1,2	-
miechowski	2,3	0,1	1,7	2,5	190,7	400	390	27,9	0,0	0,0
myślenicki	6,1	0,3	3,9	4,3	233,5	1 906	1 874	69,4	0,6	0,3
nowosądecki	14,8	0,5	9,4	21,0	708,8	8 016	3 397	168,6	0,4	0,0
nowotarski	8,3	0,2	7,5	10,3	622,0	493	487	125,6	0,1	0,1
olkuski	5,5	0,1	5,0	4,9	469,2	3 999	3 876	106,7	4,2	2,4
oświęcimski	11,0	0,1	8,4	14,2	522,5	6 391	5 999	159,4	2,9	-
proszowicki	1,7	0,2	1,2	0,8	127,3	553	465	25,1	-	-
suski	5,1	0,2	4,6	4,4	358,2	979	764	82,8	1,3	0,0
tarnowski	10,5	0,3	9,3	10,2	817,7	1 440	1 242	161,8	3,3	3,0
tatrzański	4,4	-	2,3	5,4	238,4	484	484	42,0	0,2	0,2
wadowicki	15,3	2,1	10,7	8,6	483,1	6 042	5 724	184,4	1,1	0,6
wielicki	4,4	0,0	4,0	4,1	245,8	64	4	80,8	0,4	-
<b>Kraków</b>	46,9	0,6	28,5	43,8	1 923,6	70 604	40 726	600,9	20,9	3,0
<b>Nowy Sącz</b>	9,0	-	8,2	3,7	286,3	23 675	21 379	196,9	5,0	2,0
<b>Tarnów</b>	5,1	0,0	1,4	12,2	365,2	44 650	43 427	33,7	3,9	3,9
MAZOWIECKIE										
białobrzeski	2,6	-	2,5	3,5	97,0	79	79	35,6	0,0	0,0
ciechanowski	6,1	-	4,3	6,0	362,8	34 137	25 470	75,8	0,3	0,3
garwoliński	5,5	-	5,4	2,8	358,2	165	165	87,7	-	-
gostyniński	3,0	0,0	2,5	1,5	194,6	-	-	43,7	-	-
grodziski	5,6	2,1	3,4	7,3	174,9	30	8	67,0	-	-
grójecki	4,8	1,1	3,1	10,8	285,0	94	92	51,2	-	-
kozienicki	3,3	-	3,0	3,0	187,0	273	266	53,5	0,6	-

TABLICA 12

## ZBIORY BIBLIOTECZNE – STAN, UZUPEŁNIANIE, WYDATKI

POWIAT	KSIĘGOZBIÓR					ZBIORY SPECJALNE		WYDATKI NA ZAKUP		
	Przybyło			Ubyło ogółem	stan 31.XII.2003	Ogółem	w tym audiowizualne	Książek	Zbiorów specjalnych	
	Ogółem	w tym z innych bibl.	w tym zakup ks.						Ogółem	w tym audiowizualne
	w tys. woluminów					w jedn. inw.		w tys. zł		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
legionowski	7,6	0,0	6,9	11,1	210,1	76	75	141,1	2,1	2,1
lipski	2,1	-	1,7	1,6	168,2	640	640	24,1	-	-
łosicki	3,2	0,8	1,7	0,1	121,6	-	-	23,1	-	-
makowski	3,5	-	3,2	2,3	284,4	3 103	3 014	43,3	1,1	-
miński	13,8	0,1	12,4	9,2	439,0	1 099	1 020	680,8	1,6	0,3
mławski	11,5	5,6	5,6	24,9	268,4	2 066	2 019	119,4	2,0	2,0
nowodworski	4,7	0,0	3,5	6,2	220,5	105	22	62,4	-	-
ostrołęcki	3,4	-	2,9	11,2	371,6	1 694	1 624	56,4	-	-
ostrowski	6,5	0,4	5,6	5,8	315,7	1 235	1 012	137,5	0,2	0,1
otwocki	7,1	-	6,0	5,6	356,4	224	202	113,5	-	-
piaseczyński	12,7	2,3	9,8	3,2	326,1	261	259	196,9	0,4	0,4
płocki	6,5	-	6,0	4,7	439,3	84	79	99,2	-	-
płoński	4,6	-	4,1	8,1	254,5	428	416	65,8	0,0	0,0
pruskowski	10,4	-	8,9	6,7	337,6	548	517	193,9	0,3	0,3
przasnyski	2,2	-	1,8	0,4	251,6	681	391	31,2	-	-
przysuski	2,4	-	2,3	4,3	142,8	1 003	987	41,5	11,3	11,0
pułtuski	2,5	0,0	1,9	9,6	210,8	1 496	1 442	32,5	4,0	-
radomski	7,0	0,2	5,8	2,7	518,4	10 683	10 683	85,9	2,1	2,1
siedlecki	4,9	-	4,2	2,5	333,9	939	884	59,9	1,9	0,2
sierpecki	2,1	-	1,9	1,7	247,9	4 847	4 847	32,0	0,0	0,0
sochaczewski	4,9	-	4,1	7,0	272,0	2 368	2 365	76,3	0,0	-
sokołowski	3,9	0,0	3,0	4,3	265,6	681	680	64,5	0,0	0,0
szydłowiecki	1,0	-	0,8	2,4	148,3	66	66	10,5	-	-
warszawski zachodni	6,0	-	5,1	1,8	203,2	69	2	105,3	0,4	-

TABLICA 12

## ZBIORY BIBLIOTECZNE – STAN, UZUPEŁNIANIE, WYDATKI

POWIAT	KSIĘGOZBIÓR					ZBIORY SPECJALNE		WYDATKI NA ZAKUP		
	Przybyło			Ubyło ogółem	stan 31.XII.2003	Ogółem	w tym audiowizualne	Książek	Zbiorów specjalnych	
	Ogółem	w tym z innych bibl.	w tym zakup ks.						Ogółem	w tym audiowizualne
	w tys. woluminów					w jedn. inw.		w tys. zł		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
węgrowski	4,6	-	4,4	4,5	312,4	3 768	3 726	72,9	0,0	0,0
wołomiński	11,5	-	9,8	9,0	487,2	1 698	1 645	301,7	2,2	2,2
wyszowski	5,6	-	4,7	2,0	271,3	944	578	83,3	0,0	-
zwoleński	2,3	0,1	2,0	0,5	148,1	-	-	34,3	-	-
żuromiński	2,1	-	2,0	2,9	167,3	-	-	31,0	-	-
żyrardowski	3,7	0,1	2,5	6,3	300,1	112	108	42,1	0,0	-
<b>Ostrołęka</b>	7,6	2,6	1,0	6,3	172,1	13 590	8 554	27,3	3,2	3,2
<b>Płock</b>	13,0	-	12,3	29,7	395,9	52 505	41 158	306,3	34,1	14,6
<b>Radom</b>	9,2	-	4,0	5,3	398,8	35 720	35 680	89,2	8,2	7,5
<b>Siedlce</b>	11,4	1,0	9,5	7,5	260,0	29 071	28 275	198,9	11,3	9,1
<b>Warszawa</b>	239,2	12,6	176,1	124,3	5 106,5	189 835	53 935	4 153,7	293,2	176,3
OPOLSKIE										
brzeski	5,5	-	2,1	14,8	373,4	5 691	5 614	50,0	0,4	-
głubczycki	2,1	-	1,1	2,3	168,1	135	135	21,6	-	-
kędzierzyńsko-kozielski	10,0	0,9	7,5	3,6	406,3	16 248	16 176	134,9	19,1	16,2
kluczborski	4,1	-	2,7	6,9	199,5	11 815	11 752	44,9	2,0	1,6
krapkowicki	5,8	1,0	4,6	2,9	343,5	5 448	5 448	94,7	4,4	4,4
namysłowski	1,3	-	1,2	5,7	198,9	918	746	21,5	0,2	0,2
nyski	6,6	1,2	3,8	31,3	548,0	1 923	1 226	72,7	9,9	9,9
oleski	4,5	-	3,9	5,6	332,2	4 394	4 374	77,5	8,4	8,1
opolski	9,8	0,0	7,4	9,8	556,3	7 455	6 961	133,9	-	-
prudnicki	5,0	-	2,7	3,6	258,2	-	-	59,2	-	-
strzelecki	6,7	0,4	6,0	2,1	283,5	678	678	115,6	-	-
<b>Opole</b>	12,3	1,9	4,1	10,4	526,9	76 542	44 648	93,9	10,6	5,4

TABLICA 12

## ZBIORY BIBLIOTECZNE – STAN, UZUPEŁNIANIE, WYDATKI

POWIAT	KSIĘGOZBIÓR					ZBIORY SPECJALNE		WYDATKI NA ZAKUP		
	Przybyło			Ubyło ogółem	stan 31.XII.2003	Ogółem	w tym audiowizualne	Książek	Zbiorów specjalnych	
	Ogółem	w tym z innych bibl.	w tym zakup ks.						Ogółem	w tym audiowizualne
	w tys. woluminów					w jedn. inw.		w tys. zł		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<b>PODKARPACKIE</b>										
bieszczadzki	1,8	-	0,9	6,2	117,6	369	249	15,5	-	-
brzozowski	4,5	-	3,6	1,2	279,9	283	156	46,1	-	-
dębicki	10,1	-	8,4	5,6	589,1	-	-	134,7	-	-
jarosławski	3,9	-	3,4	10,2	348,1	763	440	56,4	-	-
jasielski	7,9	-	6,2	5,3	342,1	4 308	1 642	100,0	4,3	0,3
kolbuszowski	6,4	-	4,9	4,9	297,7	1 521	1 281	69,3	3,3	2,2
króśnieński	12,1	1,9	8,8	6,1	377,4	22	17	135,4	-	-
leski	4,1	-	3,3	2,7	200,4	548	520	48,0	-	-
leżajski	5,0	0,1	2,9	11,4	283,6	42	26	46,2	1,1	0,7
lubaczowski	3,5	0,2	3,2	5,1	242,7	412	412	50,3	-	-
łańcucki	7,8	-	7,3	3,1	458,6	3 713	3 071	117,1	0,8	0,6
mielecki	11,1	-	9,8	7,7	679,0	2 196	1 657	272,2	0,2	-
niżański	3,5	0,0	3,0	4,2	271,3	2	-	38,2	-	-
przemyski	4,2	0,0	4,1	10,3	325,7	137	93	63,6	-	-
przeworski	9,0	3,8	4,0	4,9	310,4	2 844	2 842	56,0	0,5	0,5
ropczycko-sędziszowski	3,3	0,1	1,3	7,2	260,6	118	9	22,6	-	-
rzeszowski	14,4	0,1	11,8	17,5	774,9	199	152	187,5	4,4	3,5
sanocki	8,4	-	6,0	7,8	492,9	12 448	12 446	99,2	2,0	2,0
stalowowolski	7,6	0,1	5,8	5,5	390,4	15 323	15 308	98,3	4,5	4,5
strzyżowski	5,8	0,1	5,5	2,6	326,3	562	536	79,2	0,4	0,4
tarnobrzegi	2,5	-	2,3	4,2	222,3	104	104	32,0	0,0	0,0
<b>Krosno</b>	5,7	-	4,6	11,5	202,8	37 165	34 340	93,0	15,6	15,1
<b>Przemysł</b>	9,2	-	4,0	5,6	260,7	1 374	413	97,7	3,6	0,0
<b>Rzeszów</b>	10,3	1,1	7,2	22,4	543,1	31 598	20 469	182,6	10,8	3,8
<b>Tarnobrzeg</b>	5,5	0,8	4,3	3,8	192,0	31 212	30 875	64,8	6,9	6,9

TABLICA 12

## ZBIORY BIBLIOTECZNE – STAN, UZUPEŁNIANIE, WYDATKI

POWIAT	KSIĘGOZBIÓR					ZBIORY SPECJALNE		WYDATKI NA ZAKUP		
	Przybyło			Ubyło ogółem	stan 31.XII.2003	Ogółem	w tym audiowizualne	Książek	Zbiorów specjalnych	
	Ogółem	w tym z innych bibl.	w tym zakup ks.						Ogółem	w tym audiowizualne
	w tys. woluminów					w jedn. inw.		w tys. zł		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
PODLASKIE										
augustowski	2,8	0,3	2,0	2,4	256,3	1 060	1 060	37,0	0,4	0,4
białostocki	9,4	-	7,3	6,6	540,4	757	521	134,7	0,6	0,0
bielski	21,1	18,7	2,2	23,8	188,1	19	4	44,3	-	-
grajewski	1,9	0,0	1,8	1,9	179,1	-	-	33,3	-	-
hajnowski	12,7	8,8	2,8	10,7	213,4	1 203	140	62,3	0,6	-
kolneński	2,6	0,2	1,8	1,4	144,2	-	-	32,3	-	-
łomżyński	4,6	0,0	3,5	2,5	267,6	528	53	47,9	0,0	-
moniecki	6,0	3,5	2,2	1,3	155,5	798	788	38,3	0,0	-
sejneński	0,9	-	0,6	0,5	126,1	-	-	7,5	-	-
siemiatycki	2,8	-	2,3	1,5	219,3	401	290	45,1	-	-
sokólski	4,5	0,0	3,6	2,9	337,5	1 309	1 141	65,7	-	-
suwalski	4,3	2,1	1,9	4,4	200,2	-	-	35,2	-	-
wysokomazowiecki	3,1	0,6	2,5	4,5	201,6	40	40	48,1	-	-
zambrowski	1,6	-	1,5	5,3	131,6	216	216	27,0	-	-
<b>Białystok</b>	38,0	7,2	5,6	13,1	781,1	53 038	15 988	119,9	12,8	9,8
<b>Łomża</b>	3,6	-	2,2	3,6	193,1	9 072	3 725	45,1	0,0	0,0
<b>Suwałki</b>	5,0	0,2	0,2	3,7	218,7	9 545	6 154	4,8	2,6	2,4
POMORSKIE										
bytowski	4,1	-	3,4	6,5	243,2	2 132	1 343	65,9	0,4	-
chojnicki	3,0	-	2,6	5,7	268,9	1 759	1 723	59,8	0,8	0,8
człuchowski	8,9	2,6	5,7	8,3	253,6	5 493	5 329	106,2	0,0	-
gdański	4,0	0,0	3,6	3,6	222,8	569	567	68,0	0,0	0,0
kartuski	3,4	0,0	2,2	6,4	290,8	465	222	43,7	1,9	1,9

TABLICA 12

## ZBIORY BIBLIOTECZNE – STAN, UZUPEŁNIANIE, WYDATKI

POWIAT	KSIĘGOZBIÓR					ZBIORY SPECJALNE		WYDATKI NA ZAKUP		
	Przybyło			Ubyło ogółem	stan 31.XII.2003	Ogółem	w tym audiowizualne	Książek	Zbiorów specjalnych	
	Ogółem	w tym z innych bibl.	w tym zakup ks.						Ogółem	w tym audiowizualne
	w tys. woluminów					w jedn. inw.		w tys. zł		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
kościerski	2,8	-	2,6	1,7	232,2	1	-	41,9	0,0	-
kwidzyński	4,4	-	4,3	4,6	287,6	4 016	3 950	79,2	1,5	1,5
łęborski	6,9	-	5,8	4,4	204,3	436	308	116,5	0,0	0,0
malborski	6,2	3,6	2,5	3,8	119,8	403	378	54,3	0,6	-
nowodworski	2,3	0,0	1,5	3,0	173,6	1 370	1 367	34,9	0,3	0,2
pucki	3,5	-	3,3	3,2	169,9	368	368	67,4	-	-
słupski	5,5	0,0	4,4	13,0	284,6	162	149	88,8	0,0	0,0
starogardzki	4,8	0,0	4,5	7,7	320,7	-	-	82,7	-	-
sztumski	1,0	-	0,7	2,0	165,7	2 077	2 077	15,7	-	-
tczewski	6,9	-	5,4	10,2	344,1	12 125	11 938	89,5	1,5	1,5
wejherowski	11,6	0,0	6,3	11,2	545,5	3 910	2 757	135,4	3,7	3,7
<b>Gdańsk</b>	51,0	-	13,7	68,7	908,3	73 026	72 890	279,9	11,4	11,2
<b>Gdynia</b>	17,0	-	11,1	19,1	629,5	1 739	868	220,5	0,5	-
<b>Słupsk</b>	8,9	0,2	4,7	6,6	258,9	23 502	23 458	106,3	16,7	16,7
<b>Sopot</b>	3,4	-	2,0	24,3	162,9	447	77	35,7	2,1	0,6
ŚLĄSKIE										
będziński	17,0	1,3	13,9	9,5	806,8	4 543	3 148	240,6	10,7	2,1
bielski	22,5	1,1	18,3	10,4	564,3	1 972	1 744	323,2	3,9	2,5
bieruńsko-lęczyński	4,1	0,4	3,5	1,4	161,2	838	838	74,6	-	-
cieszyński	15,9	1,9	11,7	18,8	569,1	1 666	1 608	217,1	5,0	0,5
częstochowski	8,0	1,4	5,3	5,7	458,7	829	829	95,3	-	-
gliwicki	9,2	1,0	6,7	11,3	383,2	544	524	115,5	0,1	0,1
kłobucki	5,8	0,5	5,1	2,9	294,2	2 381	2 381	105,1	2,1	2,1
lubliniecki	6,7	1,7	4,3	2,8	348,5	317	317	75,5	-	-

TABLICA 12

## ZBIORY BIBLIOTECZNE – STAN, UZUPEŁNIANIE, WYDATKI

POWIAT	KSIĘGOZBIÓR					ZBIORY SPECJALNE		WYDATKI NA ZAKUP		
	Przybyło			Ubyło ogółem	stan 31.XII.2003	Ogółem	w tym audiowizualne	Książek	Zbiorów specjalnych	
	Ogółem	w tym z innych bibl.	w tym zakup ks.						Ogółem	w tym audiowizualne
	w tys. woluminów					w jedn. inw.		w tys. zł		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
mikołowski	9,4	1,0	6,3	4,1	304,9	7 356	7 102	112,9	12,8	11,9
myszkowski	3,9	0,6	2,8	6,8	215,1	8	-	50,3	0,0	-
pszczyński	12,2	1,3	9,9	10,1	334,0	8 352	8 342	166,5	9,5	9,5
raciborski	13,9	1,2	7,6	12,8	474,3	8 409	5 612	126,5	6,7	6,4
rybnicki	7,0	0,2	5,7	3,2	307,5	106	106	109,6	-	-
tarnogórski	12,9	2,1	6,6	14,8	489,7	2 481	2 410	128,6	0,0	-
wodzisławski	15,6	1,6	11,3	2,8	653,5	19 385	19 276	227,2	3,8	3,5
zawierciański	7,4	1,5	3,5	7,0	529,2	1 161	1 158	65,6	0,0	0,0
żywiecki	13,5	2,5	8,7	7,6	480,2	10 598	10 585	155,7	0,4	0,3
<b>Bielsko-Biała</b>	19,5	2,4	10,6	19,7	616,3	23 645	15 539	217,7	29,4	17,2
<b>Bytom</b>	12,7	7,2	2,9	38,3	401,6	26 990	25 801	72,5	13,8	13,2
<b>Chorzów</b>	4,6	0,6	2,7	16,4	262,6	4 205	4 205	60,2	4,8	4,8
<b>Częstochowa</b>	20,8	3,0	7,8	22,8	726,2	41 607	31 372	171,0	36,2	8,2
<b>Dąbrowa Górnicza</b>	21,0	1,4	12,5	20,8	562,3	5 879	4 884	217,4	2,8	2,8
<b>Gliwice</b>	16,4	1,3	14,7	15,5	430,4	24 918	17 559	292,2	23,4	21,9
<b>Jastrzębie-Zdrój</b>	17,3	1,2	15,6	9,9	412,2	23 900	23 824	270,6	28,3	28,1
<b>Jaworzno</b>	11,8	1,5	8,0	6,6	427,9	2 332	2 301	125,0	2,7	2,5
<b>Katowice</b>	80,4	2,6	36,3	72,8	2 354,3	377 810	30 644	746,3	58,2	16,6
<b>Mysłowice</b>	3,9	0,5	2,8	7,4	244,6	4 475	3 329	55,2	4,9	4,9
<b>Piekary Śląskie</b>	2,7	0,4	0,0	2,0	173,8	1 121	1 121	0,7	-	-
<b>Ruda Śląska</b>	8,2	1,7	5,9	8,5	323,7	11 248	10 894	118,0	47,0	42,9
<b>Rybnik</b>	8,0	1,2	3,4	11,3	409,5	8 496	8 325	60,1	13,2	13,1
<b>Siemianowice Śląskie</b>	10,8	4,7	4,7	10,1	254,0	762	762	84,4	0,6	0,6
<b>Sosnowiec</b>	16,1	3,0	11,1	10,2	805,5	9 889	6 234	191,7	12,7	12,0
<b>Świętochłowice</b>	4,2	0,7	2,7	3,8	191,9	15 600	15 428	56,0	0,4	-

TABLICA 12

## ZBIORY BIBLIOTECZNE – STAN, UZUPEŁNIANIE, WYDATKI

POWIAT	KSIĘGOZBIÓR					ZBIORY SPECJALNE		WYDATKI NA ZAKUP		
	Przybyło			Ubyło ogółem	stan 31.XII.2003	Ogółem	w tym audiowizualne	Książek	Zbiorów specjalnych	
	Ogółem	w tym z innych bibl.	w tym zakup ks.						Ogółem	w tym audiowizualne
	w tys. woluminów					w jedn. inw.		w tys. zł		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<b>Tychy</b>	13,2	1,2	8,4	9,8	346,9	34 912	33 626	157,4	8,3	7,8
<b>Zabrze</b>	12,2	2,1	7,8	17,1	222,5	8 022	8 021	144,1	3,5	2,5
<b>Żory</b>	6,6	-	4,2	3,9	208,3	5 192	4 966	81,1	17,7	16,6
<b>ŚWIĘTOKRZYSKIE</b>										
buski	3,4	-	2,9	14,9	223,4	235	235	53,4	-	-
jędrzejowski	4,4	-	3,2	3,3	365,7	567	511	59,9	-	-
kazimierski	1,9	-	1,9	9,9	166,3	-	-	32,1	-	-
kielecki	7,6	0,0	6,8	4,6	631,1	73	72	121,3	-	-
konecki	3,8	0,0	2,8	3,8	307,8	885	807	41,4	0,0	-
opatowski	7,5	2,4	4,3	3,4	296,4	10	7	59,8	0,0	0,0
ostrowiecki	5,7	-	3,7	3,9	356,6	1 720	1 717	64,1	2,1	-
pińczowski	2,2	-	1,8	12,0	198,3	1 008	1 002	29,3	-	-
sandomierski	12,3	-	4,1	2,0	299,6	2 670	-	66,0	0,7	-
skarżyski	2,7	0,0	2,0	10,4	256,1	6 719	6 709	38,9	0,2	-
starachowicki	2,8	0,2	2,3	3,9	300,1	4 518	4 340	43,5	2,9	1,2
staszowski	5,9	-	3,5	3,3	283,4	7	-	54,3	0,3	-
włoszczowski	2,0	-	1,9	1,1	170,9	726	726	38,9	0,1	0,1
<b>Kielce</b>	13,2	-	8,3	6,0	528,4	41 327	30 952	218,3	23,9	17,2
<b>WARMIŃSKO-MAZURSKIE</b>										
bartoszycki	2,8	-	2,5	1,8	260,0	612	330	51,0	0,6	-
braniewski	4,1	1,5	1,9	9,7	202,2	2 774	2 715	43,8	-	-
działdowski	4,3	-	2,8	3,5	245,3	804	800	45,1	-	-
elbląski	2,3	0,0	1,9	2,5	287,6	5 975	5 957	34,1	0,5	0,5
ełcki	3,7	0,7	2,1	5,5	221,2	482	116	41,3	-	-



TABLICA 12

## ZBIORY BIBLIOTECZNE – STAN, UZUPEŁNIANIE, WYDATKI

POWIAT	KSIĘGOZBIÓR					ZBIORY SPECJALNE		WYDATKI NA ZAKUP		
	Przybyło			Ubyło ogółem	stan 31.XII.2003	Ogółem	w tym audiowizualne	Książek	Zbiorów specjalnych	
	Ogółem	w tym z innych bibl.	w tym zakup ks.						Ogółem	w tym audiowizualne
	w tys. woluminów					w jedn. inw.		w tys. zł		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
giżycki	4,4	-	3,8	2,1	198,4	404	367	80,3	4,8	2,8
gołdapski	1,1	-	0,8	1,3	122,6	184	184	16,0	-	-
iławski	5,5	0,1	4,3	2,7	323,4	1 929	1 809	82,3	-	-
kętrzyński	2,5	0,9	0,8	1,6	263,6	1 230	719	18,4	0,2	0,2
lidzbarski	4,2	-	2,1	2,3	215,0	863	862	38,6	0,1	-
mragowski	1,5	-	0,9	6,9	152,6	124	34	18,4	0,2	0,2
nidzicki	1,7	-	1,5	2,2	121,7	550	526	27,9	0,3	0,3
nowomiejski	2,9	-	2,4	2,6	201,0	672	672	36,0	-	-
olecki	2,7	-	2,1	0,8	140,8	159	154	43,6	-	-
olsztyński	6,0	-	3,6	15,1	448,0	2 321	2 321	66,8	0,3	0,3
ostródzki	6,6	-	4,3	3,8	362,8	2 700	2 371	66,8	1,3	0,2
piski	3,2	-	1,6	2,3	214,0	2 861	1 210	30,9	-	-
szczycieński	3,6	0,0	3,2	4,6	238,1	672	647	59,9	0,8	0,2
węgorzewski	2,2	-	1,1	1,8	124,5	691	691	16,8	0,0	0,0
<b>Elbląg</b>	58,7	48,9	8,1	60,4	524,2	51 577	40 290	173,4	19,1	17,7
<b>Olsztyn</b>	23,0	5,0	4,2	24,2	593,9	77 640	30 099	94,6	26,6	8,3
WIELKOPOLSKIE										
chodzieski	4,3	-	3,8	2,6	202,0	4 951	4 880	75,7	1,9	0,0
czarnkowsko-trzcianecki	6,1	-	5,3	6,8	382,5	9 064	8 827	86,9	0,2	0,2
gnieźnieński	8,3	0,7	7,0	6,7	433,6	11 307	11 304	137,1	0,5	0,5
gostyński	7,6	-	5,8	5,8	374,2	10 644	10 644	115,4	1,5	1,5
grodziski	4,5	0,2	4,2	5,1	197,4	839	563	66,4	0,1	0,1
jarociński	3,8	0,0	3,5	6,4	246,7	373	309	64,9	0,6	0,4
kaliski	10,7	-	9,4	9,8	327,0	190	148	189,2	0,8	0,8
kępiński	2,2	-	2,1	2,4	189,9	3 111	3 072	40,9	-	-

TABLICA 12

## ZBIORY BIBLIOTECZNE – STAN, UZUPEŁNIANIE, WYDATKI

POWIAT	KSIĘGOZBIÓR					ZBIORY SPECJALNE		WYDATKI NA ZAKUP		
	Przybyło			Ubyło ogółem	stan 31.XII.2003	Ogółem	w tym audiowizualne	Książek	Zbiorów specjalnych	
	Ogółem	w tym z innych bibl.	w tym zakup ks.						Ogółem	w tym audiowizualne
	w tys. woluminów					w jedn. inw.		w tys. zł		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
kolski	7,2	1,8	3,7	10,9	286,5	271	261	65,0	0,2	-
koniński	7,6	0,1	6,6	2,4	482,9	603	590	131,3	0,2	-
kościański	5,0	-	3,4	4,4	314,9	7 941	7 850	59,2	0,0	-
krotoszyński	3,9	0,5	2,3	5,8	315,4	2 472	2 472	47,0	24,1	24,1
leszczyński	4,2	0,1	3,3	5,7	241,5	671	667	64,5	-	-
międzychodzki	8,8	7,0	1,5	8,9	146,2	349	223	30,0	0,7	-
nowotomyski	7,8	0,0	7,2	10,5	295,7	4 401	4 401	126,3	1,3	1,3
obornicki	1,7	-	1,6	8,6	155,2	5 404	632	27,3	-	-
ostrowski	14,6	1,3	10,3	12,0	482,9	1 246	1 132	192,5	4,1	0,5
ostrzeszowski	2,4	0,0	2,2	1,5	176,3	196	196	41,4	0,5	0,5
pilski	6,7	0,7	3,9	7,1	567,9	52 010	50 587	99,0	6,6	1,2
pleszewski	6,4	-	4,1	11,1	271,5	1 630	1 566	79,4	0,3	0,1
poznański	33,6	3,1	24,1	24,4	962,2	5 706	5 381	405,0	1,1	0,8
rawicki	5,2	0,1	4,6	3,9	270,5	1 395	1 395	72,0	0,8	0,8
słupecki	3,4	0,1	2,9	4,0	206,2	101	101	54,3	-	-
szamotulski	7,9	0,3	6,7	7,6	352,8	1 305	1 141	142,6	-	-
średzki	5,7	0,4	5,0	3,6	248,3	3 332	2 952	92,5	0,2	0,2
śremski	4,1	0,9	2,3	3,0	227,5	106	102	48,5	-	-
turecki	4,5	-	3,6	7,1	220,0	-	-	64,8	-	-
wągrowiecki	4,1	0,5	2,7	5,0	219,0	865	782	51,9	0,0	-
wolsztyński	4,0	0,4	3,3	2,7	202,2	26	9	48,5	0,7	-
wrzesiński	6,2	1,0	3,5	10,9	273,2	5 487	5 487	68,4	2,7	2,7
złotowski	5,6	0,3	4,0	6,5	288,5	4 197	4 196	70,6	0,0	0,0
<b>Kalisz</b>	4,4	0,8	2,0	1,7	306,4	25 745	19 823	37,9	0,0	0,0

TABLICA 12

## ZBIORY BIBLIOTECZNE – STAN, UZUPEŁNIANIE, WYDATKI

POWIAT	KSIĘGOZBIÓR					ZBIORY SPECJALNE		WYDATKI NA ZAKUP		
	Przybyło			Ubyło ogółem	stan 31.XII.2003	Ogółem	w tym audiowizualne	Książek	Zbiorów specjalnych	
	Ogółem	w tym z innych bibl.	w tym zakup ks.						Ogółem	w tym audiowizualne
	w tys. woluminów					w jedn. inw.		w tys. zł		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
<b>Konin</b>	7,7	0,5	2,7	26,4	312,0	29 223	29 015	71,6	7,6	7,5
<b>Leszno</b>	3,6	-	2,2	4,3	228,3	21 573	21 124	51,5	16,1	9,9
<b>Poznań</b>	62,3	0,0	35,2	46,4	1 436,2	243 076	84 880	760,4	59,8	24,8
ZACHODNIOPOMORSKIE										
białogardzki	3,2	-	3,0	4,8	198,9	720	718	60,3	0,1	-
choszczeński	2,8	0,3	1,2	3,6	271,2	618	428	19,8	0,3	0,3
drawski	6,9	4,2	1,5	1,6	247,1	2 089	1 965	27,0	0,3	-
goleniowski	6,1	2,0	3,7	20,6	364,2	22 687	22 681	69,9	2,1	2,0
gryficki	4,3	1,5	2,8	5,9	266,9	4 365	4 206	54,6	1,9	1,9
gryfiński	6,7	0,6	3,9	10,7	418,8	8 091	8 091	68,7	5,9	5,9
kamieński	4,2	-	2,8	1,4	314,1	11 422	11 422	50,1	-	-
kołobrzeski	9,8	0,9	6,9	8,8	283,4	2 085	1 923	125,6	2,3	-
koszaliński	24,5	20,6	2,2	4,4	215,1	831	724	43,8	0,8	-
łobeski	3,8	0,7	2,9	4,1	267,0	9 748	9 747	46,8	3,3	3,3
myśliborski	5,2	-	4,7	1,9	270,0	2 713	2 605	99,8	1,8	0,5
policki	2,4	-	1,3	5,0	200,5	6 591	6 507	28,3	0,5	0,2
pyrzycki	2,7	0,0	1,2	2,3	259,2	3 120	1 262	18,9	0,1	0,1
sławieński	4,6	0,0	3,7	2,1	232,1	226	218	68,5	0,7	0,7
stargardzki	7,5	1,6	4,6	2,9	480,5	16 185	16 180	79,7	2,2	1,8
szczecinecki	3,5	1,3	1,4	2,2	289,4	28	28	29,2	-	-
świdwiński	2,2	-	1,5	1,7	211,1	2 066	2 066	27,2	0,0	0,0
wątecki	2,1	-	1,1	1,2	147,1	2 835	2 496	21,5	-	-
<b>Koszalin</b>	7,7	-	5,5	15,2	424,0	54 456	35 606	132,1	21,0	18,9
<b>Szczecin</b>	43,6	8,0	5,8	49,0	1 530,5	265 345	123 290	112,6	23,9	14,1
<b>Świnoujście</b>	3,6	-	3,3	2,5	185,8	11 384	11 380	72,8	2,1	2,1

TABLICA 13

## CZYTELNICY, WYPOŻYCZENIA, UDOSTĘPNIANIE

POWIAT	CZYTELNICY ogółem	WYPOŻY- CZENIA* ogółem	UDOSTĘP- NIANIE* ogółem	MIEJSCA do korzystania ze zbiorów
	w tys.	w tys. woluminów		
0	1	2	3	4
DOLNOŚLĄSKIE				
bolesławiecki	20,1	544,0	55,3	277
dzierżoniowski	25,7	515,9	147,8	473
głogowski	21,4	405,0	185,8	316
górowski	5,6	116,5	10,8	148
jaworski	15,0	235,8	116,8	323
jeleniogórski	13,3	310,6	36,6	255
kamiennogórski	10,9	267,5	35,7	205
kłodzki	47,0	1 090,5	162,9	850
legnicki	10,1	188,8	41,4	328
lubański	12,8	240,3	43,6	137
lubiński	29,7	591,4	215,0	406
lwówecki	11,1	239,3	62,1	268
milicki	7,1	154,7	26,0	101
oleśnicki	22,7	449,3	121,9	352
oławski	15,4	309,8	61,6	289
polkowicki	14,1	278,9	32,2	381
strzeliński	8,2	139,8	55,1	200
średzki	8,6	129,0	42,5	289
świdnicki	35,3	701,2	192,0	502
trzebnicki	11,2	293,0	43,7	219
wałbrzyski	51,6	1 003,2	295,8	756
wołowski	8,9	176,4	23,3	189
wrocławski	17,7	411,6	109,8	568
ząbkowicki	14,0	280,3	65,7	444

\* Łącznie ze zbiorami specjalnymi.

TABLICA 13

## CZYTELNICY, WYPOŻYCZENIA, UDOSTĘPNIANIE

POWIAT	CZYTELNICY ogółem	WYPOŻY- CZENIA* ogółem	UDOSTĘP- NIANIE* ogółem	MIEJSCA do korzystania ze zbiorów
	w tys.	w tys. woluminów		
0	1	2	3	4
zgorzelecki	23,6	513,6	110,7	343
złotoryjski	11,1	267,8	105,4	266
<b>Jelenia Góra</b>	20,7	440,9	109,3	101
<b>Legnica</b>	29,5	652,1	251,1	289
<b>Wrocław</b>	128,7	3 165,6	640,2	952
KUJAWSKO-POMORSKIE				
aleksandrowski	8,3	188,5	61,7	112
brodnicki	17,6	341,8	59,2	354
bydgoski	13,2	267,4	49,8	218
chełmiński	10,3	193,4	47,1	155
golubsko-dobrzyński	8,2	147,6	23,3	189
grudziądzki	6,7	155,2	25,6	167
inowrocławski	31,2	475,3	148,9	557
lipnowski	10,6	272,5	45,9	220
mogileński	8,3	181,9	31,4	163
nakielski	17,3	337,5	75,1	288
radziejowski	9,0	186,9	46,8	172
rypiński	8,4	235,2	41,2	177
sępoleński	7,5	162,3	48,3	141
świecki	16,8	282,8	39,3	229
toruński	17,2	302,0	54,3	463
tucholski	8,2	170,9	20,2	182
wąbrzeski	5,4	77,7	6,5	132
włocławski	12,5	306,2	38,8	261

\* Łącznie ze zbiorami specjalnymi.

TABLICA 13

## CZYTELNICY, WYPOŻYCZENIA, UDOSTĘPNIANIE

POWIAT	CZYTELNICY ogółem	WYPOŻY- CZENIA* ogółem	UDOSTĘP- NIANIE* ogółem	MIEJSCA do korzystania ze zbiorów
	w tys.	w tys. woluminów		
0	1	2	3	4
żniński	14,8	305,1	51,2	299
<b>Bydgoszcz</b>	53,3	937,6	237,2	542
<b>Grudziądz</b>	21,4	428,8	109,1	253
<b>Toruń</b>	44,0	894,7	236,4	424
<b>Włocławek</b>	30,0	628,0	206,0	264
LUBELSKIE				
białski	17,0	369,9	99,3	308
biłgorajski	17,6	370,8	71,7	454
chełmski	11,9	247,9	38,2	302
hrubieszowski	13,0	225,7	24,7	225
janowski	7,8	145,5	18,2	159
krasnostawski	14,2	247,2	49,0	219
kraśnicki	19,1	448,2	64,8	302
lubartowski	21,8	490,2	75,8	481
lubelski	24,2	467,4	67,8	685
łęczyński	14,6	246,0	31,0	214
łukowski	17,7	367,4	52,7	324
opolski	14,0	260,6	28,4	376
parczewski	5,5	91,1	36,7	147
puławski	28,2	503,5	64,2	252
radzyński	12,0	264,1	72,5	178
rycki	11,3	228,9	25,7	210
świdnicki	15,5	272,1	50,3	210
tomaszowski	16,8	332,6	44,5	288
włodawski	8,7	162,2	36,0	138

\* Łącznie ze zbiorami specjalnymi.

TABLICA 13

## CZYTELNICY, WYPOŻYCZENIA, UDOSTĘPNIANIE

POWIAT	CZYTELNICY ogółem	WYPOŻY- CZENIA* ogółem	UDOSTĘP- NIANIE* ogółem	MIEJSCA do korzystania ze zbiorów
	w tys.	w tys. woluminów		
0	1	2	3	4
zamojski	15,3	313,7	17,2	210
<b>Biała-Podlaska</b>	21,4	369,2	102,1	138
<b>Chełm</b>	25,5	377,6	146,4	93
<b>Lublin</b>	86,6	1 926,6	269,0	593
<b>Zamość</b>	22,6	294,3	83,3	128
LUBUSKIE				
gorzowski	6,8	149,3	14,3	157
krośnieński	12,4	223,4	67,3	271
międzyrzecki	12,9	402,2	106,9	334
nowosolski	17,7	381,8	151,1	424
słubicki	8,2	166,5	37,3	284
strzelecko-drezdenecki	7,2	186,3	43,6	173
sulęciński	5,2	106,9	22,0	179
świebodziński	9,7	235,2	46,9	206
wschowski	7,0	142,7	23,8	152
zielonogórski	16,1	318,6	148,7	507
żagański	19,2	438,7	281,7	436
żarski	21,1	449,8	387,5	446
<b>Gorzów Wielkopolski</b>	35,6	614,7	172,6	297
<b>Zielona Góra</b>	32,0	568,5	331,9	305
ŁÓDZKIE				
bełchatowski	22,9	412,6	101,8	275
brzeziński	5,4	93,0	37,6	136
kutnowski	21,6	436,4	87,2	389
łaski	9,7	153,7	32,5	186
łęczycki	8,0	142,9	31,2	119

\* Łącznie ze zbiorami specjalnymi.

TABLICA 13

## CZYTELNICY, WYPOŻYCZENIA, UDOSTĘPNIANIE

POWIAT	CZYTELNICY ogółem	WYPOŻY- CZENIA* ogółem	UDOSTĘP- NIANIE* ogółem	MIEJSCA do korzystania ze zbiorów
	w tys.	w tys. woluminów		
0	1	2	3	4
łowicki	9,2	161,6	45,5	170
łódzki wschodni	8,8	150,0	20,4	126
opoczyński	9,7	161,0	43,8	235
pabianicki	20,1	327,2	98,4	267
pajęczański	10,2	179,2	31,9	264
piotrkowski	11,7	289,7	80,3	285
poddębicki	8,8	147,8	32,2	236
radomszczański	24,5	433,4	246,2	484
rawski	7,6	107,5	45,5	158
sieradzki	34,3	722,9	130,4	508
skierniewicki	5,5	88,9	17,2	226
tomaszowski	18,8	436,6	64,2	270
wieluński	21,5	340,5	71,2	414
wieruszowski	6,9	122,2	20,1	227
zduńskowolski	9,3	193,4	54,4	132
zgierski	27,2	479,1	71,5	412
<b>Łódź</b>	143,1	3 036,6	960,8	1 338
<b>Piotrków Trybunalski</b>	22,5	409,7	216,2	110
<b>Skierniewice</b>	12,2	238,0	75,7	75
MAŁOPOLSKIE				
bocheński	27,8	436,3	191,2	572
brzeski	18,6	413,3	37,8	337
chrzanowski	41,2	875,3	167,1	329
dąbrowski	10,3	172,9	40,0	153
gorlicki	23,4	505,4	85,8	272

\* Łącznie ze zbiorami specjalnymi.



TABLICA 13

## CZYTELNICY, WYPOŻYCZENIA, UDOSTĘPNIANIE

POWIAT	CZYTELNICY ogółem	WYPOŻY- CZENIA* ogółem	UDOSTĘP- NIANIE* ogółem	MIEJSCA do korzystania ze zbiorów
	w tys.	w tys. woluminów		
0	1	2	3	4
krakowski	30,1	594,4	58,5	401
limanowski	23,4	421,8	105,6	315
miechowski	9,2	135,0	37,0	122
myślenicki	17,3	318,7	90,1	182
nowosądecki	35,6	815,2	103,7	497
nowotarski	31,9	524,2	117,7	631
olkuski	26,5	525,3	45,8	252
oświęcimski	37,2	659,8	147,8	343
proszowicki	7,1	95,0	13,2	84
suski	15,8	265,6	35,2	329
tarnowski	33,9	744,2	78,9	666
tatrzański	11,3	218,7	50,4	174
wadowicki	25,9	473,2	114,9	401
wielicki	18,7	330,1	43,9	162
<b>Kraków</b>	207,5	3 861,9	950,6	1 257
<b>Nowy Sącz</b>	22,2	539,2	108,8	91
<b>Tarnów</b>	34,1	583,1	147,7	181
MAZOWIECKIE				
białobrzeski	4,2	76,6	30,1	136
ciechanowski	20,7	376,7	143,0	225
garwoliński	16,3	265,4	76,7	372
gostyniński	7,7	122,4	24,8	187
grodziski	10,8	192,0	29,2	144
grójecki	14,7	199,3	22,3	144
kozienski	9,2	192,4	21,2	152

\* Łącznie ze zbiorami specjalnymi.

TABLICA 13

## CZYTELNICY, WYPOŻYCZENIA, UDOSTĘPNIANIE

POWIAT	CZYTELNICY ogółem	WYPOŻY- CZENIA* ogółem	UDOSTĘP- NIANIE* ogółem	MIEJSCA do korzystania ze zbiorów
	w tys.	w tys. woluminów		
0	1	2	3	4
legionowski	14,3	365,1	46,5	127
lipski	6,1	135,0	24,8	149
łosicki	4,1	123,9	23,4	99
makowski	7,6	131,8	27,9	208
miński	24,0	438,7	119,6	311
mławski	11,6	167,1	51,5	357
nowodworski	13,2	232,5	80,1	153
ostrołęcki	10,2	151,2	38,3	377
ostrowski	12,3	238,5	74,5	249
otwocki	20,9	360,1	37,9	260
piaseczyński	21,9	419,9	40,5	280
płocki	15,2	326,6	47,7	288
płoński	13,1	209,3	59,5	144
pruszkowski	22,9	464,2	58,5	157
przasnyski	8,0	120,6	33,6	212
przysuski	6,9	124,4	14,8	132
pułtuski	8,5	142,5	20,7	138
radomski	20,8	363,7	94,4	375
siedlecki	10,8	260,9	19,4	255
sierpecki	10,2	198,4	40,8	173
sochaczewski	13,6	233,9	44,8	179
sokołowski	8,6	152,0	12,6	212
szydłowiecki	4,7	86,7	11,5	94
warszawski zachodni	11,4	257,6	36,8	143

\* Łącznie ze zbiorami specjalnymi.

TABLICA 13

## CZYTELNICY, WYPOŻYCZENIA, UDOSTĘPNIANIE

POWIAT	CZYTELNICY ogółem	WYPOŻY- CZENIA* ogółem	UDOSTĘP- NIANIE* ogółem	MIEJSCA do korzystania ze zbiorów
	w tys.	w tys. woluminów		
0	1	2	3	4
węgrowski	9,0	158,6	12,9	245
wołomiński	24,5	543,7	59,9	409
wyszkowski	12,8	194,2	102,4	312
zwoleński	4,7	101,3	37,1	145
żuromiński	6,0	87,4	40,0	167
żyrardowski	10,5	173,6	22,0	197
<b>Ostrołęka</b>	19,8	157,2	56,0	92
<b>Płock</b>	40,8	971,3	137,3	223
<b>Radom</b>	27,4	392,6	417,9	207
<b>Siedlce</b>	22,4	841,4	121,8	73
<b>Warszawa</b>	349,7	6 904,2	2 008,0	3 422
OPOLSKIE				
brzeski	21,3	347,7	139,5	458
głubczycki	6,8	142,8	27,2	150
kędzierzyńsko-kozielski	14,0	302,8	145,5	332
kluczborski	12,2	203,3	46,2	192
krapkowicki	13,7	234,9	124,1	383
namysłowski	6,0	81,7	27,7	136
nyski	25,0	497,2	154,1	588
oleski	15,0	276,5	49,5	376
opolski	17,9	320,6	68,5	521
prudnicki	9,0	151,8	35,1	327
strzelecki	13,4	209,2	51,0	270
<b>Opole</b>	27,1	681,8	362,9	289

\* Łącznie ze zbiorami specjalnymi.

TABLICA 13

## CZYTELNICY, WYPOŻYCZENIA, UDOSTĘPNIANIE

POWIAT	CZYTELNICY ogółem	WYPOŻY- CZENIA* ogółem	UDOSTĘP- NIANIE* ogółem	MIEJSCA do korzystania ze zbiorów
	w tys.	w tys. woluminów		
0	1	2	3	4
<b>PODKARPACKIE</b>				
bieszczadzki	4,5	83,6	18,2	167
brzozowski	12,8	261,6	52,3	428
dębicki	26,5	559,5	95,5	422
jarosławski	15,6	235,2	62,5	355
jasielski	20,5	416,1	129,0	275
kolbuszowski	11,1	232,9	37,1	342
krośnieński	15,1	268,3	50,8	392
leski	6,8	130,3	29,5	232
leżajski	13,6	287,7	58,3	290
lubaczowski	10,5	175,6	60,0	410
łańcucki	19,9	417,5	99,5	442
mielecki	34,0	672,9	128,8	524
niżański	10,9	198,8	24,1	326
przemyski	8,5	141,7	26,5	415
przeworski	11,5	184,3	37,0	324
ropczycko-sędziszowski	12,7	288,3	63,1	209
rzeszowski	29,8	614,3	91,2	840
sanocki	22,4	478,1	90,6	376
stalowowolski	24,0	492,6	76,1	289
strzyżowski	13,6	549,7	74,8	452
tarnobrzeski	8,9	150,1	23,0	228
<b>Krosno</b>	18,7	412,7	143,8	172
<b>Przemyśl</b>	14,9	192,9	109,7	132
<b>Rzeszów</b>	44,9	977,4	336,4	253
<b>Tarnobrzeg</b>	15,9	317,6	122,6	128

\* Łącznie ze zbiorami specjalnymi.

TABLICA 13

## CZYTELNICY, WYPOŻYCZENIA, UDOSTĘPNIANIE

POWIAT	CZYTELNICY ogółem	WYPOŻY- CZENIA* ogółem	UDOSTĘP- NIANIE* ogółem	MIEJSCA do korzystania ze zbiorów
	w tys.	w tys. woluminów		
0	1	2	3	4
<b>PODLASKIE</b>				
augustowski	11,6	228,6	41,2	274
białostocki	21,2	423,5	68,9	429
bielski	7,5	153,8	58,2	149
grajewski	6,8	146,6	12,5	145
hajnowski	9,5	182,4	75,0	175
kolneński	5,5	140,1	31,1	124
łomżyński	7,7	189,2	18,0	228
moniecki	6,0	116,5	25,7	115
sejneński	3,6	47,8	4,5	107
siemiatycki	8,1	180,1	32,1	105
sokólski	13,1	340,9	76,8	274
suwalski	5,8	118,9	14,2	118
wysokomazowiecki	6,0	97,6	10,5	158
zambrowski	5,5	120,1	13,8	118
<b>Białystok</b>	50,4	827,9	313,1	272
<b>Łomża</b>	13,7	271,6	80,0	98
<b>Suwałki</b>	13,6	242,8	113,3	86
<b>POMORSKIE</b>				
bytowski	13,4	278,8	109,0	328
chojnicki	14,7	245,0	78,9	184
człuchowski	9,5	254,7	99,4	182
gdański	10,3	259,6	56,5	123
kartuski	15,1	358,3	116,9	201

\* Łącznie ze zbiorami specjalnymi.

TABLICA 13

## CZYTELNICY, WYPOŻYCZENIA, UDOSTĘPNIANIE

POWIAT	CZYTELNICY ogółem	WYPOŻY- CZENIA* ogółem	UDOSTĘP- NIANIE* ogółem	MIEJSCA do korzystania ze zbiorów
	w tys.	w tys. woluminów		
0	1	2	3	4
kościerski	11,3	207,1	49,7	155
kwidzyński	13,1	238,5	41,1	250
łęborski	13,5	249,4	81,7	209
malborski	8,5	185,6	34,2	84
nowodworski	7,6	127,3	24,4	154
pucki	8,6	238,1	50,8	114
słupski	13,7	307,3	102,0	257
starogardzki	18,8	431,6	188,6	217
sztumski	6,4	109,8	36,8	107
tczewski	24,1	584,9	153,6	221
wejherowski	32,7	614,2	218,3	325
<b>Gdańsk</b>	71,3	1 668,5	626,4	647
<b>Gdynia</b>	52,9	1 126,7	611,9	400
<b>Słupsk</b>	27,6	503,6	176,5	211
<b>Sopot</b>	9,5	165,8	85,4	144
ŚLĄSKIE				
będziński	36,1	833,6	228,3	526
bielski	30,5	655,9	67,7	345
bieruńsko-lędziński	10,4	217,1	26,6	116
cieszyński	35,5	599,1	90,5	299
częstochowski	16,6	353,4	36,4	340
gliwicki	23,8	614,1	75,2	300
kłobucki	12,8	246,7	41,7	248
lubliniecki	16,5	338,7	81,2	321

\* Łącznie ze zbiorami specjalnymi.

TABLICA 13

## CZYTELNICY, WYPOŻYCZENIA, UDOSTĘPNIANIE

POWIAT	CZYTELNICY ogółem	WYPOŻY- CZENIA* ogółem	UDOSTĘP- NIANIE* ogółem	MIEJSCA do korzystania ze zbiorów
	w tys.	w tys. woluminów		
0	1	2	3	4
mikołowski	20,7	529,0	81,8	170
myszkowski	9,3	172,2	84,7	147
pszczyński	25,7	489,4	58,5	272
raciborski	22,7	592,3	56,8	350
rybnicki	14,6	323,6	22,7	217
tarnogórski	33,5	627,8	142,9	372
wodzisławski	35,4	897,6	160,2	434
zawierciański	28,0	873,8	75,4	298
żywiecki	25,7	438,9	49,4	359
<b>Bielsko-Biała</b>	48,9	1 161,2	440,6	295
<b>Bytom</b>	24,1	532,6	66,0	198
<b>Chorzów</b>	25,5	493,7	122,5	252
<b>Częstochowa</b>	63,9	1 210,5	445,7	452
<b>Dąbrowa Górnicza</b>	36,8	853,8	407,8	262
<b>Gliwice</b>	44,0	1 082,5	133,3	336
<b>Jastrzębie-Zdrój</b>	33,4	860,4	107,6	212
<b>Jaworzno</b>	31,0	703,4	182,1	213
<b>Katowice</b>	120,6	2 309,4	537,7	771
<b>Mysłowice</b>	18,3	369,4	107,3	191
<b>Piekary Śląskie</b>	10,5	328,6	89,5	166
<b>Ruda Śląska</b>	21,0	500,5	41,2	196
<b>Rybnik</b>	36,7	718,1	241,2	303
<b>Siemianowice Śląskie</b>	15,6	289,7	45,7	184
<b>Sosnowiec</b>	64,7	1 437,5	429,7	507
<b>Świętochłowice</b>	10,6	259,3	79,4	87

\* Łącznie ze zbiorami specjalnymi.

TABLICA 13

## CZYTELNICY, WYPOŻYCZENIA, UDOSTĘPNIANIE

POWIAT	CZYTELNICY ogółem	WYPOŻY- CZENIA* ogółem	UDOSTĘP- NIANIE* ogółem	MIEJSCA do korzystania ze zbiorów
	w tys.	w tys. woluminów		
0	1	2	3	4
<b>Tychy</b>	37,2	699,6	256,9	275
<b>Zabrze</b>	40,0	808,6	163,2	197
<b>Żory</b>	15,4	334,9	76,9	202
ŚWIĘTOKRZYSKIE				
buski	9,8	141,7	26,9	189
jędrzejowski	12,9	251,4	43,7	302
kazimierski	4,1	73,4	19,1	124
kielecki	24,2	474,4	98,3	509
konecki	15,1	265,2	142,3	279
opatowski	9,6	194,3	26,3	266
ostrowiecki	19,0	321,7	321,5	254
pińczowski	7,5	123,6	46,1	171
sandomierski	13,7	258,1	59,2	268
skarżyski	11,2	195,9	100,8	144
starachowicki	16,3	275,0	92,3	288
staszowski	10,0	215,3	53,7	192
włoszczowski	7,8	127,5	28,7	150
<b>Kielce</b>	59,2	1 220,1	628,5	265
WARMIŃSKO-MAZURSKIE				
bartoszycki	10,9	229,7	68,2	200
braniewski	8,3	153,9	56,9	156
działdowski	13,3	292,3	34,2	292
elbląski	9,6	152,3	72,3	233
ełcki	14,1	235,4	27,1	151

\* Łącznie ze zbiorami specjalnymi.



TABLICA 13

## CZYTELNICY, WYPOŻYCZENIA, UDOSTĘPNIANIE

POWIAT	CZYTELNICY ogółem	WYPOŻY- CZENIA* ogółem	UDOSTĘP- NIANIE* ogółem	MIEJSCA do korzystania ze zbiorów
	w tys.	w tys. woluminów		
0	1	2	3	4
giżycki	11,8	258,2	46,2	173
gołdapski	4,9	113,2	25,7	92
iławski	17,1	310,1	67,9	263
kętrzyński	13,5	332,0	135,7	383
lidzbarski	8,9	195,8	75,3	228
mragowski	7,6	105,5	30,8	150
niedzicki	6,0	99,2	39,2	186
nowomiejski	7,7	154,1	44,7	215
olecki	6,0	128,0	30,0	128
olsztyński	19,6	368,2	123,2	594
ostródzki	19,7	392,1	126,7	371
piski	8,8	173,5	46,9	172
szczycieński	12,2	269,3	129,2	320
węgorzewski	4,5	102,1	17,3	76
<b>Elbląg</b>	37,5	465,7	311,5	261
<b>Olsztyn</b>	43,2	716,9	424,6	450
WIELKOPOLSKIE				
chodzieski	9,7	229,9	295,5	152
czarnkowsko-trzcianecki	17,6	352,3	166,0	450
gnieźnieński	26,2	509,3	176,5	328
gostyński	14,8	333,6	67,0	281
grodziski	9,1	237,4	66,3	204
jarociński	12,9	308,5	49,7	237
kaliski	13,0	236,1	17,8	344
kępiński	7,6	142,1	20,2	224

\* Łącznie ze zbiorami specjalnymi.

TABLICA 13

## CZYTELNICY, WYPOŻYCZENIA, UDOSTĘPNIANIE

POWIAT	CZYTELNICY ogółem	WYPOŻY- CZENIA* ogółem	UDOSTĘP- NIANIE* ogółem	MIEJSCA do korzystania ze zbiorów
	w tys.	w tys. woluminów		
0	1	2	3	4
kolski	12,9	256,2	57,1	223
koński	16,4	400,7	37,4	315
kościański	15,8	345,0	72,7	260
krotoszyński	14,8	449,7	34,5	235
leszczyński	7,5	146,2	20,9	205
międzychodzki	8,1	149,3	14,6	155
nowotomyski	16,9	401,6	161,3	272
obornicki	12,0	233,7	36,6	192
ostrowski	31,6	681,3	99,6	406
ostrzeszowski	7,6	121,7	30,0	177
pilski	29,3	712,7	234,2	369
pleszewski	15,5	295,0	77,5	210
poznański	50,6	1 125,2	135,2	589
rawicki	13,1	264,8	60,5	192
słupecki	8,5	145,8	29,7	212
szamotulski	18,4	386,5	119,2	213
średzki	13,1	264,9	53,6	146
śremski	10,3	269,7	59,7	171
turecki	11,1	201,8	18,8	244
wągrowiecki	12,4	319,7	86,6	208
wolsztyński	8,7	161,9	46,8	172
wrzesiński	13,6	303,1	47,1	302
złotowski	14,0	224,0	71,1	258
<b>Kalisz</b>	17,5	344,7	38,8	149

\* Łącznie ze zbiorami specjalnymi.

TABLICA 13

## CZYTELNICY, WYPOŻYCZENIA, UDOSTĘPNIANIE

POWIAT	CZYTELNICY ogółem	WYPOŻY- CZENIA* ogółem	UDOSTĘP- NIANIE* ogółem	MIEJSCA do korzystania ze zbiorów
	w tys.	w tys. woluminów		
0	1	2	3	4
<b>Konin</b>	18,4	347,0	52,2	145
<b>Leszno</b>	17,9	487,2	157,1	163
<b>Poznań</b>	116,0	2 572,0	570,5	816
ZACHODNIOPOMORSKIE				
białogardzki	6,9	138,3	55,7	164
choszczeński	7,2	194,1	71,0	299
drawski	8,3	130,5	56,8	276
goleniowski	16,6	432,7	238,6	421
gryficki	13,1	240,7	62,9	381
gryfiński	19,1	431,9	297,1	362
kamieński	16,1	297,2	197,9	346
kołobrzeski	15,8	322,8	204,4	242
koszaliński	8,9	156,4	110,4	347
łobeski	8,9	321,7	237,4	257
myśliborski	11,9	295,3	111,7	343
policki	12,8	588,1	96,6	221
pyrzycki	9,9	182,3	127,6	274
sławieński	10,7	210,7	74,3	218
stargardzki	23,3	425,0	450,7	436
szczecinecki	15,5	231,9	140,7	285
świdwiński	6,7	118,2	76,5	336
wątecki	6,9	125,3	87,7	150
<b>Koszalin</b>	30,2	481,3	237,5	368
<b>Szczecin</b>	84,3	1 402,5	744,1	988
<b>Świnoujście</b>	7,6	192,4	48,5	100

\* Łącznie ze zbiorami specjalnymi.

TABLICA 14

## PRACOWNICY DZIAŁALNOŚCI PODSTAWOWEJ

POWIAT	OGÓŁEM	PEŁNOZA- TRUDNIENI	Z KWALIFIKACJAMI BIBLIOTEKARSKIMI	
			wyższymi	średnimi
0	1	2	3	4
DOLNOŚLĄSKIE				
bolestawiecki	32	25	3	17
dzierżoniowski	49	35	13	12
głogowski	45	32	6	12
górowski	21	16	4	15
jaworski	32	27	7	11
jeleniogórski	27	14	-	4
kamiennogórski	16	15	1	7
kłodzki	97	74	22	47
legnicki	27	21	6	18
lubański	28	20	5	15
lubiński	55	37	15	24
lwówecki	34	22	1	17
milicki	17	11	2	6
oleśnicki	44	37	15	19
oławski	31	20	6	22
polkowicki	36	24	4	12
strzeliński	19	13	1	9
średzki	24	11	-	14
świdnicki	69	47	18	27
trzebnicki	21	14	3	17
wałbrzyski	98	85	25	45
wołowski	20	18	3	14
wrocławski	50	34	9	26
ząbkowicki	40	22	6	19

TABLICA 14

## PRACOWNICY DZIAŁALNOŚCI PODSTAWOWEJ

POWIAT	OGÓŁEM	PEŁNOZA- TRUDNIENI	Z KWALIFIKACJAMI BIBLIOTEKARSKIMI	
			wyższymi	średnimi
0	1	2	3	4
zgorzelecki	48	40	11	27
złotoryjski	29	22	4	17
<b>Jelenia Góra</b>	40	33	14	23
<b>Legnica</b>	80	74	25	39
<b>Wrocław</b>	233	228	94	130
KUJAWSKO-POMORSKIE				
aleksandrowski	20	13	5	9
brodnicki	39	19	8	15
bydgoski	30	18	10	8
chełmiński	23	14	3	12
golubsko-dobrzyński	25	14	2	8
grudziądzki	13	7	3	4
inowrocławski	65	36	24	25
lipnowski	28	24	4	17
mogileński	19	13	3	11
nakielski	37	24	8	18
radziejowski	21	18	2	15
rypiński	24	12	4	10
sępoleński	22	15	3	13
świecki	41	25	7	20
toruński	38	29	10	18
tucholski	26	14	2	9
wąbrzeski	17	12	4	7
włocławski	38	21	5	11

TABLICA 14

## PRACOWNICY DZIAŁALNOŚCI PODSTAWOWEJ

POWIAT	OGÓŁEM	PEŁNOZA- TRUDNIENI	Z KWALIFIKACJAMI BIBLIOTEKARSKIMI	
			wyższymi	średnimi
0	1	2	3	4
żniński	35	21	5	19
<b>Bydgoszcz</b>	111	89	56	27
<b>Grudziądz</b>	35	33	14	17
<b>Toruń</b>	94	84	35	36
<b>Włocławek</b>	52	52	20	24
LUBELSKIE				
białski	52	29	7	18
biłgorajski	53	33	10	34
chełmski	41	25	5	24
hrubieszowski	34	20	8	20
janowski	23	17	3	9
krasnostawski	39	25	10	25
kraśnicki	52	27	9	31
lubartowski	57	35	7	37
lubelski	70	38	13	42
łęczyński	33	23	9	14
łukowski	43	34	4	18
opolski	45	25	2	29
parczewski	29	15	3	10
puławski	51	39	6	34
radzyński	34	19	7	14
rycki	30	14	4	19
świdnicki	26	20	6	13
tomaszowski	39	25	5	32
włodawski	28	14	5	10

TABLICA 14

## PRACOWNICY DZIAŁALNOŚCI PODSTAWOWEJ

POWIAT	OGÓŁEM	PEŁNOZA- TRUDNIENI	Z KWALIFIKACJAMI BIBLIOTEKARSKIMI	
			wyższymi	średnimi
0	1	2	3	4
zamojski	43	29	7	25
<b>Biała Podlaska</b>	41	41	20	20
<b>Chełm</b>	48	47	17	21
<b>Lublin</b>	166	156	72	71
<b>Zamość</b>	42	41	16	23
LUBUSKIE				
gorzowski	16	11	2	6
krośnieński	28	19	8	11
międzyrzecki	28	13	1	11
nowosolski	49	32	8	28
słubicki	23	15	4	8
strzelecko-drezdenecki	23	10	3	6
sulęciński	18	8	-	7
świebodziński	20	14	2	13
wschowski	18	16	2	9
zielonogórski	38	22	5	15
żagański	39	24	4	23
żarski	45	39	13	23
<b>Gorzów Wielkopolski</b>	64	59	14	36
<b>Zielona Góra</b>	64	55	44	14
ŁÓDZKIE				
bełchatowski	45	37	8	23
brzeziński	11	8	2	8
kutnowski	58	45	16	17
łaski	31	18	5	11
łęczycki	22	19	2	13

TABLICA 14

## PRACOWNICY DZIAŁALNOŚCI PODSTAWOWEJ

POWIAT	OGÓŁEM	PEŁNOZA- TRUDNIENI	Z KWALIFIKACJAMI BIBLIOTEKARSKIMI	
			wyższymi	średnimi
0	1	2	3	4
łowicki	41	23	11	16
łódzki wschodni	18	13	3	7
opoczyński	29	19	3	12
pabianicki	37	31	8	11
pajęczański	39	24	5	15
piotrkowski	44	14	6	11
poddębicki	41	21	4	12
radomszczański	48	34	17	15
rawski	22	16	5	9
sieradzki	65	48	20	15
skierniewicki	24	14	3	5
tomaszowski	44	30	7	18
wieluński	47	26	10	16
wieruszowski	38	15	3	17
zduńskowolski	28	19	14	6
zgierski	67	47	15	28
<b>Łódź</b>	360	325	116	152
<b>Piotrków Trybunalski</b>	27	26	9	16
<b>Skierniewice</b>	26	26	10	16
<b>MAŁOPOLSKIE</b>				
bocheński	59	33	19	19
brzeski	40	22	4	17
chrzanowski	83	63	27	38
dąbrowski	30	13	3	12
gorlicki	48	29	9	21



TABLICA 14

## PRACOWNICY DZIAŁALNOŚCI PODSTAWOWEJ

POWIAT	OGÓŁEM	PEŁNOZA- TRUDNIENI	Z KWALIFIKACJAMI BIBLIOTEKARSKIMI	
			wyższymi	średnimi
0	1	2	3	4
krakowski	77	37	11	32
limanowski	41	17	8	15
miechowski	29	14	7	8
myślenicki	43	23	4	24
nowosądecki	79	39	18	24
nowotarski	74	24	8	38
olkuski	61	43	6	23
oświęcimski	75	45	26	28
proszowicki	21	11	3	8
suski	43	27	4	24
tarnowski	81	45	7	44
tatrzański	24	12	2	11
wadowicki	60	27	10	21
wielicki	42	28	9	21
<b>Kraków</b>	308	259	169	98
<b>Nowy Sącz</b>	36	36	15	18
<b>Tarnów</b>	54	53	22	27
MAZOWIECKIE				
białobrzeski	18	15	2	6
ciechanowski	39	32	13	18
garwoliński	39	30	6	22
gostyniński	20	18	7	3
grodziski	25	20	4	10
grójecki	28	21	2	15
koziński	34	23	8	10

TABLICA 14

## PRACOWNICY DZIAŁALNOŚCI PODSTAWOWEJ

POWIAT	OGÓŁEM	PEŁNOZA- TRUDNIENI	Z KWALIFIKACJAMI BIBLIOTEKARSKIMI	
			wyższymi	średnimi
0	1	2	3	4
legionowski	29	19	3	16
lipski	21	13	2	9
łosicki	14	10	-	7
makowski	33	22	2	19
miński	50	31	13	21
mławski	32	21	8	12
nowodworski	35	22	8	6
ostrołęcki	40	24	5	10
ostrowski	32	22	2	20
otwocki	47	31	8	14
piaseczyński	43	29	8	16
płocki	43	34	8	10
płoński	28	17	5	11
pruszkowski	54	36	8	27
przasnyski	27	17	3	18
przysuski	21	16	6	8
pułtuski	23	20	7	10
radomski	58	36	14	30
siedlecki	30	17	2	10
sierpecki	27	19	9	10
sochaczewski	33	24	9	5
sokołowski	34	21	4	8
szydłowiecki	16	12	1	11
warszawski zachodni	27	15	4	12

TABLICA 14

## PRACOWNICY DZIAŁALNOŚCI PODSTAWOWEJ

POWIAT	OGÓŁEM	PEŁNOZA- TRUDNIENI	Z KWALIFIKACJAMI BIBLIOTEKARSKIMI	
			wyższymi	średnimi
0	1	2	3	4
węgrowski	32	19	4	14
wołomiński	58	41	10	36
wyszkowski	46	30	4	19
zwoleński	19	9	3	8
żuromiński	23	17	2	11
żyrardowski	30	21	7	7
<b>Ostrołęka</b>	32	31	11	18
<b>Płock</b>	86	80	44	19
<b>Radom</b>	50	48	18	30
<b>Siedlce</b>	24	24	9	11
<b>Warszawa</b>	878	754	296	270
OPOLSKIE				
brzeski	54	27	9	22
głubczycki	17	10	2	9
kędzierzyński-kozielski	42	29	6	16
kluczborski	31	17	5	13
krapkowicki	48	19	2	19
namysłowski	19	12	2	5
nyski	64	43	9	31
oleski	39	16	7	9
opolski	62	25	3	18
prudnicki	28	13	-	12
strzelecki	34	21	3	10
<b>Opole</b>	88	67	34	29

TABLICA 14

## PRACOWNICY DZIAŁALNOŚCI PODSTAWOWEJ

POWIAT	OGÓŁEM	PEŁNOZA- TRUDNIENI	Z KWALIFIKACJAMI BIBLIOTEKARSKIMI	
			wyższymi	średnimi
0	1	2	3	4
PODKARPACKIE				
bieszczadzki	19	10	1	12
brzozowski	44	18	8	17
dębicki	63	40	4	41
jarosławski	50	27	3	31
jasielski	44	29	11	20
kolbuszowski	37	20	3	17
krośnieński	44	18	7	18
leski	27	13	1	15
leżajski	38	27	3	22
lubaczowski	33	13	5	19
łańcucki	50	26	10	37
mielecki	80	51	18	35
niżański	36	26	3	14
przemyski	39	9	-	18
przeworski	51	23	3	23
ropczycko-sędziszowski	38	23	4	26
rzeszowski	95	31	5	57
sanocki	68	34	14	37
stalowowolski	53	45	15	28
strzyżowski	43	21	3	31
tarnobrzeski	26	12	-	15
<b>Krosno</b>	37	34	18	19
<b>Przemyśl</b>	33	31	16	14
<b>Rzeszów</b>	80	79	24	42
<b>Tarnobrzeg</b>	35	34	10	22

TABLICA 14

## PRACOWNICY DZIAŁALNOŚCI PODSTAWOWEJ

POWIAT	OGÓŁEM	PEŁNOZA- TRUDNIENI	Z KWALIFIKACJAMI BIBLIOTEKARSKIMI	
			wyższymi	średnimi
0	1	2	3	4
PODLASKIE				
augustowski	34	23	3	22
białostocki	51	42	12	31
bielski	18	17	4	10
grajewski	17	15	1	11
hajnowski	25	21	4	14
kolneński	23	21	5	11
łomżyński	25	23	4	16
moniecki	20	16	5	10
sejneński	12	6	-	7
siemiatycki	21	21	3	14
sokółski	42	33	4	32
suwalski	20	12	-	11
wysokomazowiecki	20	14	1	13
zambrowski	14	11	-	11
<b>Białystok</b>	90	88	45	31
<b>Łomża</b>	29	28	5	19
<b>Suwałki</b>	23	23	6	14
POMORSKIE				
bytowski	36	22	4	24
chojnicki	39	25	9	13
człuchowski	32	18	5	14
gdański	23	17	5	9
kartuski	37	24	7	21

TABLICA 14

## PRACOWNICY DZIAŁALNOŚCI PODSTAWOWEJ

POWIAT	OGÓŁEM	PEŁNOZA- TRUDNIENI	Z KWALIFIKACJAMI BIBLIOTEKARSKIMI	
			wyższymi	średnimi
0	1	2	3	4
kościerski	24	17	2	19
kwidzyński	34	23	4	13
łęborski	26	20	7	8
malborski	16	9	5	6
nowodworski	25	12	1	11
pucki	25	14	7	6
słupski	32	21	2	19
starogardzki	37	28	10	21
sztumski	18	13	2	7
tczewski	48	36	10	22
wejherowski	66	50	12	38
<b>Gdańsk</b>	172	160	60	68
<b>Gdynia</b>	103	84	23	60
<b>Słupsk</b>	53	49	18	25
<b>Sopot</b>	21	21	7	14
ŚLĄSKIE				
będziński	81	59	17	35
bielski	76	44	14	28
bieruńsko-lędziński	14	11	4	8
cieszyński	69	48	10	16
częstochowski	53	25	2	16
gliwicki	46	29	7	16
kłobucki	29	19	3	14
lubliniecki	47	23	4	19

TABLICA 14

## PRACOWNICY DZIAŁALNOŚCI PODSTAWOWEJ

POWIAT	OGÓŁEM	PEŁNOZA- TRUDNIENI	Z KWALIFIKACJAMI BIBLIOTEKARSKIMI	
			wyższymi	średnimi
0	1	2	3	4
mikołowski	43	29	9	11
myszkowski	27	13	4	9
pszczyński	51	24	6	16
raciborski	52	36	8	24
rybnicki	35	18	2	9
tarnogórski	64	36	14	26
wodzisławski	58	41	8	27
zawierciański	63	36	14	16
żywiecki	61	35	5	34
<b>Bielsko-Biała</b>	90	85	30	27
<b>Bytom</b>	63	61	21	35
<b>Chorzów</b>	41	40	7	26
<b>Częstochowa</b>	94	61	23	56
<b>Dąbrowa Górnicza</b>	69	52	21	29
<b>Gliwice</b>	74	55	12	33
<b>Jastrzębie-Zdrój</b>	52	50	11	27
<b>Jaworzno</b>	45	40	12	20
<b>Katowice</b>	264	253	74	80
<b>Mysłowice</b>	33	26	4	23
<b>Piekary Śląskie</b>	25	23	10	11
<b>Ruda Śląska</b>	52	42	6	25
<b>Rybnik</b>	63	52	14	39
<b>Siemianowice Śląskie</b>	29	23	5	20
<b>Sosnowiec</b>	113	107	33	63
<b>Świętochłowice</b>	20	17	6	11

TABLICA 14

## PRACOWNICY DZIAŁALNOŚCI PODSTAWOWEJ

POWIAT	OGÓŁEM	PEŁNOZA- TRUDNIENI	Z KWALIFIKACJAMI BIBLIOTEKARSKIMI	
			wyższymi	średnimi
0	1	2	3	4
<b>Tychy</b>	63	45	20	27
<b>Zabrze</b>	52	50	14	24
<b>Żory</b>	28	27	7	14
ŚWIĘTOKRZYSKIE				
buski	25	11	5	17
jędrzejowski	38	22	10	18
kazimierski	19	13	1	11
kielecki	60	41	14	27
konecki	34	20	6	18
opatowski	30	25	4	11
ostrowiecki	37	30	12	19
pińczowski	22	10	7	9
sandomierski	40	26	9	17
skarżyski	27	19	11	13
starachowicki	43	31	16	20
staszowski	32	25	11	18
włoszczowski	22	14	7	8
<b>Kielce</b>	85	83	54	28
WARMIŃSKO-MAZURSKIE				
bartoszycki	27	17	4	17
braniewski	21	15	6	6
działdowski	32	20	5	9
elbląski	25	16	9	12
ełcki	22	18	9	10



TABLICA 14

## PRACOWNICY DZIAŁALNOŚCI PODSTAWOWEJ

POWIAT	OGÓŁEM	PEŁNOZA- TRUDNIENI	Z KWALIFIKACJAMI BIBLIOTEKARSKIMI	
			wyższymi	średnimi
0	1	2	3	4
giżycki	23	18	6	12
gołdapski	14	12	3	7
ławski	36	27	9	14
kętrzyński	39	28	3	19
lidzbarski	26	15	6	14
mragowski	20	16	3	11
niedzicki	16	14	5	5
nowomiejski	24	14	5	14
olecki	12	8	2	6
olsztyński	57	34	11	28
ostródzki	44	24	12	17
piski	27	18	-	13
szczycieński	37	21	8	17
węgorzewski	13	12	1	8
<b>Elbląg</b>	61	60	31	18
<b>Olsztyn</b>	100	88	53	34
WIELKOPOLSKIE				
chodzieski	22	20	3	15
czarnkowsko-trzcianecki	52	34	4	29
gnieźnieński	47	38	12	31
gostyński	36	22	7	20
grodziski	25	15	2	13
jarociński	34	27	13	16
kaliski	36	23	2	18
kępiński	21	17	5	11

TABLICA 14

## PRACOWNICY DZIAŁALNOŚCI PODSTAWOWEJ

POWIAT	OGÓŁEM	PEŁNOZA- TRUDNIENI	Z KWALIFIKACJAMI BIBLIOTEKARSKIMI	
			wyższymi	średnimi
0	1	2	3	4
kolski	36	27	10	19
koniński	43	34	2	25
kościański	39	25	10	22
krotoszyński	39	19	6	23
leszczyński	23	15	1	13
międzychodzki	19	12	2	12
nowotomyski	42	28	5	22
obornicki	20	14	3	14
ostrowski	65	47	11	39
ostrzeszowski	18	15	3	10
pilski	69	58	14	32
pleszewski	29	21	7	12
poznański	116	68	16	50
rawicki	30	26	4	18
słupecki	24	18	4	13
szamotulski	38	22	11	15
średzki	31	22	7	19
śremski	26	13	3	19
turecki	35	20	10	13
wągrowiecki	35	22	5	16
wolsztyński	23	13	3	13
wrzesiński	31	17	4	20
złotowski	34	25	3	25
<b>Kalisz</b>	35	33	16	9

TABLICA 14

## PRACOWNICY DZIAŁALNOŚCI PODSTAWOWEJ

POWIAT	OGÓŁEM	PEŁNOZA- TRUDNIENI	Z KWALIFIKACJAMI BIBLIOTEKARSKIMI	
			wyższymi	średnimi
0	1	2	3	4
<b>Konin</b>	32	32	17	14
<b>Leszno</b>	32	28	7	17
<b>Poznań</b>	224	211	85	77
ZACHODNIOPOMORSKIE				
białogardzki	18	18	3	11
choszczeński	30	12	2	9
drawski	25	19	4	15
goleniowski	39	24	4	16
gryficki	28	24	3	15
gryfiński	49	35	7	32
kamieński	35	22	7	12
kołobrzeski	35	23	8	16
koszaliński	33	19	4	13
łobeski	26	18	-	13
myśliborski	34	23	2	17
policki	27	26	2	12
pyrzycki	28	17	4	11
sławieński	25	22	7	15
stargardzki	54	32	11	19
szczecinecki	35	32	2	25
świdwiński	21	19	-	13
wątecki	14	11	3	8
<b>Koszalin</b>	61	59	24	24
<b>Szczecin</b>	204	199	104	28
<b>Świnoujście</b>	19	14	5	10

TABLICA 15

## WSKAŹNIKI BAZY MATERIALNO-ORGANIZACYJNEJ

POWIAT	MIESZKAŃCY na 1 placówkę	CZYTELNICY na 1 placówkę	WOLUMINY	ZAKUP KSIĄŻEK w wol.
			na 100 mieszkańców	
0	1	2	3	4
DOLNOŚLĄSKIE				
bolesławiecki	3 839	872	415	10,0
dzierżoniowski	4 417	1 073	385	4,4
głogowski	4 617	1 124	285	3,2
górowski	3 342	505	450	4,8
jaworski	3 089	884	458	3,4
jeleniogórski	2 566	532	509	3,6
kamiennogórski	3 916	912	355	4,8
kłodzki	3 131	870	578	3,3
legnicki	2 790	531	462	6,2
lubański	3 198	711	479	2,9
lubiński	4 246	1 188	294	5,6
lwówecki	1 940	445	600	5,2
milicki	3 357	645	412	7,0
oleśnicki	4 490	985	380	5,3
oławski	4 433	963	297	2,9
polkowicki	2 775	640	434	8,2
strzeliński	3 429	633	416	6,9
średzki	2 721	476	419	2,5
świdnicki	5 378	1 175	318	3,0
trzebnicki	5 475	800	372	4,4
wałbrzyski	4 826	1 322	378	2,0
wołowski	3 670	682	391	6,5
wrocławski	2 391	432	475	5,8
ząbkowicki	2 594	520	440	6,4

TABLICA 15

## WSKAŹNIKI BAZY MATERIALNO-ORGANIZACYJNEJ

POWIAT	MIESZKAŃCY na 1 placówkę	CZYTELNICY na 1 placówkę	WOLUMINY	ZAKUP KSIĄŻEK w wol.
			na 100 mieszkańców	
0	1	2	3	4
zgorzelecki	3 419	841	416	5,4
złotoryjski	2 421	583	555	7,7
<b>Jelenia Góra</b>	9 782	2 304	306	2,5
<b>Legnica</b>	6 658	1 845	347	2,9
<b>Wrocław</b>	10 120	2 042	242	4,1
KUJAWSKO-POMORSKIE				
aleksandrowski	3 688	552	405	4,7
brodnicki	2 339	551	367	7,3
bydgoski	4 322	627	307	3,5
chełmiński	3 430	685	439	7,4
golubsko-dobrzyński	2 375	431	513	5,2
grudziądzki	2 738	475	353	5,4
inowrocławski	3 781	709	432	4,0
lipnowski	3 317	531	440	6,8
mogileński	4 714	830	374	7,5
nakielski	3 668	750	337	3,7
radziejowski	3 552	750	466	6,1
rypiński	2 117	401	554	6,7
sępoleński	3 715	681	484	5,0
świecki	3 889	673	345	5,8
toruński	2 846	574	395	6,9
tucholski	2 617	455	443	5,6
wąbrzeski	2 508	387	371	1,8
włocławski	2 952	432	391	3,3

TABLICA 15

## WSKAŹNIKI BAZY MATERIALNO-ORGANIZACYJNEJ

POWIAT	MIESZKAŃCY na 1 placówkę	CZYTELNICY na 1 placówkę	WOLUMINY	ZAKUP KSIĄŻEK w wol.
			na 100 mieszkańców	
0	1	2	3	4
żniński	3 324	705	471	6,6
<b>Bydgoszcz</b>	10 285	1 481	293	1,6
<b>Grudziądz</b>	9 093	1 947	231	3,8
<b>Toruń</b>	11 608	2 446	371	0,1
<b>Włocławek</b>	7 546	1 877	354	3,6
LUBELSKIE				
białski	2 741	405	335	4,2
biłgorajski	2 835	475	369	4,2
chełmski	2 122	341	485	5,5
hrubieszowski	2 921	541	400	5,6
janowski	2 688	432	301	4,7
krasnostawski	3 095	568	393	6,2
kraśnicki	3 469	658	250	7,9
lubartowski	2 226	532	375	9,6
lubelski	2 416	424	353	7,0
łęczyński	3 009	767	305	7,6
łukowski	4 195	679	282	4,8
opolski	2 193	482	358	7,7
parczewski	1 687	248	431	5,8
puławski	3 795	910	271	8,0
radzyński	2 953	573	287	4,8
rycki	3 198	593	334	7,2
świdnicki	4 536	970	240	5,0
tomaszowski	3 457	648	378	4,8
włodawski	2 257	482	493	2,4

TABLICA 15

## WSKAŹNIKI BAZY MATERIALNO-ORGANIZACYJNEJ

POWIAT	MIESZKAŃCY na 1 placówkę	CZYTELNICY na 1 placówkę	WOLUMINY	ZAKUP KSIĄŻEK w wol.
			na 100 mieszkańców	
0	1	2	3	4
zamojski	3 273	451	387	7,2
<b>Biała Podlaska</b>	8 261	3 059	350	5,2
<b>Chełm</b>	13 738	5 101	285	0,8
<b>Lublin</b>	10 487	2 547	216	3,8
<b>Zamość</b>	5 556	1 881	376	1,2
LUBUSKIE				
gorzowski	4 910	522	273	3,9
krośnieński	2 465	537	444	4,8
międzyrzecki	2 661	588	455	2,7
nowosolski	3 338	681	420	5,2
słubicki	3 139	546	398	5,0
strzelecko-drezdenecki	3 148	452	341	1,5
sulęciński	2 727	401	455	4,5
świebodziński	3 754	645	338	3,7
wschowski	4 846	877	376	8,7
zielonogórski	2 946	537	402	7,1
żagański	2 672	621	539	4,9
żarski	3 544	755	383	3,3
<b>Gorzów Wielkopolski</b>	7 861	2 226	315	4,8
<b>Zielona Góra</b>	8 481	2 283	365	4,8
ŁÓDZKIE				
bełchatowski	5 612	1 144	287	4,3
brzeziński	5 115	903	390	2,1
kutnowski	3 430	697	406	4,3
łaski	3 014	570	484	2,9
łęczycki	3 892	572	422	5,3

TABLICA 15

## WSKAŹNIKI BAZY MATERIALNO-ORGANIZACYJNEJ

POWIAT	MIESZKAŃCY na 1 placówkę	CZYTELNICY na 1 placówkę	WOLUMINY	ZAKUP KSIĄŻEK w wol.
			na 100 mieszkańców	
0	1	2	3	4
łowicki	4 620	509	263	5,9
łódzki wschodni	5 758	798	265	3,4
opoczyński	3 780	463	306	2,0
pabianicki	6 647	1 119	274	1,4
pajęczański	2 080	393	446	6,1
piotrkowski	2 374	307	415	4,1
poddębicki	1 785	366	596	5,9
radomszczański	3 874	789	343	6,0
rawski	4 152	630	311	4,7
sieradzki	2 980	836	456	7,4
skierniewicki	1 914	275	503	5,3
tomaszowski	5 075	784	324	5,5
wieluński	2 380	650	469	7,1
wieruszowski	1 704	277	441	5,7
zduńskowolski	4 242	582	360	1,8
zgierski	4 443	755	327	2,8
<b>Łódź</b>	9 166	1 683	278	2,1
<b>Piotrków Trybunalski</b>	26 837	7 511	359	5,9
<b>Skierniewice</b>	9 733	2 431	473	9,7
MAŁOPOLSKIE				
bocheński	2 659	750	400	6,0
brzeski	2 991	619	452	8,2
chrzanowski	3 388	1 085	421	6,0
dąbrowski	3 257	572	328	3,6
gorlicki	3 548	780	361	5,0



TABLICA 15

## WSKAŹNIKI BAZY MATERIALNO-ORGANIZACYJNEJ

POWIAT	MIESZKAŃCY na 1 placówkę	CZYTELNICY na 1 placówkę	WOLUMINY	ZAKUP KSIĄŻEK w wol.
			na 100 mieszkańców	
0	1	2	3	4
krakowski	3 952	493	262	3,3
limanowski	3 249	633	378	4,7
miechowski	3 223	573	370	3,4
myślenicki	4 421	666	203	3,4
nowosądecki	3 095	564	364	4,8
nowotarski	2 999	531	346	4,2
olkuski	3 477	803	409	4,4
oświęcimski	3 927	953	341	5,5
proszowicki	3 358	548	291	2,8
suski	2 265	440	439	5,7
tarnowski	2 997	530	426	4,8
tatrzański	3 846	663	365	3,5
wadowicki	3 336	562	315	7,0
wielicki	5 190	936	237	3,8
<b>Kraków</b>	10 981	3 008	254	3,8
<b>Nowy Sącz</b>	12 057	3 166	339	9,8
<b>Tarnów</b>	9 128	2 624	308	1,1
MAZOWIECKIE				
białobrzeski	3 061	381	288	7,3
ciechanowski	4 597	1 037	395	4,7
garwoliński	3 665	562	337	5,0
gostyniński	3 168	512	409	5,2
grodziski	5 398	771	231	4,4
grójecki	4 601	701	295	3,3
koziński	3 459	514	300	4,9

TABLICA 15

## WSKAŹNIKI BAZY MATERIALNO-ORGANIZACYJNEJ

POWIAT	MIESZKAŃCY na 1 placówkę	CZYTELNICY na 1 placówkę	WOLUMINY	ZAKUP KSIĄŻEK w wol.
			na 100 mieszkańców	
0	1	2	3	4
legionowski	4 655	717	226	7,4
lipski	2 232	359	443	4,4
łosicki	2 554	312	366	5,1
makowski	2 136	344	605	6,8
miński	4 490	774	315	8,9
mławski	3 678	578	365	7,6
nowodworski	5 025	883	292	4,6
ostrołęcki	2 393	293	444	3,4
ostrowski	3 801	615	415	7,4
otwocki	3 570	653	312	5,2
piaseczyński	5 491	875	238	7,1
płocki	2 851	410	416	5,7
płoński	5 179	772	289	4,6
pruszkowski	6 811	1 089	236	6,2
przasnyski	2 545	383	471	3,3
przysuski	2 465	383	322	5,1
pułtuski	3 404	568	413	3,7
radomski	3 121	452	361	4,0
siedlecki	2 886	384	413	5,2
sierpecki	2 860	539	456	3,6
sochaczewski	3 975	647	326	5,0
sokołowski	2 639	389	457	5,2
szymborski	3 734	423	361	1,8
warszawski zachodni	5 118	599	209	5,3

TABLICA 15

## WSKAŹNIKI BAZY MATERIALNO-ORGANIZACYJNEJ

POWIAT	MIESZKAŃCY na 1 placówkę	CZYTELNICY na 1 placówkę	WOLUMINY	ZAKUP KSIĄŻEK w wol.
			na 100 mieszkańców	
0	1	2	3	4
węgrowski	2 536	333	456	6,5
wołomiński	5 476	680	247	5,0
wyszkowski	2 977	531	380	6,6
zwoleński	2 680	333	395	5,4
żuromiński	2 256	333	412	5,0
żyrardowski	4 403	619	401	3,4
<b>Ostrołęka</b>	6 774	2 471	318	1,9
<b>Płock</b>	8 543	2 717	309	9,6
<b>Radom</b>	15 219	1 828	175	1,8
<b>Siedlce</b>	12 819	3 740	338	12,4
<b>Warszawa</b>	9 035	1 870	302	10,4
OPOLSKIE				
brzeski	2 991	687	403	2,3
głubczycki	3 664	488	328	2,2
kędzierzyńsko-kozielski	3 834	517	393	7,2
kluczborski	3 224	556	281	3,8
krapkowicki	2 090	416	498	6,7
namysłowski	2 945	403	450	2,7
nyski	3 511	595	372	2,6
oleski	2 312	500	479	5,6
opolski	2 824	374	410	5,5
prudnicki	2 767	411	424	4,4
strzelecki	3 566	580	346	7,3
<b>Opole</b>	6 780	1 424	409	3,2

TABLICA 15

## WSKAŹNIKI BAZY MATERIALNO-ORGANIZACYJNEJ

POWIAT	MIESZKAŃCY na 1 placówkę	CZYTELNICY na 1 placówkę	WOLUMINY	ZAKUP KSIĄŻEK w wol.
			na 100 mieszkańców	
0	1	2	3	4
PODKARPACKIE				
bieszczadzki	2 031	411	526	3,8
brzozowski	1 825	354	426	5,4
dębicki	3 146	630	446	6,3
jarosławski	3 392	434	285	2,8
jasielski	4 443	788	296	5,3
kolbuszowski	2 460	442	484	8,0
krośnieński	2 871	396	346	8,1
leski	1 404	355	751	12,3
leżajski	2 769	546	410	4,2
lubaczowski	2 309	418	420	5,5
łańcucki	2 350	604	591	9,4
mielecki	2 827	723	511	7,4
nizański	2 688	434	404	4,5
przemyski	1 877	225	457	5,7
przeworski	2 462	360	394	5,1
ropczycko-sędziszowski	2 841	509	367	1,9
rzeszowski	2 314	403	453	6,9
sanocki	2 626	622	521	6,4
stalowowolski	4 067	888	356	5,3
strzyżowski	2 292	505	527	8,9
tarnobrzeski	3 003	495	411	4,2
<b>Krosno</b>	6 003	2 340	422	9,5
<b>Przemysł</b>	9 650	2 121	386	6,0
<b>Rzeszów</b>	9 358	2 644	341	4,5
<b>Tarnobrzeg</b>	7 187	2 267	382	8,5

TABLICA 15

## WSKAŹNIKI BAZY MATERIALNO-ORGANIZACYJNEJ

POWIAT	MIESZKAŃCY na 1 placówkę	CZYTELNICY na 1 placówkę	WOLUMINY	ZAKUP KSIĄŻEK w wol.
			na 100 mieszkańców	
0	1	2	3	4
PODLASKIE				
augustowski	2 686	527	434	3,4
białostocki	3 962	605	390	5,2
bielski	6 116	746	308	3,6
grajewski	4 613	618	353	3,6
hajnowski	3 534	676	431	5,7
kolneński	2 511	341	359	4,5
łomżyński	2 315	352	526	6,9
moniecki	3 648	500	355	5,0
sejneński	2 159	363	584	2,6
siemiatycki	3 561	582	440	4,6
sokólski	2 965	525	455	4,9
suwalski	1 870	304	564	5,4
wysokomazowiecki	4 299	430	335	4,1
zambrowski	5 015	608	292	3,4
<b>Białystok</b>	19 462	3 362	268	1,9
<b>Łomża</b>	10 626	2 279	303	3,4
<b>Suwałki</b>	13 803	2 729	317	0,3
POMORSKIE				
bytowski	3 583	637	323	4,6
chojnicki	5 035	816	297	2,8
człuchowski	3 803	632	445	10,0
gdański	6 283	791	273	4,4
kartuski	5 269	756	276	2,0

TABLICA 15

## WSKAŹNIKI BAZY MATERIALNO-ORGANIZACYJNEJ

POWIAT	MIESZKAŃCY na 1 placówkę	CZYTELNICY na 1 placówkę	WOLUMINY	ZAKUP KSIĄŻEK w wol.
			na 100 mieszkańców	
0	1	2	3	4
kościerski	3 882	664	352	3,9
kwidzyński	4 460	726	358	5,4
łęborski	5 297	1 123	321	9,1
malborski	6 996	945	190	4,0
nowodworski	2 382	504	486	4,3
pucki	5 561	659	235	4,6
słupski	3 835	569	309	4,8
starogardzki	5 258	817	265	3,7
sztumski	2 997	457	395	1,8
tczewski	5 342	1 150	307	4,8
wejherowski	6 077	1 126	310	3,6
<b>Gdańsk</b>	12 806	1 979	197	3,0
<b>Gdynia</b>	11 022	2 301	248	4,4
<b>Słupsk</b>	11 027	3 070	261	4,8
<b>Sopot</b>	5 860	1 356	397	5,0
<b>ŚLĄSKIE</b>				
będziński	4 209	1 003	532	9,2
bielski	3 448	710	381	12,3
bieruńsko-lędziński	6 190	1 160	289	6,3
cieszyński	5 149	1 075	335	6,9
częstochowski	3 342	415	343	4,0
gliwicki	4 305	881	330	5,8
kłobucki	3 262	493	347	6,0
lubliniecki	2 649	567	454	5,6

TABLICA 15

## WSKAŹNIKI BAZY MATERIALNO-ORGANIZACYJNEJ

POWIAT	MIESZKAŃCY na 1 placówkę	CZYTELNICY na 1 placówkę	WOLUMINY	ZAKUP KSIĄŻEK w wol.
			na 100 mieszkańców	
0	1	2	3	4
mikołowski	4 521	1 034	337	6,9
myszkowski	3 800	490	298	3,9
pszczyński	3 141	780	322	9,5
raciborski	3 538	709	419	6,7
rybnicki	3 481	694	421	7,8
tarnogórski	3 966	957	353	4,8
wodzisławski	4 563	1 041	421	7,3
zawierciański	3 299	736	422	2,8
żywiecki	3 467	597	322	5,8
<b>Bielsko-Biała</b>	9 855	2 717	347	6,0
<b>Bytom</b>	15 922	2 008	210	1,5
<b>Chorzów</b>	8 275	1 824	227	2,3
<b>Częstochowa</b>	9 978	2 555	291	3,1
<b>Dąbrowa Górnicza</b>	6 914	1 934	428	9,6
<b>Gliwice</b>	8 063	1 762	214	7,3
<b>Jastrzębie-Zdrój</b>	8 040	2 786	427	16,1
<b>Jaworzno</b>	5 372	1 723	442	8,3
<b>Katowice</b>	8 481	3 175	731	11,3
<b>Mysłowice</b>	6 844	1 664	325	3,8
<b>Piekary Śląskie</b>	6 033	1 053	288	0,0
<b>Ruda Śląska</b>	9 891	1 399	218	4,0
<b>Rybnik</b>	6 186	1 595	288	2,4
<b>Siemianowice Śląskie</b>	6 128	1 297	345	6,4
<b>Sosnowiec</b>	10 454	2 942	350	4,8
<b>Świętochłowice</b>	8 003	1 510	343	4,8

TABLICA 15

## WSKAŹNIKI BAZY MATERIALNO-ORGANIZACYJNEJ

POWIAT	MIESZKAŃCY na 1 placówkę	CZYTELNICY na 1 placówkę	WOLUMINY	ZAKUP KSIĄŻEK w wol.
			na 100 mieszkańców	
0	1	2	3	4
<b>Tychy</b>	8 259	2 324	263	6,4
<b>Zabrze</b>	8 803	1 819	115	4,0
<b>Żory</b>	7 910	1 930	329	6,6
<b>ŚWIĘTOKRZYSKIE</b>				
buski	4 144	546	300	3,9
jędrzejowski	3 107	445	406	3,5
kazimierski	2 424	272	457	5,3
kielecki	4 011	493	321	3,5
konecki	3 399	604	362	3,3
opatowski	2 878	479	515	7,4
ostrowiecki	5 330	865	304	3,2
pińczowski	2 370	414	465	4,3
sandomierski	3 442	571	363	4,9
skarżyski	6 699	934	319	2,5
starachowicki	3 980	681	314	2,4
staszowski	3 936	525	379	4,7
włoszczowski	3 175	518	359	3,9
<b>Kielce</b>	15 046	4 230	251	3,9
<b>WARMIŃSKO-MAZURSKIE</b>				
bartoszycki	3 450	603	419	4,0
braniewski	3 699	690	455	4,2
działdowski	2 737	553	373	4,3
elbląski	2 825	481	509	3,3
ełcki	6 470	1 086	263	2,5



TABLICA 15

## WSKAŹNIKI BAZY MATERIALNO-ORGANIZACYJNEJ

POWIAT	MIESZKAŃCY na 1 placówkę	CZYTELNICY na 1 placówkę	WOLUMINY	ZAKUP KSIĄŻEK w wol.
			na 100 mieszkańców	
0	1	2	3	4
giżycki	4 068	844	348	6,6
gołdapski	4 531	813	451	2,9
iławski	4 270	813	361	4,8
kętrzyński	3 200	643	392	1,2
lidzbarski	2 712	555	495	4,9
mragowski	4 197	631	303	1,8
nidzicki	4 250	749	358	4,4
nowomiejski	2 712	480	463	5,5
olecki	3 807	666	411	6,3
olsztyński	2 601	457	400	3,2
ostródzki	3 912	730	344	4,1
piski	4 117	628	371	2,8
szczybieński	3 026	529	342	4,6
węgorzewski	3 421	637	520	4,6
<b>Elbląg</b>	10 662	3 122	410	6,3
<b>Olsztyn</b>	8 654	2 159	343	2,4
WIELKOPOLSKIE				
chodzieski	5 195	1 078	432	8,1
czarnkowsko-trzcianecki	3 073	628	445	6,2
gnieźnieński	5 829	1 092	310	5,0
gostyński	4 730	926	494	7,7
grodziski	3 780	703	402	8,5
jarociński	4 398	804	351	5,0
kaliski	2 964	480	409	11,8
kępiński	2 903	398	344	3,8

TABLICA 15

## WSKAŹNIKI BAZY MATERIALNO-ORGANIZACYJNEJ

POWIAT	MIESZKAŃCY na 1 placówkę	CZYTELNICY na 1 placówkę	WOLUMINY	ZAKUP KSIĄŻEK w wol.
			na 100 mieszkańców	
0	1	2	3	4
kolski	3 566	517	321	4,1
koniński	3 602	484	394	5,4
kościański	3 876	791	406	4,4
krotoszyński	3 663	704	410	3,0
leszczyński	2 739	417	490	6,6
międzychodzki	3 628	813	403	4,2
nowotomyski	3 758	888	414	10,1
obornicki	4 627	1 002	280	2,9
ostrowski	3 775	752	305	6,5
ostrzeszowski	4 520	634	325	4,1
pilski	4 726	1 010	414	2,8
pleszewski	2 949	739	438	6,6
poznański	4 040	744	350	8,8
rawicki	3 946	872	457	7,8
słupecki	3 671	532	351	5,0
szamotulski	4 071	876	413	7,8
średzki	3 624	872	457	9,2
śremski	4 490	793	390	3,9
turecki	4 182	556	263	4,3
wągrowiecki	3 958	731	325	3,9
wolsztyński	3 619	579	372	6,1
wrzesiński	3 341	619	372	4,7
złotowski	3 602	735	422	5,9
<b>Kalisz</b>	10 892	1 753	281	1,9

TABLICA 15

## WSKAŹNIKI BAZY MATERIALNO-ORGANIZACYJNEJ

POWIAT	MIESZKAŃCY na 1 placówkę	CZYTELNICY na 1 placówkę	WOLUMINY	ZAKUP KSIĄŻEK w wol.
			na 100 mieszkańców	
0	1	2	3	4
<b>Konin</b>	6 290	1 416	382	3,3
<b>Leszno</b>	7 958	2 243	359	3,4
<b>Poznań</b>	8 833	1 784	250	6,1
ZACHODNIOPOMORSKIE				
białogardzki	5 379	763	411	6,2
choszczeński	2 290	328	538	2,4
drawski	3 660	516	422	2,5
goleniowski	3 234	693	469	4,8
gryficki	4 061	874	438	4,5
gryfiński	3 194	733	504	4,7
kamieński	2 400	806	654	5,8
kołobrzeski	3 969	832	376	9,2
koszaliński	2 537	355	339	3,5
łobeski	2 757	633	692	7,6
myśliborski	3 754	663	400	7,0
policki	5 095	1 068	328	2,2
pyrzycki	2 005	493	646	2,9
sławieński	3 860	716	401	6,4
stargardzki	4 283	831	401	3,9
szczecinecki	3 365	673	374	1,8
świdwiński	3 300	445	427	2,9
wąlecki	5 509	688	267	2,1
<b>Koszalin</b>	8 298	2 323	393	5,1
<b>Szczecin</b>	10 351	2 107	370	1,4
<b>Świnoujście</b>	6 865	1 272	451	7,9

TABLICA 16

## WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI

POWIAT	CZYTELNICY	WYPOŻY- CZENIA*	WYPOŻY- CZENIA*	WYPOŻY- CZENIA*
	na 100 mieszkańców		na 1 jedn. inw.	na 1 czytelnika
0	1	2	3	4
DOLNOŚLĄSKIE				
bolesławiecki	22,7	616	1,4	27,1
dzierżoniowski	24,3	487	1,2	20,0
głogowski	24,3	462	1,6	19,0
górowski	15,1	317	0,7	21,0
jaworski	28,6	449	1,0	15,7
jeleniogórski	20,7	484	1,0	23,3
kamiennogórski	23,3	569	1,6	24,5
kłodzki	27,8	645	1,1	23,2
legnicki	19,1	356	0,8	18,7
lubański	22,2	417	0,9	18,8
lubiński	28,0	557	1,8	19,9
lwówecki	22,9	493	0,8	21,5
milicki	19,2	419	1,0	21,8
oleśnicki	21,9	435	1,1	19,8
oławski	21,7	437	1,4	20,1
polkowicki	23,1	457	1,0	19,8
strzeliński	18,5	314	0,8	17,0
średzki	17,5	263	0,6	15,1
świdnicki	21,8	435	1,3	19,9
trzebnicki	14,6	382	1,0	26,1
wałbrzyski	27,4	533	1,3	19,5
wołowski	18,6	370	0,9	19,9
wrocławski	18,1	420	0,9	23,2
ząbkowicki	20,0	400	0,9	20,0

\* Łącznie ze zbiorami specjalnymi.

TABLICA 16

## WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI

POWIAT	CZYTELNICY	WYPOŻY- CZENIA*	WYPOŻY- CZENIA*	WYPOŻY- CZENIA*
	na 100 mieszkańców		na 1 jedn. inw.	na 1 czytelnika
0	1	2	3	4
zgorzelecki	24,6	536	1,3	21,8
złotoryjski	24,1	582	1,0	24,2
<b>Jelenia Góra</b>	23,6	501	1,5	21,3
<b>Legnica</b>	27,7	612	1,5	22,1
<b>Wrocław</b>	20,2	497	1,8	24,6
KUJAWSKO-POMORSKIE				
aleksandrowski	15,0	341	0,8	22,8
brodnicki	23,6	457	1,2	19,4
bydgoski	14,5	295	1,0	20,3
chełmiński	20,0	376	0,8	18,8
golubsko-dobrzyński	18,1	327	0,6	18,0
grudziądzki	17,4	405	1,1	23,3
inowrocławski	18,8	286	0,7	15,2
lipnowski	16,0	411	0,9	25,7
mogileński	17,6	386	1,0	21,9
nakielski	20,5	400	1,2	19,6
radziejowski	21,1	439	0,9	20,8
rypiński	18,9	529	1,0	27,9
sępoleński	18,3	397	0,8	21,7
świecki	17,3	291	0,8	16,8
toruński	20,2	354	0,9	17,6
tucholski	17,4	363	0,8	20,9
wąbrzeski	15,4	221	0,6	14,3
włocławski	14,6	358	0,9	24,5

\* Łącznie ze zbiorami specjalnymi.

TABLICA 16

## WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI

POWIAT	CZYTELNICY	WYPOŻY- CZENIA*	WYPOŻY- CZENIA*	WYPOŻY- CZENIA*
	na 100 mieszkańców		na 1 jedn. inw.	na 1 czytelnika
0	1	2	3	4
żniński	21,2	437	0,9	20,6
<b>Bydgoszcz</b>	14,4	253	0,8	17,6
<b>Grudziądz</b>	21,4	429	1,7	20,0
<b>Toruń</b>	21,1	428	1,1	20,3
<b>Włocławek</b>	24,9	520	1,5	20,9
LUBELSKIE				
białski	14,8	321	1,0	21,7
biłgorajski	16,7	354	1,0	21,1
chełmski	16,1	334	0,7	20,8
hrubieszowski	18,5	322	0,8	17,4
janowski	16,1	301	1,0	18,7
krasnostawski	18,3	320	0,8	17,4
kraśnicki	19,0	445	1,8	23,5
lubartowski	23,9	537	1,4	22,5
lubelski	17,6	339	1,0	19,3
łęczyński	25,5	430	1,4	16,9
łukowski	16,2	337	1,2	20,8
opolski	22,0	410	1,1	18,7
parczewski	14,7	245	0,6	16,7
puławski	24,0	428	1,5	17,8
radzyński	19,4	426	1,5	22,0
rycki	18,5	377	1,1	20,3
świdnicki	21,4	375	1,5	17,5
tomaszowski	18,7	370	1,0	19,8
włodawski	21,3	399	0,8	18,7

\* Łącznie ze zbiorami specjalnymi.

TABLICA 16

## WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI

POWIAT	CZYTELNICY	WYPOŻY- CZENIA*	WYPOŻY- CZENIA*	WYPOŻY- CZENIA*
	na 100 mieszkańców		na 1 jedn. inw.	na 1 czytelnika
0	1	2	3	4
zamojski	13,8	282	0,7	20,5
<b>Biała Podlaska</b>	37,0	638	1,8	17,2
<b>Chełm</b>	37,1	550	1,6	14,8
<b>Lublin</b>	24,3	540	2,1	22,3
<b>Zamość</b>	33,9	441	1,1	13,0
LUBUSKIE				
gorzowski	10,6	234	0,9	22,0
krośnieński	21,8	394	0,9	18,1
międzyrzecki	22,1	687	1,5	31,1
nowosolski	20,4	440	1,0	21,6
słubicki	17,4	353	0,9	20,3
strzelecko-drezdenecki	14,4	370	1,1	25,8
sulęciński	14,7	301	0,7	20,5
świebodziński	17,2	418	1,2	24,3
wschowski	18,1	368	1,0	20,3
zielonogórski	18,2	361	0,9	19,8
żagański	23,2	530	1,0	22,8
żarski	21,3	453	1,1	21,3
<b>Gorzów Wielkopolski</b>	28,3	489	1,4	17,3
<b>Zielona Góra</b>	26,9	479	1,1	17,8
ŁÓDZKIE				
bełchatowski	20,4	368	1,3	18,0
brzeziński	17,7	303	0,8	17,2
kutnowski	20,3	410	1,0	20,2
łaski	18,9	300	0,6	15,9
łęczycki	14,7	262	0,6	17,9

\* Łącznie ze zbiorami specjalnymi.

TABLICA 16

## WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI

POWIAT	CZYTELNICY	WYPOŻY- CZENIA*	WYPOŻY- CZENIA*	WYPOŻY- CZENIA*
	na 100 mieszkańców		na 1 jedn. inw.	na 1 czytelnika
0	1	2	3	4
łowicki	11,0	194	0,7	17,6
łódzki wschodni	13,9	237	0,9	17,1
opoczyński	12,3	203	0,7	16,5
pabianicki	16,8	273	1,0	16,2
pajęczański	18,9	331	0,7	17,5
piotrkowski	12,9	321	0,8	24,8
poddębicki	20,5	345	0,6	16,8
radomszczański	20,4	361	1,0	17,7
rawski	15,2	216	0,7	14,2
sieradzki	28,0	592	1,3	21,1
skierniewicki	14,4	232	0,5	16,1
tomaszowski	15,4	358	1,1	23,2
wieluński	27,3	434	0,9	15,9
wieruszowski	16,2	287	0,6	17,7
zduńskowolski	13,7	285	0,8	20,8
zgierski	17,0	300	0,9	17,6
<b>Łódź</b>	18,4	390	1,3	21,2
<b>Piotrków Trybunalski</b>	28,0	509	1,3	18,2
<b>Skierniewice</b>	25,0	489	0,9	19,6
<b>MAŁOPOLSKIE</b>				
bocheński	28,2	443	1,1	15,7
brzeski	20,7	461	1,0	22,3
chrzanowski	32,0	680	1,6	21,2
dąbrowski	17,6	295	0,9	16,8
gorlicki	22,0	475	1,3	21,6

\* Łącznie ze zbiorami specjalnymi.



TABLICA 16

## WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI

POWIAT	CZYTELNICY	WYPOŻY- CZENIA*	WYPOŻY- CZENIA*	WYPOŻY- CZENIA*
	na 100 mieszkańców		na 1 jedn. inw.	na 1 czytelnika
0	1	2	3	4
krakowski	12,5	247	0,9	19,8
limanowski	19,5	351	0,9	18,0
miechowski	17,8	262	0,7	14,7
myślenicki	15,1	277	1,4	18,4
nowosądecki	18,2	418	1,1	22,9
nowotarski	17,7	291	0,8	16,5
olkuski	23,1	458	1,1	19,8
oświęcimski	24,3	431	1,2	17,7
proszowicki	16,3	218	0,7	13,3
suski	19,4	326	0,7	16,8
tarnowski	17,7	388	0,9	21,9
tatrzański	17,2	334	0,9	19,4
wadowicki	16,9	308	1,0	18,3
wielicki	18,0	318	1,3	17,6
<b>Kraków</b>	27,4	510	1,9	18,6
<b>Nowy Sącz</b>	26,3	639	1,7	24,3
<b>Tarnów</b>	28,7	491	1,4	17,1
MAZOWIECKIE				
białobrzeski	12,5	227	0,8	18,3
ciechanowski	22,6	410	0,9	18,2
garwoliński	15,3	250	0,7	16,3
gostyniński	16,2	258	0,6	15,9
grodziski	14,3	254	1,1	17,8
grójecki	15,2	206	0,7	13,5
kozienicki	14,9	309	1,0	20,8

\* Łącznie ze zbiorami specjalnymi.

TABLICA 16

## WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI

POWIAT	CZYTELNICY	WYPOŻY- CZENIA*	WYPOŻY- CZENIA*	WYPOŻY- CZENIA*
	na 100 mieszkańców		na 1 jedn. inw.	na 1 czytelnika
0	1	2	3	4
legionowski	15,4	392	1,7	25,5
lipski	16,1	356	0,8	22,1
łosicki	12,2	373	1,0	30,6
makowski	16,1	281	0,5	17,4
miński	17,2	315	1,0	18,3
mławski	15,7	227	0,6	14,5
nowodworski	17,6	309	1,1	17,6
ostrołęcki	12,2	180	0,4	14,8
ostrowski	16,2	314	0,8	19,4
otwocki	18,3	315	1,0	17,2
piaseczyński	15,9	306	1,3	19,2
płocki	14,4	310	0,7	21,5
płoński	14,9	238	0,8	16,0
pruszkowski	16,0	325	1,4	20,3
przasnyski	15,0	226	0,5	15,0
przysuski	15,6	280	0,9	18,0
pułtuski	16,7	279	0,7	16,7
radomski	14,5	253	0,7	17,5
siedlecki	13,3	323	0,8	24,2
sierpecki	18,8	365	0,8	19,4
sochaczewski	16,3	280	0,9	17,2
sokołowski	14,7	262	0,6	17,8
sztybołowiecki	11,3	211	0,6	18,6
warszawski zachodni	11,7	265	1,3	22,7

\* Łącznie ze zbiorami specjalnymi.

TABLICA 16

## WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI

POWIAT	CZYTELNICY	WYPOŻY- CZENIA*	WYPOŻY- CZENIA*	WYPOŻY- CZENIA*
	na 100 mieszkańców		na 1 jedn. inw.	na 1 czytelnika
0	1	2	3	4
węgrowski	13,1	232	0,5	17,7
wołomiński	12,4	276	1,1	22,2
wyszkowski	17,8	272	0,7	15,2
zwoleński	12,4	270	0,7	21,7
żuromiński	14,8	215	0,5	14,6
żyrardowski	14,1	232	0,6	16,5
<b>Ostrołęka</b>	36,5	290	0,8	8,0
<b>Płock</b>	31,8	758	2,2	23,8
<b>Radom</b>	12,0	172	0,9	14,3
<b>Siedlce</b>	29,2	1 094	2,9	37,5
<b>Warszawa</b>	20,7	409	1,3	19,7
OPOLSKIE				
brzeski	23,0	375	0,9	16,3
głubczycki	13,3	278	0,8	20,9
kędzierzyńsko-kozielski	13,5	293	0,7	21,7
kluczborski	17,2	287	1,0	16,6
krapkowicki	19,9	341	0,7	17,1
namysłowski	13,7	185	0,4	13,5
nyski	16,9	337	0,9	19,9
oleski	21,6	399	0,8	18,4
opolski	13,2	236	0,6	17,9
prudnicki	14,9	249	0,6	16,8
strzelecki	16,3	255	0,7	15,7
<b>Opole</b>	21,0	529	1,1	25,2

\* Łącznie ze zbiorami specjalnymi.

TABLICA 16

## WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI

POWIAT	CZYTELNICY	WYPOŻY- CZENIA*	WYPOŻY- CZENIA*	WYPOŻY- CZENIA*
	na 100 mieszkańców		na 1 jedn. inw.	na 1 czytelnika
0	1	2	3	4
<b>PODKARPACKIE</b>				
bieszczadzki	20,3	374	0,7	18,5
brzozowski	19,4	398	0,9	20,5
dębicki	20,0	423	0,9	21,1
jarosławski	12,8	193	0,7	15,0
jasielski	17,7	360	1,2	20,3
kolbuszowski	18,0	379	0,8	21,1
krośnieński	13,8	246	0,7	17,8
leski	25,3	488	0,6	19,3
leżajski	19,7	416	1,0	21,1
lubaczowski	18,1	304	0,7	16,8
łańcucki	25,7	538	0,9	21,0
mielecki	25,6	506	1,0	19,8
niżański	16,2	296	0,7	18,3
przemyski	12,0	199	0,4	16,6
przeworski	14,6	234	0,6	16,0
ropczycko-sędziszowski	17,9	406	1,1	22,7
rzeszowski	17,4	359	0,8	20,6
sanocki	23,7	506	0,9	21,4
stalowowolski	21,8	449	1,2	20,5
strzyżowski	22,0	888	1,7	40,3
tarnobrzeski	16,5	278	0,7	16,9
<b>Krosno</b>	39,0	859	1,7	22,0
<b>Przemysł</b>	22,0	286	0,7	13,0
<b>Rzeszów</b>	28,2	614	1,7	21,7
<b>Tarnobrzeg</b>	31,5	631	1,4	20,0

\* Łącznie ze zbiorami specjalnymi.

TABLICA 16

## WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI

POWIAT	CZYTELNICY	WYPOŻY- CZENIA*	WYPOŻY- CZENIA*	WYPOŻY- CZENIA*
	na 100 mieszkańców		na 1 jedn. inw.	na 1 czytelnika
0	1	2	3	4
PODLASKIE				
augustowski	19,6	387	0,9	19,7
białostocki	15,3	305	0,8	20,0
bielski	12,2	251	0,8	20,6
grajewski	13,4	289	0,8	21,6
hajnowski	19,1	369	0,8	19,3
kolneński	13,6	349	1,0	25,7
łomżyński	15,2	372	0,7	24,4
moniecki	13,7	266	0,7	19,4
sejneński	16,8	222	0,4	13,2
siemiatycki	16,3	361	0,8	22,1
sokólski	17,7	460	1,0	26,0
suwalski	16,3	335	0,6	20,6
wysokomazowiecki	10,0	162	0,5	16,2
zambrowski	12,1	266	0,9	22,0
<b>Białystok</b>	17,3	284	1,0	16,4
<b>Łomża</b>	21,5	426	1,3	19,9
<b>Suwałki</b>	19,8	352	1,1	17,8
POMORSKIE				
bytowski	17,8	370	1,1	20,8
chojnicki	16,2	270	0,9	16,7
człuchowski	16,6	447	1,0	26,9
gdański	12,6	318	1,2	25,2
kartuski	14,4	340	1,2	23,7

\* Łącznie ze zbiorami specjalnymi.

TABLICA 16

## WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI

POWIAT	CZYTELNICY	WYPOŻY- CZENIA*	WYPOŻY- CZENIA*	WYPOŻY- CZENIA*
	na 100 mieszkańców		na 1 jedn. inv.	na 1 czytelnika
0	1	2	3	4
kościerski	17,1	314	0,9	18,4
kwidzyński	16,3	297	0,8	18,3
łęborski	21,2	392	1,2	18,5
malborski	13,5	295	1,5	21,8
nowodworski	21,2	356	0,7	16,8
pucki	11,9	329	1,4	27,8
słupski	14,8	334	1,1	22,5
starogardzki	15,5	357	1,3	23,0
sztumski	15,3	262	0,7	17,2
tczewski	21,5	521	1,6	24,2
wejherowski	18,5	349	1,1	18,8
<b>Gdańsk</b>	15,5	362	1,7	23,4
<b>Gdynia</b>	20,9	444	1,8	21,3
<b>Słupsk</b>	27,8	507	1,8	18,2
<b>Sopot</b>	23,1	404	1,0	17,5
ŚLĄSKIE				
będziński	23,8	550	1,0	23,1
bielski	20,6	442	1,2	21,5
bieruńsko-lędziński	18,7	390	1,3	20,8
cieszyński	20,9	353	1,0	16,9
częstochowski	12,4	264	0,8	21,3
gliwicki	20,5	528	1,6	25,8
kłobucki	15,1	291	0,8	19,2
lubliniecki	21,4	441	1,0	20,6

\* Łącznie ze zbiorami specjalnymi.

TABLICA 16

## WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI

POWIAT	CZYTELNICY	WYPOŻY- CZENIA*	WYPOŻY- CZENIA*	WYPOŻY- CZENIA*
	na 100 mieszkańców		na 1 jedn. inw.	na 1 czytelnika
0	1	2	3	4
mikołowski	22,9	585	1,7	25,6
myszkowski	12,9	238	0,8	18,5
pszczyński	24,8	472	1,4	19,0
raciborski	20,0	523	1,2	26,1
rybnicki	19,9	443	1,1	22,2
tarnogórski	24,1	452	1,3	18,7
wodzisławski	22,8	579	1,3	25,4
zawierciański	22,3	697	1,6	31,3
żywiecki	17,2	294	0,9	17,1
<b>Bielsko-Biała</b>	27,6	655	1,8	23,7
<b>Bytom</b>	12,6	279	1,2	22,1
<b>Chorzów</b>	22,0	426	1,9	19,3
<b>Częstochowa</b>	25,6	485	1,6	18,9
<b>Dąbrowa Górnicza</b>	28,0	650	1,5	23,2
<b>Gliwice</b>	21,8	537	2,4	24,6
<b>Jastrzębie-Zdrój</b>	34,7	892	2,0	25,7
<b>Jaworzno</b>	32,1	727	1,6	22,7
<b>Katowice</b>	37,4	717	0,8	19,1
<b>Mysłowice</b>	24,3	491	1,5	20,2
<b>Piekary Śląskie</b>	17,5	545	1,9	31,2
<b>Ruda Śląska</b>	14,1	337	1,5	23,8
<b>Rybnik</b>	25,8	505	1,7	19,6
<b>Siemianowice Śląskie</b>	21,2	394	1,1	18,6
<b>Sosnowiec</b>	28,1	625	1,8	22,2
<b>Świętochłowice</b>	18,9	463	1,2	24,5

\* Łącznie ze zbiorami specjalnymi.

TABLICA 16

## WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI

POWIAT	CZYTELNICY	WYPOŻY- CZENIA*	WYPOŻY- CZENIA*	WYPOŻY- CZENIA*
	na 100 mieszkańców		na 1 jedn. inw.	na 1 czytelnika
0	1	2	3	4
<b>Tychy</b>	28,1	529	1,8	18,8
<b>Zabrze</b>	20,7	418	3,5	20,2
<b>Żory</b>	24,4	529	1,6	21,7
ŚWIĘTOKRZYSKIE				
buski	13,2	190	0,6	14,4
jędrzejowski	14,3	279	0,7	19,5
kazimierski	11,2	202	0,4	18,0
kielecki	12,3	241	0,8	19,6
konecki	17,8	312	0,9	17,6
opatowski	16,6	338	0,7	20,3
ostrowiecki	16,2	274	0,9	16,9
pińczowski	17,5	290	0,6	16,6
sandomierski	16,6	312	0,9	18,8
skarżyski	13,9	244	0,7	17,5
starachowicki	17,1	288	0,9	16,8
staszowski	13,4	288	0,8	21,6
włoszczowski	16,3	268	0,7	16,4
<b>Kielce</b>	28,1	579	2,1	20,6
WARMIŃSKO-MAZURSKIE				
bartoszycki	17,5	370	0,9	21,2
braniewski	18,7	347	0,8	18,6
działdowski	20,2	445	1,2	22,0
elbląski	17,0	270	0,5	15,8
ełcki	16,8	280	1,1	16,7

\* Łącznie ze zbiorami specjalnymi.



TABLICA 16

## WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI

POWIAT	CZYTELNICY	WYPOŻY- CZENIA*	WYPOŻY- CZENIA*	WYPOŻY- CZENIA*
	na 100 mieszkańców		na 1 jedn. inw.	na 1 czytelnika
0	1	2	3	4
giżycki	20,7	453	1,3	21,9
gołdapski	17,9	416	0,9	23,2
iławski	19,0	346	1,0	18,2
kętrzyński	20,1	494	1,3	24,6
lidzbarski	20,5	451	0,9	22,1
mragowski	15,0	210	0,7	13,9
nidzicki	17,6	292	0,8	16,6
nowomiejski	17,7	355	0,8	20,1
olecki	17,5	373	0,9	21,3
olsztyński	17,6	329	0,8	18,7
ostródzki	18,7	371	1,1	19,9
piski	15,3	301	0,8	19,7
szczywieński	17,5	387	1,1	22,1
węgorzewski	18,6	426	0,8	22,9
<b>Elbląg</b>	29,3	364	0,8	12,4
<b>Olsztyn</b>	25,0	414	1,1	16,6
WIELKOPOLSKIE				
chodzieski	20,8	492	1,1	23,7
czarnkowsko-trzcianecki	20,4	409	0,9	20,0
gnieźnieński	18,7	364	1,1	19,4
gostyński	19,6	441	0,9	22,5
grodziski	18,6	483	1,2	26,0
jarociński	18,3	438	1,2	24,0
kaliski	16,2	295	0,7	18,2
kępiński	13,7	258	0,7	18,8

\* Łącznie ze zbiorami specjalnymi.

TABLICA 16

## WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI

POWIAT	CZYTELNICY	WYPOŻY- CZENIA*	WYPOŻY- CZENIA*	WYPOŻY- CZENIA*
	na 100 mieszkańców		na 1 jedn. inw.	na 1 czytelnika
0	1	2	3	4
kolski	14,5	287	0,9	19,8
koniński	13,4	327	0,8	24,4
kościański	20,4	445	1,1	21,8
krotoszyński	19,2	585	1,4	30,4
leszczyński	15,2	296	0,6	19,5
międzychodzki	22,4	412	1,0	18,4
nowotomyski	23,6	562	1,3	23,8
obornicki	21,7	421	1,5	19,4
ostrowski	19,9	430	1,4	21,6
ostrzeszowski	14,0	224	0,7	16,0
piłski	21,4	520	1,1	24,3
pleszewski	25,1	476	1,1	19,0
poznański	18,4	410	1,2	22,2
rawicki	22,1	447	1,0	20,2
słupecki	14,5	248	0,7	17,1
szamotulski	21,5	452	1,1	21,0
średzki	24,1	487	1,1	20,3
śremski	17,7	462	1,2	26,2
turecki	13,3	241	0,9	18,2
wągrowiecki	18,5	475	1,5	25,7
wolsztyński	16,0	298	0,8	18,6
wrzesiński	18,5	412	1,1	22,2
złotowski	20,4	327	0,8	16,1
<b>Kalisz</b>	16,1	316	1,0	19,7

\* Łącznie ze zbiorami specjalnymi.

TABLICA 16

## WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI

POWIAT	CZYTELNICY	WYPOŻY- CZENIA*	WYPOŻY- CZENIA*	WYPOŻY- CZENIA*
	na 100 mieszkańców		na 1 jedn. inv.	na 1 czytelnika
0	1	2	3	4
<b>Konin</b>	22,5	424	1,0	18,8
<b>Leszno</b>	28,2	765	1,9	27,2
<b>Poznań</b>	20,2	448	1,5	22,2
ZACHODNIOPOMORSKIE				
białogardzki	14,2	286	0,7	20,1
choszczeński	14,3	385	0,7	26,9
drawski	14,1	223	0,5	15,8
goleniowski	21,4	557	1,1	26,0
gryficki	21,5	395	0,9	18,4
gryfiński	23,0	520	1,0	22,7
kamieński	33,6	619	0,9	18,4
kołobrzeski	21,0	428	1,1	20,4
koszaliński	14,0	247	0,7	17,6
łobeski	23,0	834	1,2	36,3
myśliborski	17,7	437	1,1	24,8
policki	21,0	962	2,8	45,9
pyrzycki	24,6	455	0,7	18,5
sławieński	18,5	364	0,9	19,6
stargardzki	19,4	354	0,9	18,3
szczecinecki	20,0	300	0,8	15,0
świdwiński	13,5	239	0,6	17,7
wałeccki	12,5	227	0,8	18,2
<b>Koszalin</b>	28,0	446	1,0	15,9
<b>Szczecin</b>	20,4	339	0,8	16,6
<b>Świnoujście</b>	18,5	467	1,0	25,2

\* Łącznie ze zbiorami specjalnymi.

**TABLICE INDEKSOWE**  
**według województw**

## Tablica VIII

### Indeks bazy materialno-organizacyjnej bibliotek

	miejsca w ub. roku	wartość indeksu
1. podkarpackie	1	1,03
2. lubuskie	3	0,97
3. zachodniopomorskie	2	0,97
4. opolskie	4	0,94
5. dolnośląskie	5	0,85
6. warmińsko-mazurskie	6	0,85
7. lubelskie	7	0,83
8. wielkopolskie	8	0,81
9. mazowieckie	9	0,76
10. śląskie	11	0,76
11. kujawsko-pomorskie	10	0,74
12. łódzkie	12	0,71
13. małopolskie	13	0,70
14. świętokrzyskie	15	0,70
15. podlaskie	14	0,67
16. pomorskie	16	0,52

*Indeks bazy materialno-organizacyjnej* obejmuje 5 wskaźników w wojewódzkim stopniu szczegółowości, wykazanych w kolejności ich wartości mianowanych w tablicach szczegółowych VIII/1 do VIII/5 (merytorycznie są one odpowiednikami współczynników podanych w porządku administracyjnym województw w tabl. 8, kol. 1-5).

*Wartość indeksu* jest w sensie rachunkowym średnią arytmetyczną prostą wskaźników standaryzowanych dla każdego województwa, obliczoną według niżej podanych zasad z tablic VIII/1-VIII/5.

*Wskaźnik standaryzowany* jest natomiast ilorazem wartości mianowanej przez średnią arytmetyczną danego rozkładu mianowanego, obliczonym dla każdego województwa. W odniesieniu wyłącznie do tabl. VIII/1 każdy uzyskany wynik odejmowano jeszcze od 1, aby „uzgodnić” formalny kierunek wskaźnika standaryzowanego z jego sensem merytorycznym (wskaźnik „liczba mieszkańców na 1 placówkę” należy odczytywać wg reguły „im więcej tym gorzej”, a więc „rzeczowy” i liczbowy kierunek wskaźnika muszą być rozbieżne). W odniesieniu do pozostałych wskaźników w tym indeksie narastanie wartości formalnej jest zgodne z wartością rzeczową (reguła „im więcej, tym lepiej”).

Tablica VIII/1

**Województwa według liczby mieszkańców na 1 placówkę**

	mieszkańcy	wskaźnik stand.
1. podkarpackie	2 979	0,31
2. opolskie	3 238	0,25
3. lubelskie	3 495	0,19
4. lubuskie	3 736	0,14
5. warmińsko-mazurskie	4 014	0,07
6. małopolskie	4 208	0,03
7. świętokrzyskie	4 249	0,02
8. dolnośląskie	4 300	0,01
9. zachodniopomorskie	4 349	-0,01
10. kujawsko-pomorskie	4 354	-0,01
11. wielkopolskie	4 468	-0,03
12. łódzkie	4 517	-0,04
13. podlaskie	4 653	-0,08
14. mazowieckie	4 938	-0,14
15. śląskie	5 580	-0,29
16. pomorskie	6 131	-0,42

śr. arytmetyczna 4326

*Wskaźnik standaryzowany* w kol. 3 tej tablicy jest różnicą między jednością a wartością ilorazu wskaźnika mianowanego dla danego województwa przez średnią arytmetyczną rozkładu tego wskaźnika. Operacja odjęcia wartości ilorazu od jedności wynika z konieczności uzyskania przeciwbieżności merytorycznej i rachunkowej wartości wskaźnika.

Tablica VIII/2

**Województwa według powierzchni użytkowej  
na 100 mieszkańców**

	powierzchnia	wskaźnik stand.
1. zachodniopomorskie	3,84	1,55
2. lubuskie	3,18	1,28
3. opolskie	2,84	1,14
4. dolnośląskie	2,79	1,13
5. warmińsko-mazurskie	2,72	1,10
6. śląskie	2,63	1,06
7. podkarpackie	2,62	1,06
8. wielkopolskie	2,38	0,96
9. łódzkie	2,32	0,93
10. kujawsko-pomorskie	2,25	0,91
11. lubelskie	2,22	0,89
12. świętokrzyskie	2,12	0,85
13. podlaskie	2,11	0,85
14. małopolskie	1,98	0,80
15. mazowieckie	1,96	0,79
16. pomorskie	1,75	0,70

śr. arytmetyczna 248

*Wskaźnik standaryzowany* jest ilorazem wskaźnika mianowanego dla danego województwa przez średnią arytmetyczną rozkładu tego wskaźnika.

Tablica VIII/3

**Województwa według liczby miejsc w czytelnich  
na 100 mieszkańców**

	miejsca	wskaźnik stand.
1. lubuskie	0,4	1,36
2. podkarpackie	0,4	1,32
3. zachodniopomorskie	0,4	1,32
4. opolskie	0,4	1,26
5. warmińsko-mazurskie	0,4	1,18
6. dolnośląskie	0,4	1,16
7. lubelskie	0,3	1,00
8. kujawsko-pomorskie	0,3	0,95
9. wielkopolskie	0,3	0,90
10. łódzkie	0,3	0,89
11. świętokrzyskie	0,3	0,87
12. podlaskie	0,2	0,81
13. małopolskie	0,2	0,79
14. mazowieckie	0,2	0,77
15. śląskie	0,2	0,73
16. pomorskie	0,2	0,68

śr. arytmetyczna 0,3

*Wskaźnik standaryzowany* jest ilorazem wskaźnika mianowanego dla danego województwa przez średnią arytmetyczną rozkładu tego wskaźnika.



Tablica VIII/4

**Województwa według liczby woluminów  
na 100 mieszkańców**

	woluminy	wskaźnik stand.
1. podkarpackie	419	1,17
2. zachodniopomorskie	417	1,16
3. opolskie	397	1,11
4. lubuskie	389	1,08
5. warmińsko-mazurskie	382	1,06
6. dolnośląskie	371	1,03
7. kujawsko-pomorskie	371	1,03
8. podlaskie	361	1,01
9. śląskie	355	0,99
10. wielkopolskie	352	0,98
11. łódzkie	343	0,95
12. świętokrzyskie	339	0,95
13. małopolskie	326	0,91
14. lubelskie	323	0,90
15. mazowieckie	319	0,89
16. pomorskie	278	0,77

śr. arytmetyczna 359

*Wskaźnik standaryzowany* jest ilorazem wskaźnika mianowanego dla danego województwa przez średnią arytmetyczną rozkładu tego wskaźnika.

Tablica VIII/5

**Województwa według zakupu książek w woluminach  
na 100 mieszkańców**

	woluminy	wskaźnik stand.
1. mazowieckie	7,0	1,49
2. śląskie	6,2	1,31
3. podkarpackie	6,0	1,27
4. wielkopolskie	5,8	1,23
5. lubelskie	5,4	1,14
6. lubuskie	4,6	0,98
7. małopolskie	4,6	0,96
8. opolskie	4,5	0,94
9. dolnośląskie	4,4	0,93
10. pomorskie	4,1	0,87
11. kujawsko-pomorskie	3,9	0,83
12. warmińsko-mazurskie	3,9	0,83
13. łódzkie	3,9	0,82
14. świętokrzyskie	3,8	0,81
15. zachodniopomorskie	3,8	0,81
16. podlaskie	3,6	0,77

śr. arytmetyczna 4,7

*Wskaźnik standaryzowany* jest ilorazem wskaźnika mianowanego dla danego województwa przez średnią arytmetyczną rozkładu tego wskaźnika.

Tablica IX

## Indeks obciążenia usługami

	miejsca w ub. roku	wartość indeksu
1. opolskie	1	0,75
2. podkarpackie	2	0,81
3. lubelskie	3	0,91
4. podlaskie	4	0,91
5. warmińsko-mazurskie	5	0,94
6. kujawsko-pomorskie	6	0,95
7. łódzkie	7	0,95
8. mazowieckie	8	0,99
9. lubuskie	9	1,00
10. zachodniopomorskie	10	1,00
11. świętokrzyskie	12	1,01
12. wielkopolskie	11	1,03
13. małopolskie	13	1,13
14. dolnośląskie	15	1,23
15. pomorskie	14	1,26
16. śląskie	16	1,29

*Indeks obciążenia usługami* obejmuje 5 wskaźników w wojewódzkim stopniu szczególności, wykazanych w kolejności malejącej ich wartości mianowanych w tablicach szczegółowych IX/1 do IX/5 (merytorycznie są one odpowiednikami współczynników podanych w porządku administracyjnym województw w tabl. 9, kol. 1-5).

*Wartość indeksu* jest w sensie rachunkowym średnią arytmetyczną prostą wskaźników standaryzowanych dla każdego województwa, obliczoną według niżej podanych zasad z tablic IX/1-IX/5.

*Wskaźnik standaryzowany* jest natomiast ilorazem wartości mianowanej przez średnią arytmetyczną danego rozkładu mianowanego, obliczonym dla każdego województwa.

We wszystkich wskaźnikach w obrębie tego *indeksu* przyjęto kierunek malejący, zgodnie z regułą „im więcej, tym gorzej” (większe „obciążenie”).

Tablica IX/1

**Województwa według liczby czytelników na 1 placówkę**

	czytelnicy	wskaźnik stand.
1. opolskie	557	0,66
2. podkarpackie	607	0,72
3. świętokrzyskie	725	0,86
4. lubelskie	737	0,88
5. podlaskie	755	0,90
6. lubuskie	782	0,93
7. kujawsko-pomorskie	800	0,95
8. warmińsko-mazurskie	800	0,95
9. łódzkie	834	0,99
10. wielkopolskie	855	1,02
11. zachodniopomorskie	873	1,04
12. mazowieckie	877	1,04
13. małopolskie	917	1,09
14. dolnośląskie	966	1,15
15. pomorskie	1 071	1,27
16. śląskie	1 297	1,54

śr. arytmetyczna 841

*Wskaźnik standaryzowany* w kol. 3 tej tablicy jest ilorazem wskaźnika mianowanego dla danego województwa przez średnią arytmetyczną rozkładu tego wskaźnika.

Tablica IX/2

**Województwa według liczby czytelników na 1 m<sup>2</sup>**

	czytelnicy	wskaźnik stand.
1. zachodniopomorskie	5,2	0,65
2. opolskie	6,1	0,75
3. lubuskie	6,6	0,82
4. warmińsko-mazurskie	7,3	0,91
5. podlaskie	7,7	0,95
6. podkarpackie	7,8	0,96
7. dolnośląskie	8,0	0,99
8. łódzkie	8,0	0,99
9. wielkopolskie	8,0	0,99
10. świętokrzyskie	8,1	1,00
11. kujawsko-pomorskie	8,2	1,01
12. śląskie	8,8	1,09
13. mazowieckie	9,1	1,12
14. lubelskie	9,5	1,18
15. pomorskie	10,0	1,24
16. małopolskie	11,0	1,36

śr. arytmetyczna 8,1

*Wskaźnik standaryzowany* jest ilorazem wskaźnika mianowanego dla danego województwa przez średnią arytmetyczną rozkładu tego wskaźnika.

## Tablica IX/3

### Województwa według liczby czytelników na 1 pracownika

	czytelnicy	wskaźnik stand.
1. opolskie	345	0,80
2. podkarpackie	368	0,86
3. łódzkie	395	0,92
4. mazowieckie	400	0,93
5. podlaskie	404	0,94
6. zachodniopomorskie	405	0,95
7. lubelskie	413	0,96
8. warmińsko-mazurskie	421	0,98
9. świętokrzyskie	429	1,00
10. pomorskie	441	1,03
11. kujawsko-pomorskie	446	1,04
12. lubuskie	446	1,04
13. wielkopolskie	454	1,06
14. dolnośląskie	478	1,11
15. małopolskie	503	1,17
16. śląskie	512	1,19

śr. arytmetyczna 429

*Wskaźnik standaryzowany* jest ilorazem wskaźnika mianowanego dla danego województwa przez średnią arytmetyczną rozkładu tego wskaźnika.

Tablica IX/4

**Województwa według liczby wypożyczeń na 1 pracownika**

	wypożyczenia	wskaźnik stand.
1. opolskie	6 559	0,76
2. podkarpackie	7 515	0,87
3. łódzkie	7 643	0,89
4. mazowieckie	7 750	0,90
5. warmińsko-mazurskie	7 763	0,90
6. podlaskie	7 910	0,92
7. świętokrzyskie	8 050	0,93
8. lubelskie	8 063	0,94
9. zachodniopomorskie	8 237	0,96
10. kujawsko-pomorskie	8 768	1,02
11. lubuskie	9 270	1,08
12. pomorskie	9 406	1,09
13. małopolskie	9 594	1,11
14. wielkopolskie	9 859	1,14
15. dolnośląskie	10 362	1,20
16. śląskie	11 107	1,29

śr. arytmetyczna 8616

*Wskaźnik standaryzowany* jest ilorazem wskaźnika mianowanego dla danego województwa przez średnią arytmetyczną rozkładu tego wskaźnika.

Tablica IX/5

**Województwa według liczby udostępnień na 1 miejsce**

	udostępnienia	wskaźnik stand.
1. lubelskie	237	0,61
2. podkarpackie	242	0,62
3. kujawsko-pomorskie	286	0,73
4. opolskie	306	0,79
5. podlaskie	332	0,85
6. dolnośląskie	332	0,86
7. wielkopolskie	356	0,92
8. małopolskie	358	0,92
9. mazowieckie	371	0,95
10. łódzkie	372	0,96
11. warmińsko-mazurskie	380	0,98
12. lubuskie	440	1,13
13. świętokrzyskie	496	1,28
14. śląskie	514	1,32
15. zachodniopomorskie	547	1,41
16. pomorskie	652	1,68

śr. arytmetyczna 389

*Wskaźnik standaryzowany* jest ilorazem wskaźnika mianowanego dla danego województwa przez średnią arytmetyczną rozkładu tego wskaźnika.



Tablica X

## Indeks efektywności

	miejsca w ub. roku	wartość indeksu
1. zachodniopomorskie	1	1,17
2. lubuskie	2	1,16
3. śląskie	4	1,16
4. dolnośląskie	3	1,14
5. pomorskie	5	1,06
6. małopolskie	6	1,01
7. wielkopolskie	7	1,01
8. warmińsko-mazurskie	9	0,99
9. lubelskie	8	0,98
10. podkarpackie	10	0,98
11. łódzkie	11	0,93
12. świętokrzyskie	12	0,93
13. mazowieckie	15	0,90
14. kujawsko-pomorskie	13	0,89
15. opolskie	14	0,88
16. podlaskie	16	0,83

*Indeks efektywności* obejmuje 5 wskaźników w wojewódzkim stopniu szczegółowości, wykazanych w kolejności rosnącej ich wartości mianowanych w tablicach szczegółowych X/1 do X/5 (merytorycznie są one odpowiednikami współczynników podanych w porządku administracyjnym województw w tabl. 10, kol. 1-5).

*Wartość indeksu* jest w sensie rachunkowym średnią arytmetyczną prostą wskaźników standaryzowanych dla każdego województwa, obliczoną według niżej podanych zasad z tablic X/1-X/5.

*Wskaźnik standaryzowany* jest natomiast ilorazem wartości *mianowanej* przez średnią arytmetyczną danego rozkładu mianowanego, obliczonym dla każdego województwa.

Odwrotnie niż w indeksie „obciążenia”, we wszystkich wskaźnikach w obrębie tego indeksu przyjęto kierunek rosnący, zgodnie z regułą „im więcej, tym lepiej” (większa „efektywność”).

Tablica X/1

**Województwa według liczby czytelników  
na 100 mieszkańców**

	czytelnicy	wskaźnik stand.
1. śląskie	23,2	1,19
2. dolnośląskie	22,5	1,15
3. małopolskie	21,8	1,12
4. lubelskie	21,1	1,08
5. lubuskie	20,9	1,07
6. podkarpackie	20,4	1,05
7. zachodniopomorskie	20,1	1,03
8. warmińsko-mazurskie	19,9	1,02
9. wielkopolskie	19,1	0,98
10. łódzkie	18,5	0,95
11. kujawsko-pomorskie	18,4	0,94
12. mazowieckie	17,8	0,91
13. pomorskie	17,5	0,90
14. opolskie	17,2	0,88
15. świętokrzyskie	17,1	0,88
16. podlaskie	16,2	0,83

śr. arytmetyczna 19,5

*Wskaźnik standaryzowany w kol. 3 tej tablicy jest ilorazem wskaźnika mianowanego dla danego województwa przez średnią arytmetyczną rozkładu tego wskaźnika.*

Tablica X/2

**Województwa według liczby wypożyczeń  
na 100 mieszkańców**

	wypożyczenia	wskaźnik stand.
1. śląskie	504	1,29
2. dolnośląskie	487	1,24
3. lubuskie	435	1,11
4. podkarpackie	417	1,07
5. wielkopolskie	416	1,06
6. małopolskie	415	1,06
7. lubelskie	412	1,05
8. zachodniopomorskie	408	1,04
9. pomorskie	373	0,95
10. warmińsko-mazurskie	367	0,94
11. kujawsko-pomorskie	362	0,92
12. łódzkie	357	0,91
13. mazowieckie	344	0,88
14. opolskie	327	0,84
15. świętokrzyskie	320	0,82
16. podlaskie	318	0,81

śr. arytmetyczna 391

*Wskaźnik standaryzowany* jest ilorazem wskaźnika mianowanego dla danego województwa przez średnią arytmetyczną rozkładu tego wskaźnika.

Tablica X/3

## Województwa według liczby wypożyczeń na 1 jedn. inw.

	wypożyczenia	wskaźnik stand.
1. śląskie	1,4	1,28
2. pomorskie	1,3	1,23
3. dolnośląskie	1,3	1,18
4. małopolskie	1,2	1,17
5. lubelskie	1,2	1,16
6. wielkopolskie	1,1	1,06
7. lubuskie	1,1	1,01
8. mazowieckie	1,1	0,99
9. łódzkie	1,0	0,95
10. podkarpackie	1,0	0,92
11. kujawsko-pomorskie	1,0	0,90
12. warmińsko-mazurskie	0,9	0,88
13. świętokrzyskie	0,9	0,87
14. zachodniopomorskie	0,9	0,86
15. podlaskie	0,9	0,81
16. opolskie	0,8	0,75

śr. arytmetyczna 1,1

*Wskaźnik standaryzowany* jest ilorazem wskaźnika mianowanego dla danego województwa przez średnią arytmetyczną rozkładu tego wskaźnika.

Tablica X/4

## Województwa według liczby udostępnień w czytelnich na 100 mieszkańców

	udostępnienia	wskaźnik stand.
1. zachodniopomorskie	220	1,90
2. lubuskie	182	1,57
3. warmińsko-mazurskie	135	1,17
4. pomorskie	134	1,16
5. świętokrzyskie	131	1,13
6. dolnośląskie	117	1,01
7. opolskie	117	1,01
8. śląskie	114	0,98
9. łódzkie	101	0,87
10. wielkopolskie	98	0,84
11. podkarpackie	97	0,84
12. mazowieckie	86	0,74
13. małopolskie	85	0,74
14. kujawsko-pomorskie	82	0,71
15. podlaskie	82	0,71
16. lubelskie	72	0,62

śr. arytmetyczna 116

*Wskaźnik standaryzowany* jest ilorazem wskaźnika mianowanego dla danego województwa przez średnią arytmetyczną rozkładu tego wskaźnika.

Tablica X/5

**Województwa według liczby wypożyczeń na 1 czytelnika**

	wypożyczenia	wskaźnik stand.
1. dolnośląskie	21,7	1,08
2. śląskie	21,7	1,08
3. wielkopolskie	21,7	1,08
4. pomorskie	21,3	1,06
5. lubuskie	20,8	1,04
6. podkarpackie	20,4	1,02
7. zachodniopomorskie	20,3	1,01
8. kujawsko-pomorskie	19,7	0,98
9. podlaskie	19,6	0,98
10. lubelskie	19,5	0,97
11. mazowieckie	19,4	0,97
12. łódzkie	19,3	0,96
13. małopolskie	19,1	0,95
14. opolskie	19,0	0,95
15. świętokrzyskie	18,8	0,94
16. warmińsko-mazurskie	18,4	0,92

śr. arytmetyczna 20,0

*Wskaźnik standaryzowany* jest ilorazem wskaźnika mianowanego dla danego województwa przez średnią arytmetyczną rozkładu tego wskaźnika.

**MAPY**  
**wybranych wskaźników**  
**według województw**

## Mieszkańcy na 1 placówkę



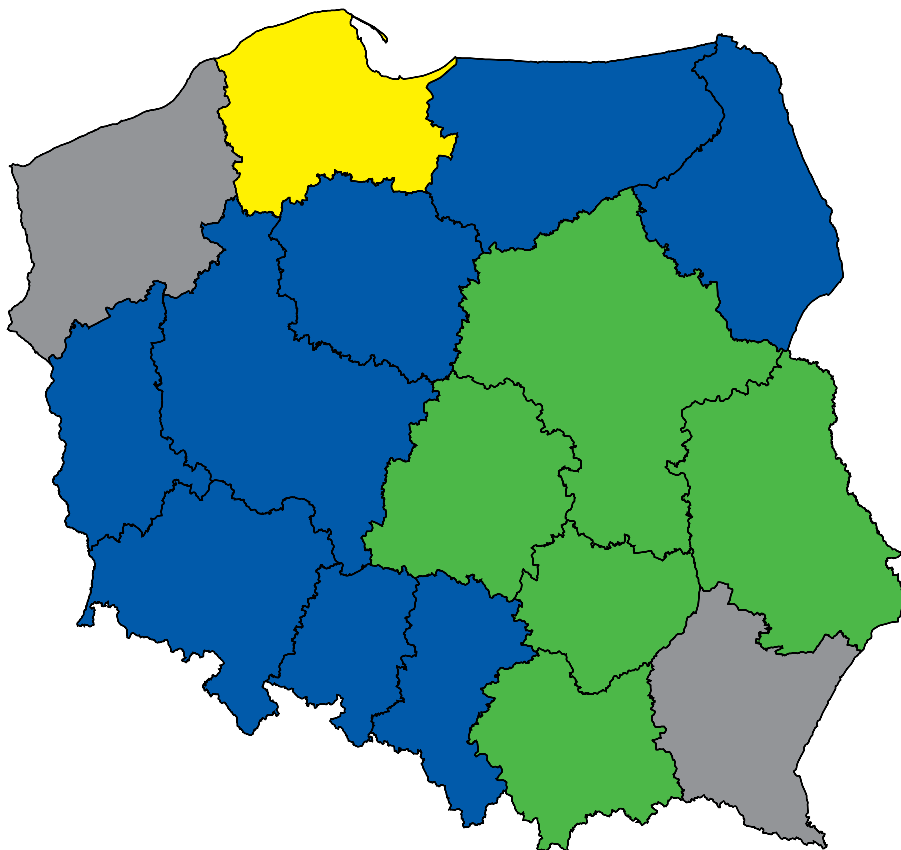
### Województwa 2003

Mieszkańcy na 1 placówkę

- 2501–3500 (3)
- 3501–4500 (8)
- 4501–5500 (3)
- 5501–6500 (2)



## Księgozbiór w woluminach na 100 mieszkańców

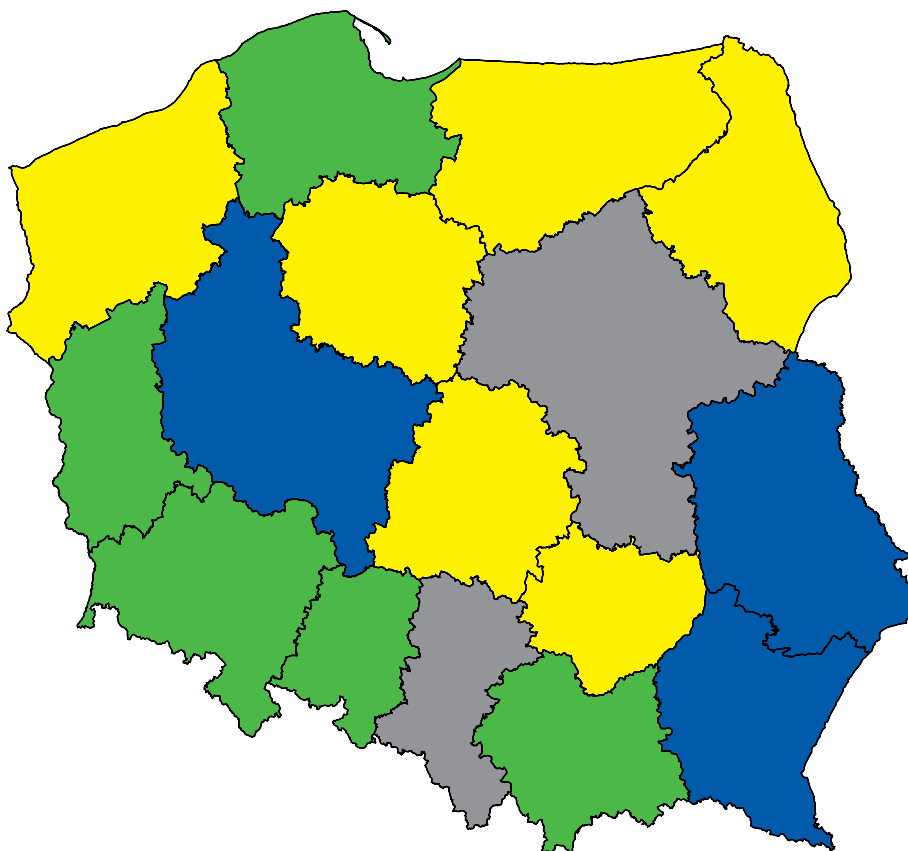


### Województwa 2003

Księgozbiór w wol. na 100 mieszkańców

- 251–300 (1)
- 301–350 (5)
- 351–400 (8)
- 401–450 (2)

## Zakup książek na 100 mieszkańców

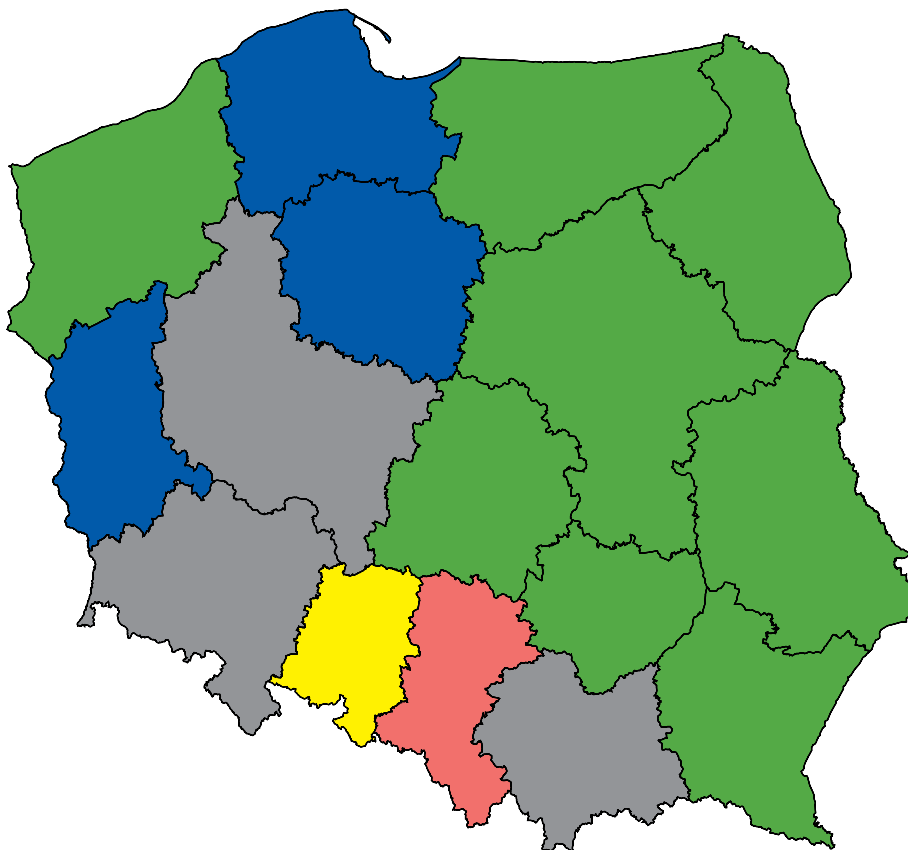


### Województwa 2003

Zakup książek w wol. na 100 mieszkańców

- 3,1–4,0 (6)
- 4,1–5,0 (5)
- 5,1–6,0 (3)
- 6,1–7,0 (2)

## Wypożyczenia na 1 pracownika

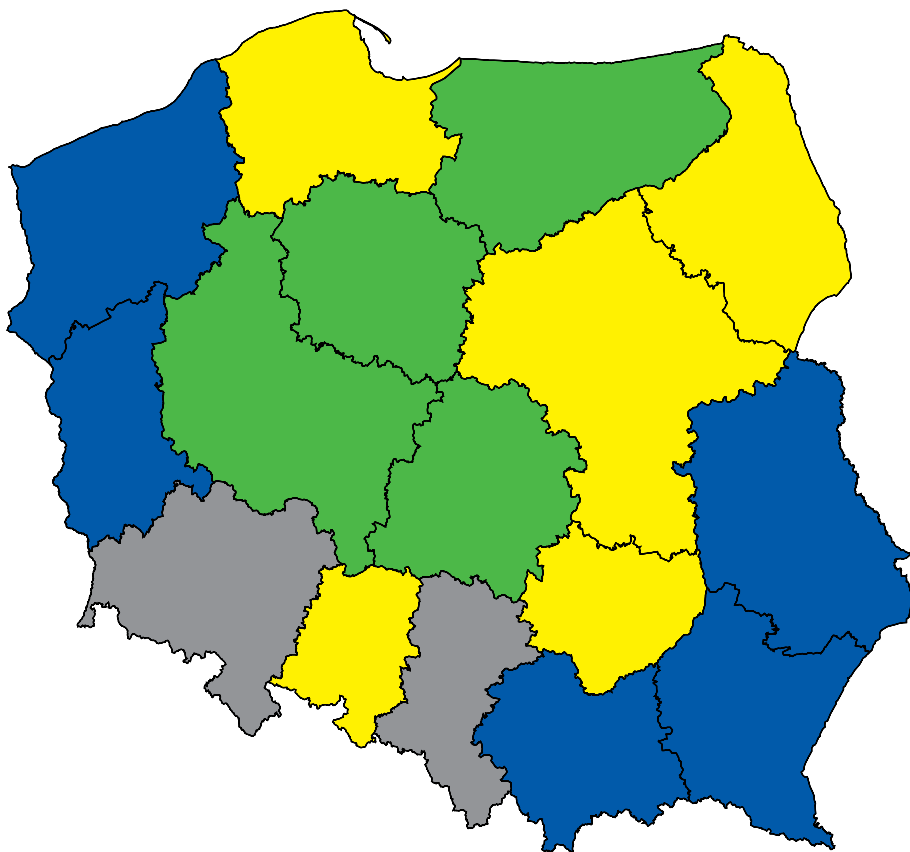


### Województwa 2003

#### Wypożyczenia na 1 pracownika

■	6501– 7500	(1)
■	7501– 8500	(8)
■	8501– 9500	(3)
■	9501–10500	(3)
■	10501–11500	(1)

## Czytelnicy na 100 mieszkańców

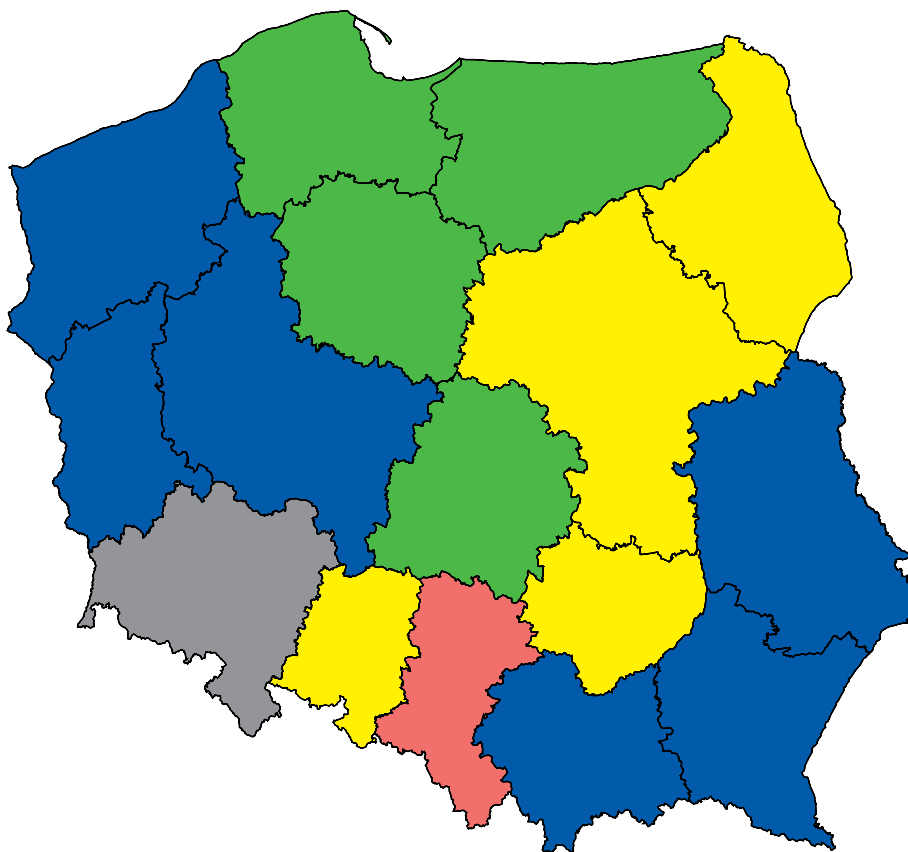


### Województwa 2003

Czytelnicy na 100 mieszkańców

- 16,1–18,0 (5)
- 18,1–20,0 (4)
- 20,1–22,0 (5)
- 22,1–24,0 (2)

## Wypożyczenia na 100 mieszkańców

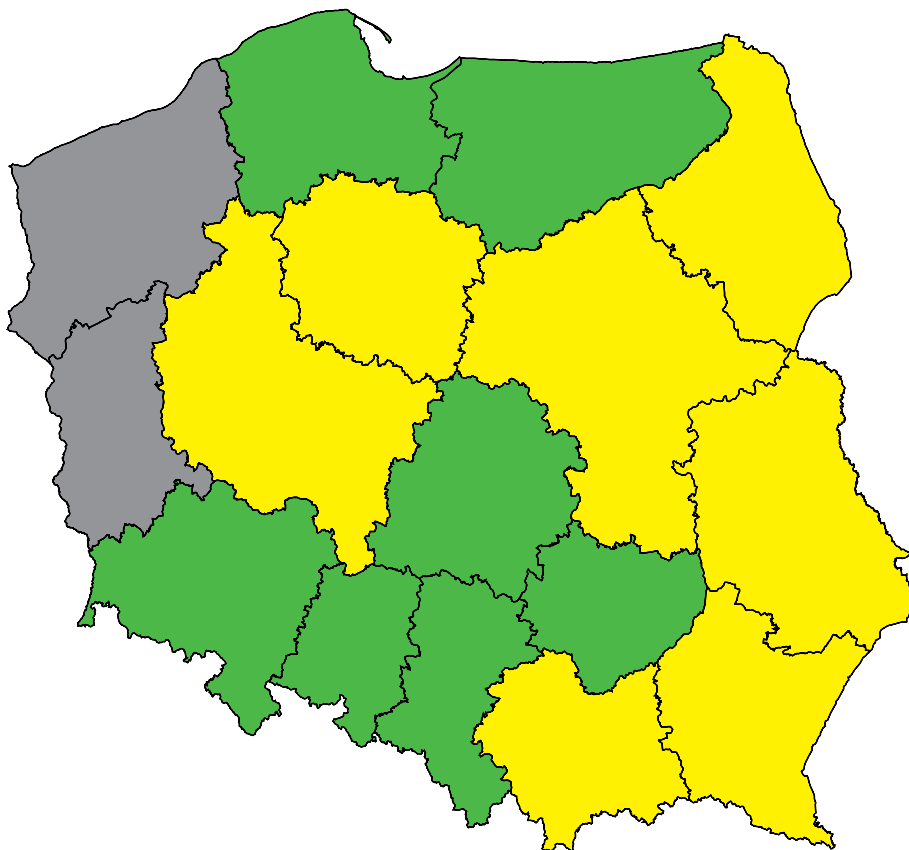


### Województwa 2003

Wypożyczenia na 100 mieszkańców w woj.

- 301–350 (4)
- 351–400 (4)
- 401–450 (6)
- 451–500 (1)
- 501–550 (1)

## Udostępnienia na miejscu na 100 mieszkańców



### Województwa 2003

Udostępnienia na miejscu na 100 mieszkańców w wol.

■ 61–100	(7)
■ 101–140	(7)
■ 181–220	(2)

Biblioteka Narodowa • Warszawa 2004  
Nakład: 350 egz.  
Opracowanie i druk: Wydawnictwo BN  
Al. Niepodległości 213, 02-086 Warszawa

ISBN 83-7009-563-1  
ISSN 0137-2726